

Barnehagebehovsplan 2021 - 2030

Budsjettdokument

Vedlegg til Tilleggsinnstillingen

Innhold

1	Innledning.....	3
1.1	Formål /vedtak	4
2	Del I Oslo kommune som helhet	8
2.1	Dagens barnehagesituasjon	8
2.2	Historisk utvikling.....	9
2.3	Samlet behov for barnehageplasser i Oslo	12
2.4	Økt rekruttering – ønsker høyere barnehagedeltakelse	14
2.5	Strategiske valg	15
2.6	Sosial profil.....	19
2.7	Rommet som den tredje pedagog	20
2.8	Fremtidens barnehage	21
3	Del II Bydelene	25
3.1	Bydel Gamle Oslo	26
3.2	Bydel Grünerløkka	30
3.3	Bydel Sagene	34
3.4	Bydel St. Hanshaugen.....	37
3.5	Bydel Frogner	40
3.6	Bydel Ullern	43
3.7	Bydel Vestre Aker.....	46
3.8	Bydel Nordre Aker	49
3.9	Bydel Bjerke.....	53
3.10	Bydel Grorud	56
3.11	Bydel Stovner	59
3.12	Bydel Alna	62
3.13	Bydel Østensjø.....	65
3.14	Bydel Nordstrand	68
3.15	Bydel Søndre Nordstrand	71

1 Innledning

Byrådets barnehagebehovsplan for perioden 2021-2030 inngår som et vedlegg til Tilleggsinnstillingen til budsjett for 2022. I barnehagebehovsplanen presenteres byrådets planer for utviklingen av barnehagekapasiteten frem mot barnehageåret 2030/31.

Å sikre nok barnehageplasser av høy kvalitet er en av de viktigste bærebjelkene i byrådets politikk. Forskning viser betydningen av barnehage for barns sosiale og språklige utvikling. Barnehage gir barn muligheten til å kombinere lek og læring med nysgjerrighet og utforskertrang. Barnehager spiller også en nøkkelrolle for å utjevne sosiale forskjeller, sikre høy yrkesdeltakelse og likestilling mellom kjønnene.

Innføringen av en moderat eiendomsskatt har gjort det mulig for byrådet å etablere og rehabilitere og utvide over 50 barnehager i Oslo siden 2015. Blant annet ble det bygget over 3000 nye barnehageplasser netto fra 2015-2019. Det har gitt resultater. Oslo har gått fra å ha en dekningsgrad på 86,5 prosent i 2015 til 91,4 prosent i 2020. Aldri har en så høy andel barn gått i barnehagen i Oslo. Det er særlig barn med minoritetsbakgrunn som har bidratt til veksten, fra 78,3 prosent i 2015 til 90,4 prosent i 2020. Mens Oslo lå på landssnittet i andel minoritetsspråklige i barnehage i 2015, har Oslo rykket kraftig fra og har nå en langt høyere andel minoritetsspråklige i barnehage enn det som er vanlig i Norge for øvrig. Antall som mottar kontantstøtte har blitt redusert med 40 prosent etter 2015.

Vi har særlig prioritert utbygging i levekårsutsatte områder der under halvparten av barna deltok i barnehage i 2015. Dette har vært mulig blant annet fordi vi prioriterer å bygge ut barnehagene selv, i kommunal regi, heller enn å overlate det til kommersielle aktører. Mens det ikke ble etablert en barnehage på Stovner de siste 7 årene før 2015, har vi nå etablert 13 nye avdelinger i denne bydelen etter at kommunen selv overtok en større del av ansvaret for utbyggingen.

Vi har kombinert barnehageutbygging med økt kvalitet. 6 av 10 medarbeidere i barnehagen har nå formell kompetanse mot 4 av 10 da byrådet overtok i 2015. Barnehagelærere utgjør den største gruppen, deretter fagarbeidere. Byrådets mål er 50 prosent barnehagelærere og 25 prosent fagarbeidere. Vi satser i tillegg til bedre grunnbemanning på økt bemanning i barnehager i levekårsutsatte områder og bruker 100 millioner kroner på dette frem til 2023. Vi har innført egne Oslostandarder for tilvenning, språk- og læringsmiljø og satt strengere språkkrav til ansatte for å bidra til at alle barna lærer godt norsk i barnehagen.

Når nye boligområder utvikles, skal vi være i forkant og sikre god barnehagedekning. Vi skal bygge barnehager nær der folk bor for å gjøre hverdagen enklere for barn og foreldre. Vi skal fortsette å bygge ut mer i levekårsutsatte områder med lav barnehagedekning, parallelt med å gjøre aktivt rekrutteringsarbeid så enda færre barn står utenfor barnehagefelleskapet. Og vi skal også bygge barnehagebygg som bygger opp under det pedagogiske arbeidet i barnehagene og som stimulerer til lek, utforsking og nysgjerrighet hos barna. Alle barn i Oslo fortjener like muligheter til en god oppvekst, og det legger denne planen et viktig grunnlag for.

Barnehagesektoren har de seneste årene vokst betydelig og nasjonalt går 9 av 10 barn i alderen 1-5 år i barnehage¹. Barnehagen utgjør en stadig viktigere del av oppveksten for barn i Norge og kunnskapen om barnehagens betydning for barn og samfunnet er økende.

Med barnehagekapasitet menes dagens kapasitet i barnehagene, etablering av nye barnehager og avvikling av barnehager

Norge er blant landene med høyest barnehagedekning i verden. Flertallet av barn under skolealder går i barnehage, og barnehagen ses på som den første delen av utdanningsløpet. Etter barnehageforliket i 2003 begynte en storstilt opptrapping i tilbudet av barnehageplasser, og lovfestet rett til barnehageplass ble innført fra 2009. Opptrappingen de siste årene gjelder spesielt for de yngste barna.

I 2017 hadde litt over 90 % av barn i alderen 1-5 år barnehageplass. Dekningsgraden for 1-2-åringene har økt fra drøye 60 % i 2006 til litt over 80 % i 2017. For barn i alderen 3-5 år var dekningsgraden 97 %².

Med dette dokumentet legger vi for første gang frem en helhetlig plan for utviklingen av barnehagekapasiteten i Oslo fremover.

1.1 Formål /vedtak

I forbindelse med behandlingen av budsjett 2019 fattet bystyret følgende verbalvedtak:

Byrådet bes i 2019 starte arbeidet med barnehagebehovsplan for Oslo som legges fram for bystyret i forbindelse med Sak1/Budsjett 2021.

Etter bystyrets vedtak av sak 135 den 14.05.2020, ble barnehagebehovsplanen utsatt, og det skulle legges frem en plan med Sak 1/2022. Planen ble ytterligere utsatt grunnet pandemien, og barnehagebehovsplanen legges nå frem sammen med Tilleggsinnstillingen til 2022-budsjettet.

Barnehagebehovsplanen ble sendt på høring til alle bydelene, samarbeidende kommunale virksomheter, Private barnehagers landsforbund, de største private barnehageaktørene, Foreldreutvalget for barnehager Oslo, fagorganisasjoner og eiendomsutviklere som kommunen samarbeider med i dag. Planen er revidert etter høringsfristen 20.09.21 og flere av høringsinnspillene er helt eller delvis innarbeidet der dette har vært relevant. Alle høringsssvarene ligger som vedlegg til planen, samt en oversikt over høringsinnspillene.

Med fremleggelsen av denne barnehagebehovsplanen anser byrådet vedtaket som utkvittert.

Byrådets visjon for oppvekst- og kunnskapssektoren

I Oslo skal alle barn og unge ha en trygg og inkluderende oppvekst med like muligheter. Familiene skal få god støtte og hjelp, så raskt som mulig. Barn og unge skal selv oppleve at hjelpesystemene er nyttige, trygge og samarbeidende. Oslos barnehager og skoler skal ha høye ambisjoner og forventninger til den enkeltes faglige og sosiale utvikling, og motivere til

¹ Tall fra Bufdir.no (2019)

² Tall fra Bufdir.no (2019)

lek, læring, nysgjerrighet, engasjement og kreativitet. Barn og unge skal oppmuntres til å delta i utvikling av et demokratisk og bærekraftig samfunn.³

For å oppfylle denne visjonen må barnehagene bygges slik at de oppleves som et trygt og godt sted å være for barn og deres familier. Videre er barnehagen en viktig arena for utjevning av sosiale forskjeller, og alle barn skal ha de samme mulighetene til lek, læring og omsorg fra trygge voksne.

Byrådet legger tre overordnede føringer til grunn for oppvekst- og kunnskapssektoren i Oslo kommune. Bydelene, Utdanningsetaten og Barne- og familieetaten skal legge disse føringene til grunn for styring av sine underliggende virksomheter:

- *Tidligere innsats: Kommunen skal gi lett tilgjengelig hjelp og støtte til familiene, med vekt på de tidlige leveårene og svangerskapsperioden. Forebygging og helsefremmende arbeid skal prioriteres. Barn og unge skal være en særlig viktig samarbeidspartner for å finne gode strategier for tidligere innsats, gjennom hele oppveksten og utdanningsløpet.*
- *Sosial utjevning: Kommunen skal utjevne forskjeller og gi et likeverdig tilbud til innbyggerne uavhengig av inntekt, utdanningsnivå eller bosted. Det innebærer blant annet vilje til å målrette ressursbruken mot de som har størst behov.*
- *Tillit og handlingsrom: Medarbeiderne skal oppleve faglig tillit fra politisk og administrativ ledelse. Ledere skal gi handlingsrom til sine ansatte og legge til rette for etisk og faglig refleksjon på arbeidsplassene. Innbyggerne skal vises tillit gjennom dialog og samarbeid for å forsterke det som fungerer og avvikle eller endre det som ikke fungerer.*

Byrådet fører en helhetlig oppvekstpolitikk og har det sentrale ansvaret for mange av bydelenes viktigste tjenester i barn og unges liv. Grunnleggende verdier og prinsipper tar utgangspunkt i et kjærlig og positivt syn på barn og unge. Verdiene åpenhet, ydmykhet, kjærlighet og medbestemmelse skal ligge til grunn for alt samarbeid med barn, unge og deres familier. Barn, unge og deres familier har mye kunnskap om livet sitt og tjenestene skal samarbeide med dem i alle forhold som berører dem. Tilbakemeldinger og erfaringer skal være styrende for hvordan tjenestene videreutvikler sin praksis og sine tiltak.

Barnehagekapasitet og dimensjonering av barnehagesektoren

Når det gjelder barnehagekapasitet og dimensjonering av barnehagesektoren i Oslo kommune, så er byrådets mål for 2021 at:

Barnehage - og opplæringskapasiteten skal møte forventet vekst i antall barn, elever og lærlinger og bidra til et trygt og godt skolemiljø⁴:

Byrådet sørget for at det ble etablert ca. 3 000 nye barnehageplasser i løpet av perioden 2016-2019. I 2020 fortsetter arbeidet med å bedre barnehagekapasiteten i byen. Antall barn i barnehagealder har sunket de siste årene og fortsetter å synke i noen år fremover. I tråd med befolkningsutviklingen legges det derfor ikke opp til vekst

³ Byrådets budsjettforslag 2021 og økonomiplan 2021-2024

⁴ Byrådets budsjettforslag 2021 og økonomiplan 2021-2024

i antall barnehageplasser i årene fremover. Den store etableringen av flere barnehageplasser som har foregått dekker ikke bare opp for det økte behovet som følger av vekst i barnebefolkningen, men gir rom for økt deltakelse og en høyere dekningsgrad. Dekningsgraden for 2020 er forventet å ende på nærmere 93 %. I 2021 vil rekrutteringen av barn som i dag står utenfor barnehagefelleskapet fortsette.

Med dekningsgrad menes det barn i barnehage prosentvis av folkemengden i tilsvarende aldersgruppe

Videre er det et uttalt mål om at barnehagedekningen i Oslo skal økes (Budsjettforslag 2021 s.213 (5)):

Deltakelse i barnehage er viktig for barns språkutvikling, sosiale og kognitive ferdigheter og for inkludering i samfunnet. Da byrådet overtok i 2015, stod 5 500 barn utenfor barnehagefelleskapet i Oslo, med en dekningsgrad på 86,5 prosent for barn fra ett til fem år.

Byrådet har vært særlig opptatt av å etablere nye barnehageplasser i områder med lav deltakelse og har styrket rekrutteringsinnsatsen for å gi flere barn mulighet til å gå i barnehage. Dekningsgraden har økt som følge av denne offensiven, og ved utgangen av 2019 var det for første gang over 90 prosent (90,3 %) deltagelse i barnehagene i Oslo. Landsgjennomsnittet for barnehagedeltakelse er 92,1 %. I budsjettet er det lagt opp til en dekningsgrad på 93 %. Antall barn 1-5 år uten barnehageplass er redusert til 3 900.

Barnehagebehovsplanen er et ledd i arbeidet med å følge opp disse målene for årene fremover. Arbeidet med denne planen har vært konsentrert rundt variablene som påvirker bygging av barnehagekapasitet; dagens barnehagekapasitet, etterspørselen etter barnehager, rekruttering til barnehagene, befolkningsframskrivninger, nye private boligprosjekter og bomiljøer, tidsbegrensede- og mindre og uhensiktsmessige barnehager ved at disse nedskaleres eller avvikles, samt muligheten til å øke (maksimere) kapasiteten i eksisterende barnehager.

Små og uhensiktsmessige barnehager er barnehager på mindre enn fire avdelinger som er i byggmessig og teknisk dårlig stand, og som ofte er dårlig tilsøkt og/eller hvor rekruttering av ansatte kan være vanskelig

Planen er i hovedsak begrenset til det som gjelder barnehagekapasitet. De kvalitetsmessige aspektene og innholdet i barnehagene vil omtales der det er relevant for planleggingen av nye barnehager og dimensjoneringen i de enkelte bydelene.

Byrådet ønsker å rekruttere flere barn til barnehagen gjennom bedre informasjon til foreldrene, prismoderasjonsordninger og mer oppsøkende arbeid slik at foreldre kan ta et

opplyst valg om barnehage for sine barn. Det er på bakgrunn av dette gjennomført et ettårig prosjekt for å samle og systematisere kunnskap og erfaringer, vurdere tiltak, samt bidra til å utvikle strategier, metoder og materiell som bydelene kan benytte til oppsøkende foreldresamarbeid og rekruttering av barn til barnehage. Å få rekruttert flere barn til barnehagene vil bidra til å få økt dekningsgraden.

Barnehagebehovsplanen består av to deler. Del I omhandler Oslo kommune som helhet og del II tar for seg de 15 bydelene.

2 Del I Oslo kommune som helhet

2.1 Dagens barnehagesituasjon

Oslo kommune er landets største barnehageeier og har omtrent 12 prosent av antall barnehagebarn i Norge i sine kommunale og private barnehager. I årene etter byrådspakten i 2015 har det vært økt fokus på å sikre tilstrekkelig barnehagekapasitet. I 2021 er man i stor grad i mål med å kunne tilby plass til alle som ønsker det, med noen unntak for mindre geografiske områder. Det er fremdeles en vei å gå for å kunne tilby foreldre og barn plass når de måtte ønske det. For barn som er født fra januar til juni, kan ventetiden på en barnehageplass fra senest august fremstå som for lang. Det er et langsiktig mål for Oslo kommune å kunne tilby plass til alle som ønsker det løpende gjennom året, men for å kunne bevege seg i den retningen, er vi avhengige av at staten utvider retten til barnehageplass og finansierer flere plasser slik at kommunen settes i stand til å tilby løpende opptak gjennom året. Det er et for stort økonomisk løft å sette i gang en slik kapasitetsutvidelse for Oslo kommune alene.

I dag går det 36 373 barn i barnehage i Oslo kommune. Av disse går 20 914 i kommunale barnehager og 15 459 i private barnehager. Det vil si at 57 prosent av barna går i kommunale barnehager, og denne andelen har vært stabil de siste årene. 35 772 barn går i ordinære barnehager og 601 barn går i familiebarnehager.

Foreldre/foresatte er godt fornøyde med barnehagene i Oslo kommune, og i den årlige brukerundersøkelsen til Utdanningsdirektoratet er brukertilfredsheten høy. For 2020 var scoren 4,5 av 5⁵. Brukertilfredsheten er marginalt høyere i private barnehager, hovedsakelig grunnet noe høyere score på matservering og lokaler. Noe av årsaken til dette kan være de private barnehagenes mulighet til å ta høyere pris for matservering. I tillegg har mange av de private barnehagene blitt bygget i nyere tid. Den kommunale utbyggingen har imidlertid økt siden byrådspakten i 2015, som har ført til flere nye og rehabiliterte kommunale barnehager.

Barnehagedeltakelsen i Oslo er omtrent på landssnittet etter den store barnehageutbyggingen som foregikk i perioden 2016-2019. Dekningsgraden er noe lavere enn gjennomsnittet for de andre storbyene i ASSS-samarbeidet, særlig blant de yngste barna. Per 1.1.2021 var dekningsgraden for 1-5 åringer 91,4 %. Det er den høyeste barnehagedeltakelsen som noen gang er registrert i Oslo kommune. Det er imidlertid (for) store variasjoner i barnehagedeltakelsen mellom ulike områder og bydeler, dette omtales nærmere under *Rekruttering* og under kapitlene for den enkelte bydel.

Andelen minoritetsspråklige barn 1-5 år som har barnehageplass, har økt fra 72 prosent i 2010 til 88 prosent i 2019.⁶

Økningen i dekningsgrad må ses i sammenheng med moderasjonsordningene som er etablert i perioden og satsingen på å øke rekrutteringen av barn til barnehage. Den nasjonale ordningen med gratis kjernetid omfatter fra 01.08.2021 barn i alderen 2 til 5 år fra husholdninger med inntekt opp til 583 650 kr. Byrådet har hevet inntektsgrensen og finansierer gratis kjernetid for 4- og 5-åringer fra familier med inntekt under 676 300 i bydelene Alna, Bjerke, Grorud,

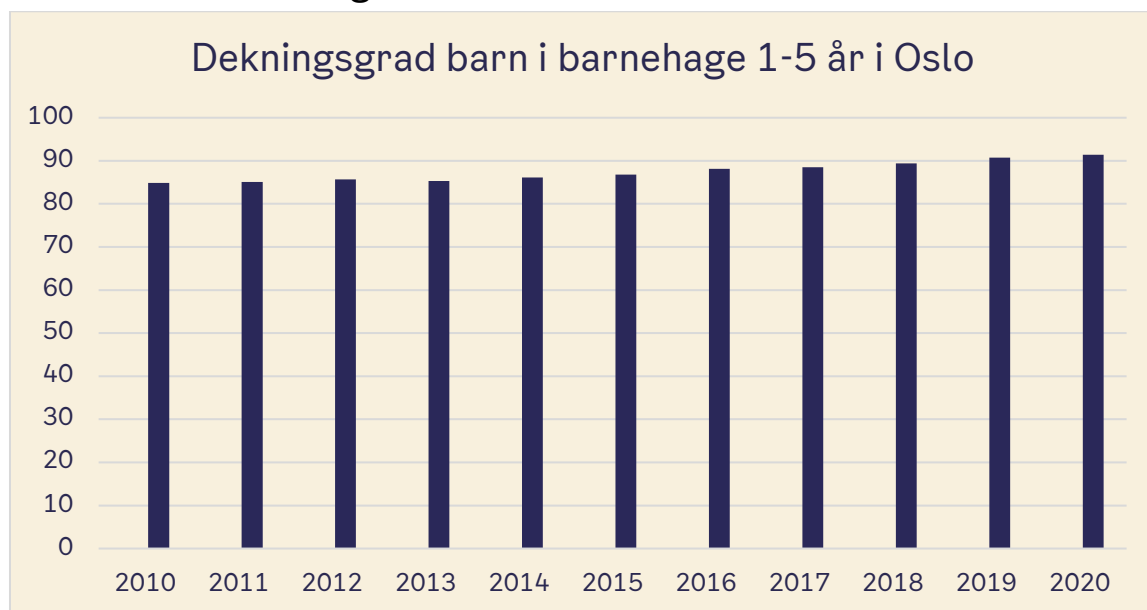
⁵ www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-barnehage/foreldreundersokelsen-i-barnehager-resultater/

⁶ Byrådets budsjettforslag 2021 og økonomiplan 2021-2024

Stovner og Søndre Nordstrand. Tilbudet omfatter om lag 200 flere barn enn den statlige inntektsbaserte ordningen med gratis kjernetid for barn i alderen 2 til 5 år.

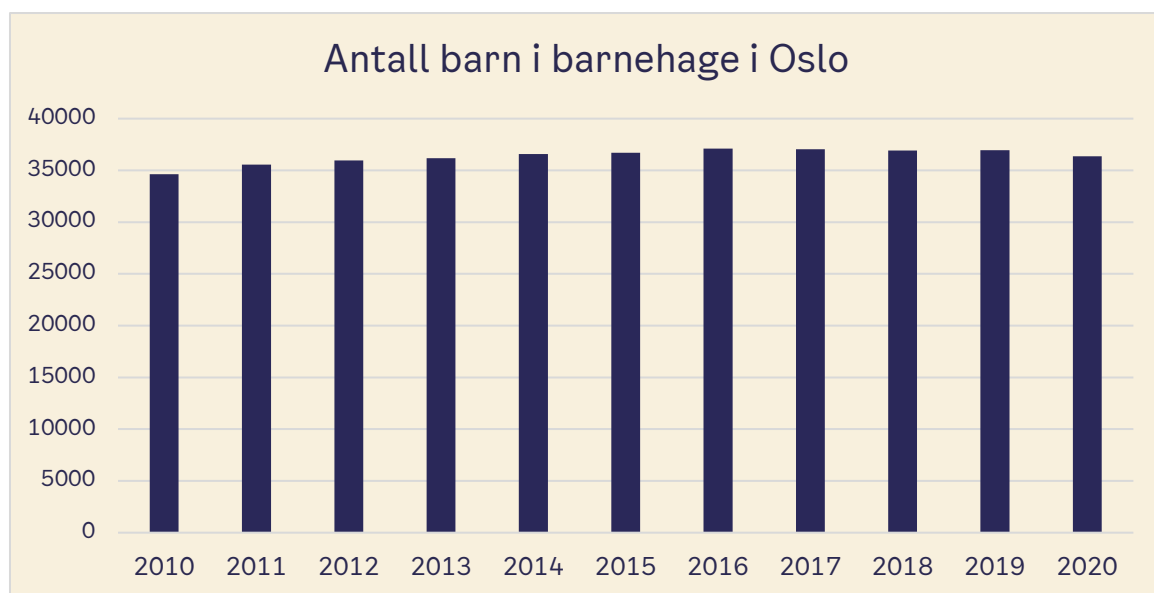
Medarbeidere i barnehagene skal ha høy pedagogisk og barnefaglig kompetanse. I bemanningsavtalen for de kommunale barnehagene som Oslo kommune har inngått med Utdanningsforbundet og Fagforbundet, er det mål om å øke andelen barnehagelærere til 50 %. I tillegg skal andelen fagarbeidere økes til 25 %. Det er realistisk å nå målet om 50 % barnehagelærere for kommunen som helhet i 2024. Den nasjonale pedagognormen, som tilsvarer en pedagogandel på 43 %, er oppfylt i Oslos kommunale barnehager når det tas hensyn til dispensasjoner fra utdanningskravet i barnehageloven. På grunn av manglende statlig finansiering av pedagognormen bruker Oslo kommune 74 mill. årlig av egne midler for å oppfylle det nasjonale kravet. Pedagogtettheten i barnehagene har dermed økt de siste årene. Andelen barnehagelærere i de kommunale barnehagene har økt fra 35 prosent i 2018 til 39 prosent i 2020. For fagarbeidere var det i samme periode en økning fra 18 prosent til 22 prosent. Det er fortsatt en utfordring å rekruttere nok barnehagelærere til å oppfylle det nasjonale pedagogkravet, men andelen pedagogiske ledere i kommunale barnehager med godkjent utdanning økte fra 84,5 prosent i 2018 til 85,8 prosent i 2020.

2.2 Historisk utvikling

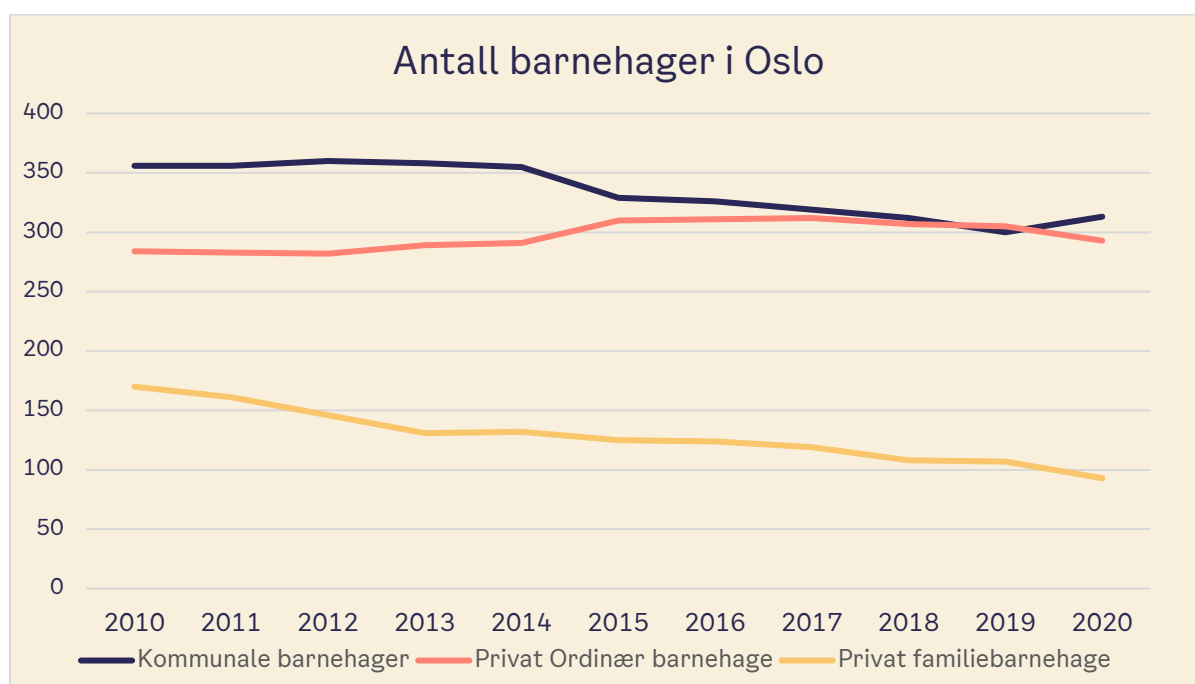
Tabell 1.1: Dekningsgrad for barn i barnehage i Oslo kommune 2010-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Oslo kommune har hatt en historisk vekst i barnehagedeltagelsen siden 2010, spesielt i årene fra 2015 og fremover har veksten vært høy. Med tiltakene som foreslås i denne planen, vil det være mulig å øke dekningsgraden ytterligere, i tråd med målsettingen om 93 prosent barnehagedekning i byen.

Tabell 1.2: Antall barn i barnehage i Oslo kommune 2010-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Siden 2010 har antall barn som går i barnehage i Oslo kommune økt betydelig. Antall barn i aldersgruppen 0-5 år har imidlertid sunket de siste årene, og dermed har ikke antallet økt i slutten av perioden slik som i den første delen.

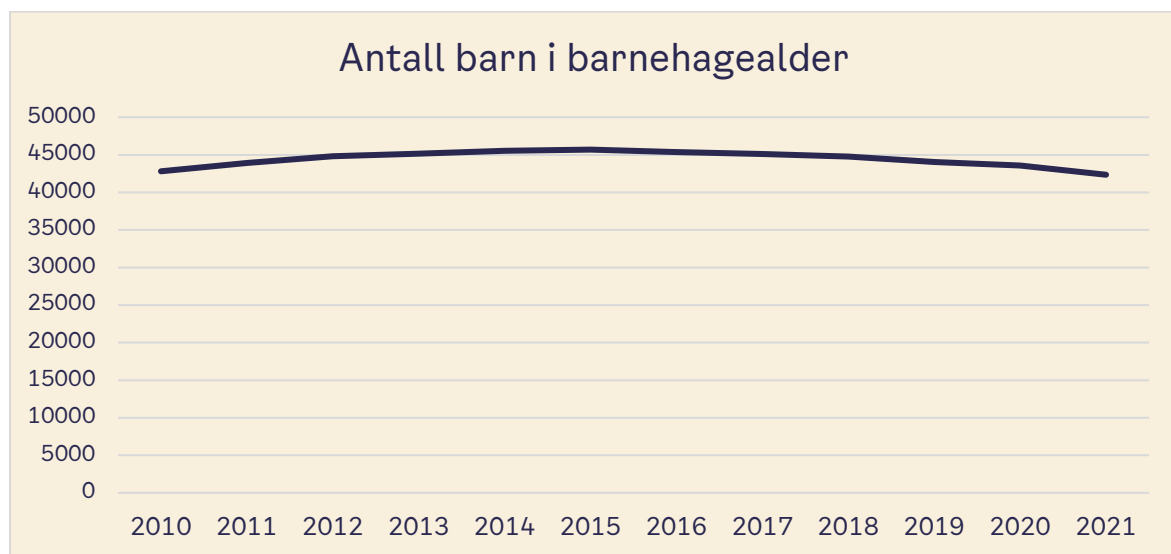
Tabell 1.3: Antall barnehager i Oslo kommune 2010-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Antall barnehager i Oslo kommune har blitt redusert år for år siden 2010. Den største nedgangen ser vi blant familiebarnehagene. Over 60 familiebarnehager er lagt ned siden 2010. Hovedgrunnen til dette er at det ordinære barnehagetilbudet er blitt betydelig mer tilgjengelig, og at plass i familiebarnehager dermed etterspørres i mindre grad enn tidligere. Antall barn i familiebarnehager har sunket i hele perioden, og per i dag går det kun ca. 600 barn i familiebarnehager. Den største forskjellen mellom ordinære barnehager og familiebarnehager er at sistnevnte blir driftet i små grupper i private hjem. Familiebarnehager

skal godkjennes etter barnehageloven og forskrift om familiebarnehager, men det stilles ikke like store krav som for en ordinær barnehage.

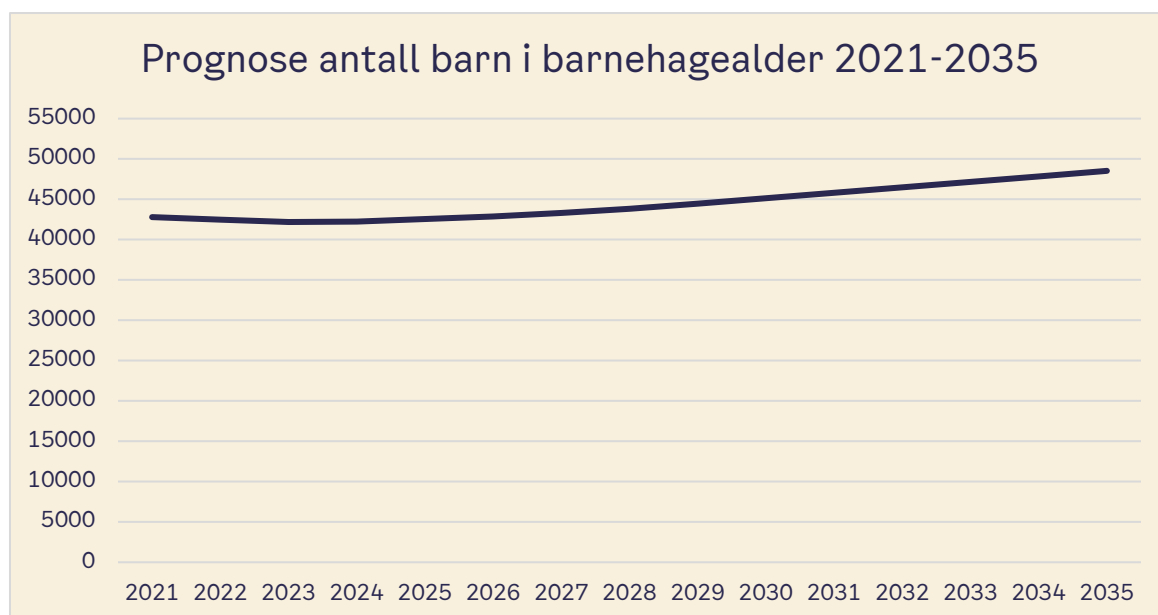
Videre har det også blitt bygget større barnehager de siste ti årene, som har gjort at flere mindre barnehager har blitt avviklet og relokalisert inn i de større barnehagene. I 2020 var det i gjennomsnitt 53 barn per barnehage, mot 43 i 2010.

Antall barn som går i barnehage i Oslo, er en funksjon av hvor mange som etterspør barnehageplass av barna i barnehagealder, det vil si noen 0-åringer, 1-5 åringer og noen få 6-åringer. For å kunne si noe om den fremtidige etterspørselen etter barnehageplasser er det nyttig å se på utviklingen i antall barn i barnehagealder de foregående årene og forventet utvikling framover.

Tabell 1.4: Antall barn i barnehagealder i Oslo kommune 2010-2021 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Som grafen viser nådde Oslo kommune en foreløpig topp for barn i barnehagealder i 2015. Siden 2015 er antall barn i barnehagealder redusert betydelig. Det store spørsmålet er hvor lenge denne trenden vil fortsette. Oslo kommunes befolkningsprognoser forsøker å besvare dette spørsmålet, og den fremtidige prognosen for utviklingen i antall barn i barnehagealder vises under.

Tabell 1.5: Prognose antall barn i barnehagealder i Oslo kommune 2021-2035 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Befolkningsprognosene er som alltid beheftet med usikkerhet og denne blir større jo lengre ut i perioden vi kommer, men de siste års prognoser har vært relativt konsistente og peker i samme retning. Prognosene viderefører nedgangen i antall barn i aldersgruppen 1-5 år til ca. 2024, og deretter viser prognosene en jevn vekst i den neste tiårsperioden. Tallene over er hentet fra befolkningsprognosenes mellomalternativ. Det betyr at utviklingen kan bli både lavere og høyere enn dette, men at dette er den mest sannsynlige utviklingen.

Befolkningsprognosene oppdateres hvert år og er ett av verktøyene som brukes for å planlegge barnehagekapasiteten i Oslo kommune. Prognosene tar høyde for blant annet planlagt boligutbygging. Dette kan for eksempel sees for bydel Bjerke, hvor utbygging på både Vollebekk og Ulven viser økt befolkningsvekst, som igjen generer et økt barnehagebehov.

Vi vil gå nærmere inn på befolkningsutviklingen og behovet for kapasitetsendringer som utløses av det endrede barnehagebehovet for den enkelte bydel i planens bydelsdel.

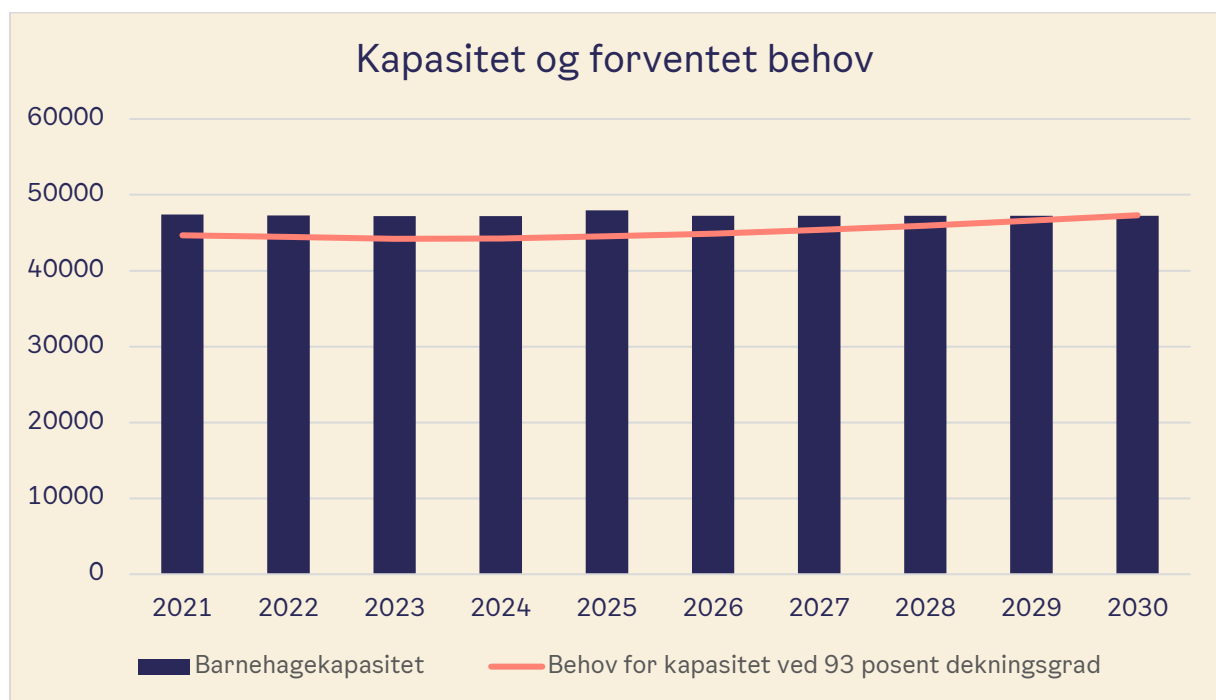
2.3 Samlet behov for barnehageplasser i Oslo

For Oslo samlet sett er det ikke behov for å øke barnehagekapasiteten de nærmeste årene. Det er imidlertid store forskjeller mellom bydelene, og dette vil vi gå nærmere gjennom for den enkelte bydel.

Det legges opp til etablering av omkring 2 000 barnehageplasser i kommunal regi fram til 2025. Dette er til erstatning for lokaler med tidsbegrenset brukstillatelse, samtidig som kapasiteten i enkelte bydeler økes. Totalt er det snaut 1 300 barnehageplasser i lokaler med tidsbegrenset brukstillatelse som skal avvikles. For å holde den totale kapasiteten på omtrent samme nivå som i dag, er det nødvendig å nedjustere kapasiteten noe i bydeler som i dag har overkapasitet. Det innebærer at enkelte permanente barnehager eller avdelinger må avvikles. I planen vil det ikke framkomme konkret hvordan kapasiteten skal nedjusteres. Dette vil kun omtales overordnet, og det legges opp til en tett dialog med bydelene om hvordan

nedskalering skal realiseres. Det er flere faktorer som spiller inn i vurderingen av hvilke barnehager som foreslås avvirket; størrelse på både bygg og uteområde, byggets tilstand, tilsøkning, rekruttering av ansatte og behovet for økt bilkjøring/transport ved å måtte bytte til en annen barnehage. Eventuelle besparelser ved redusert overkapasitet må også sees opp mot kostnaden ved å etablere nye plasser på et senere tidspunkt dersom behovet senere skulle øke. Ved avvikling av barnehager vil videre bruk av tomt og bygg vurderes i samarbeid mellom aktuell bydel, Oslobygg KF og Bestillerenhet for barnehager, samt andre kommunale virksomheter som vil kunne ha behov for eiendommen.

I denne planen kommer vi til å bruke begrepet storbarnsplasser i forbindelse med omtale av kapasitet i barnehagene. Dette er et begrep som viser til et totalt antall små og store barnehageplasser omregnet til ett tall. Dette for å forenkle utregningene, da antallet små og store barn vil kunne variere over tid. Små barn har behov for større areal enn store barn - for barn under tre år beregner vi plassbehovet tilsvarende for ett og ett halvt barn over tre år. Derfor vil det faktiske antallet barn som går i barnehage i Oslo være betydelig lavere enn kapasiteten vi viser til når vi snakker om behov og kapasitet i storbarnsplasser, da samtlige barnehager har en blanding av små og store barn. Hvor mange store og små barnehageplasser de forskjellige barnehagene har til enhver tid, kan bydelene tilpasse ved behov så lenge barnehagens totale kapasitet er tilstrekkelig.

Tabell 1.6: Grafen viser fremtidig barnehagekapasitet kombinert med forventet behov for kapasitet ved 93 prosent barnehagedekning basert på Oslo kommunes befolkningsframskrivninger. Kapasitet fremstilles i storbarnsplasser. Kilde: Statistikkdatabanken, og barnehagekapasitetstallene for Oslo kommune.

Oversikten i grafen over viser at det per primo 2021 er nok kapasitet i Oslo kommune til å kunne dekke behovet helt frem til 2030. Det er i dag ingen planlagte prosjekter som skal ferdigstilles etter 2025, kapasiteten i årene 2026-2030 er derfor stabil.

Prosjektene som nå er igangsatt, er i hovedsak for å sikre barnehagekapasitet i større utviklingsområder, erstatte barnehagepaviljonger med tidsbegrenset brukstillatelse og avvikle små og uhensiktsmessige barnehager. Noen langtidsprosjekter har sin opprinnelse fra en periode da det var stort behov for flere barnehageplasser i byen.

Byggeprosjektene skal videre erstatte barnehager som ikke lenger holder en god nok byggmessig kvalitet, er utenfor normen for utearealer eller lekearealer, eller ligger i geografiske områder som ikke lenger har samme behov for barnehageplasser. Over tid har vi sett at det ofte er geografiske årsaker til at enkelte barnehager med tilgjengelig kapasitet ikke fylles opp. De ligger for langt unna populære bosettingsområder/knutepunkter, eller det er komplisert reisevei. Når større private boligprosjekter i Oslo settes i gang har det derfor vært ønskelig å få etablert tilknyttede barnehager, slik at barnehagene blir lett tilgjengelige, og at de blir en del av bomiljøet/nærmiljøet.

Oslo kommune drifter en portefølje barnehagebygg med omtrent 400 eiendommer og disse byggene varierer fra helt nye bygg i god stand til eldre bygg i svært dårlig stand. De eldre byggene har spesielt vedlikeholds- og oppgraderingsbehov knyttet til utomhusområder, samt utvendig og innvendig tiltak knyttet til bygget. De nye byggene kan videre ha utfordringer knyttet til overvannshåndtering og avanserte tekniske systemer. For å kunne gjennomføre større rehabiliteringer er man avhengig av erstatningslokaler, og til dette brukes helst overskuddskapasitet i allerede etablerte barnehager.

2.4 Økt rekruttering – ønsker høyere barnehagedeltakelse

Det er store forskjeller i barnehagedeltakelsen mellom bydelene i Oslo og mellom ulike områder innad i bydelene. Erfaringer fra bydelenes rekrutteringsarbeid tilsier at det er viktig å kunne tilby nok plasser i nærheten av der familiene bor. Det er generelt vanskeligere å få foreldre i levekårsutsatte områder til å akseptere en barnehageplass lenger unna. Stor avstand til barnehagen skaper logistikkutfordringer og kan også medføre økte utgifter til transport.

Bydelene får tildelt kommunale midler årlig til rekrutteringstiltak. Midlene har vært fordelt mellom bydelene ut fra antall barn uten barnehageplass og/eller antall barn med minoritetsbakgrunn. Tildelingen av rekrutteringsmidler til bydelene er basert på en tanke om at det er bydelene selv som bør finne ut hvordan de best kan benyttes ut fra lokale behov og muligheter. Utvalgte bydeler med lav barnehagedeltakelse har fått tildelt statlige midler til å etablere tilbud med åpen barnehage og igangsette andre tiltak for å øke rekrutteringen. Rapporteringen viser at mange bydeler jobber godt og har dedikerte ressurser avsatt til rekrutteringsarbeid. Selv om det jobbes godt med rekruttering i mange bydeler, kan det være grunnlag for å vurdere å forsterke innsatsen gjennom nye grep.

Det har blitt lagt ned mye godt rekrutteringsarbeid i bydelene over lengre tid, men Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap mener det bør være mulig å få enda flere barn til å gå i barnehage. Derfor har byrådsavdelingen gjennomført et prosjekt for å styrke arbeidet med rekruttering av barn til barnehage. Formålet med prosjektet har vært å bidra til en mer helhetlig tilnærming og innsats for rekrutteringsarbeidet som gjøres i kommunen, slik at alle bydelene har en bred tiltaksvifte med effektive, treffsikre og tilpassede metoder, materiell, strategier og aktiviteter som når målgruppen lokalt. Prosjektet ble avsluttet sommeren 2021.

Vi vet allerede nå at for å få flere barn til å gå i barnehage i levekårsutsatte områder er vi helt avhengige av at det står barnehageplasser klare med en gang de etterspørres. Videre vil også nye barnehager eller oppgraderte barnehager være en medvirkende faktor for å få flere til å gå i barnehage i disse områdene.

Eventuelle endringer i kontantstøtteordningen kan bidra til å påvirke etterspørselen etter barnehageplasser. I Oslo kommune er andel barn med kontantstøtte på 17,5 %, hvor hovedvekten av mottakerne er arbeidsledige kvinner mellom 25 og 39 år⁷.

Brakerundersøkelsen som rekrutteringsprosjektet gjennomførte blant foreldre i fem bydeler, viser en del årsaker til sen barnehagestart. Mange foreldre har begrenset kjennskap til barnehagen som arena for omsorg, lek og læring, spesielt for de yngste barna. Lav grad av sysselsetting blant mange familier bidrar til svak økonomi, og foreldrene kjenner gjerne ikke godt nok til prismoderasjonsordninger, og barnehageprisen oppleves dermed som høy basert på én inntekt i husholdningen.

Prismoderasjonsordninger er for eksempel gratis kjernetid og redusert oppholdsbetaling, et tilbud rettet mot familier med lav inntekt.

Dette gjør at mange ikke prioriterer barnehageplass da de likevel er hjemmeværende med barnet. I tillegg trekker mange foreldre frem at oppdragelse og omsorg først og fremst er familiens anliggende, spesielt når barna er små. De uttrykker usikkerhet til hvor viktig og bra det er med barnehage for de aller minste barna (1-3 år). Dette handler i stor grad om bekymring om hvorvidt barna blir forstått og får tilstrekkelig omsorg i barnehagen, spesielt når de ikke har utviklet språket godt nok enda. Flere foreldre er opptatt av at barna må lære seg morsmål hjemme før de kan begynne i barnehagen.

Oslo kommune gjennomfører forsøk med økt grunnbemanning i spesielt levekårsutsatte områder. I budsjettet for 2021 ble det satt av 50 millioner kroner til forsøk med økt grunnbemanning i perioden 2021-2023. Ytterligere 50 millioner kroner ble lagt til i revidert budsjett for 2021. Forsøket omfatter både reduserte barnegrupper og en styrking av barnehager med nye stillinger. Økt grunnbemanning kan bidra til å styrke det allmennpedagogiske tilbudet til alle barn, og samtidig øke ansattes mulighet til å være tett på og følge opp det enkelte barn og deres foreldre. Målet med forsøket er å utjevne sosiale forskjeller gjennom å styrke barnehagetilbudet. Dette muliggjør at foresatte kan komme seg ut i jobb eller ta utdanning.

2.5 Strategiske valg

Strategiske valg som skal ligge til grunn for etablering av nye barnehager/reduksjon av kapasitet:

Etablere barnehager der befolkningen bor

Byrådet har som mål at det legges vekt på nærhet til brukerne for å minimere unødvendig transport når det planlegges nye barnehager. I tillegg til å skape gode bomiljøer, vil det være

⁷ tall hentet fra NAV pr. desember 2020

et strategisk valg å etablere barnehager tett til der befolkningen bor. Over tid har vi sett at det ofte er geografiske årsaker til at enkelte barnehager med tilgjengelig kapasitet ikke fylles opp. De ligger for langt unna populære bosettingsområder/knutepunkter, eller det er komplisert reisevei. Når private utbyggere og/eller aktører påstarter en regulerings sak for et privat boligprosjekt av en viss størrelse, vil behovet for innpassing av barnehage alltid vurderes. Dette med bakgrunn i at det er ønskelig å få etablert tilknyttede barnehager, slik at barnehagene blir lett tilgjengelige. Vi bruker en generell beregningsnøkkel tilsvarende en 4-avdelings barnehage per 450-550 boliger, men krav til innpassing av barnehage i private boligprosjekter, samt størrelsen, vil også sees i sammenheng med andre pågående prosjekter i samme område, hvorvidt det finnes andre egnede selvstendige tomter og om det finnes barnehager med tidsbegrenset brukstillatelse som skal avvikles og må erstattes av en permanent barnehage. En selvstendig barnehagetomt vil alltid være å foretrekke fremfor en barnehage i 1. etg. av et boligbygg, da dette generelt sett vil gi bedre forhold for barnehagen og gi mere bygningsmessig fleksibilitet for fremtiden. Men grunnet lite tomtereserver, vil etablering av barnehager i privat boligprosjekter fortsatt være en aktuell etableringsstrategi.

De aller fleste av de pågående barnehageprosjektene som omtales i denne planen er etablering av barnehager i nye byggeområder. Hensynene til nærhet og lokalmiljø må sees i sammenheng med punktene under.

Etablering ved knutepunkt

Nye barnehager skal plasseres i nærheten av der folk bor, men også i tilknytning til gode offentlige kommunikasjonsknutepunkter. Det er god byutviklingspolitikk, miljøpolitikk og rekrutteringsfremmende å etablere barnehager så tett på der folk bor som mulig. Lang avstand og/eller komplisert reisevei er et av de viktigste hindrene for økt rekruttering til barnehagene. Det har tidligere vært større knapphet på barnehageplasser, som medførte at folk var villige til å reise lenger, for eksempel til arbeidsgiverstyrte barnehager på/ved arbeidsplassen. Dette er i liten grad tilfelle i dag, men når det ikke lar seg gjøre å etablere barnehageplasser i umiddelbar nærhet til behovet, vil tilgang på god offentlig kommunikasjon være nødvendig.

Privat eller kommunalt eierskap

Fremtidig vekst i nye barnehageplasser skal i hovedsak komme i kommunal regi og det skal forsøkes å legges til rette for at ideelle private aktører også kan bidra med kapasitet. Med dagens regelverk for finansiering av private barnehager er det imidlertid ikke mulig å forskjellsbehandle kommersielle og ideelle private aktører. Flertallet i Storberget-utvalget, et partssammensatt utvalg nedsatt av Kunnskapsdepartementet i 2021, har i sin utredning foreslått å gi kommunen mulighet til å skille mellom kommersielle og ideelle private aktører ved tildeling av tilskudd til nyetablerte barnehager. Oslo kommune har i sitt hørings svar til staten støttet dette forslaget.

Kommunalt eierskap til barnehagene i Oslo gjør at vi kan styre dimensjoneringen av barnehagekapasiteten bedre og spesielt få etablert barnehagekapasitet i de områdene i byen hvor barnehagedeltakelsen er lav. Videre vil vi kunne ha bedre kontroll på kvalitet og innhold i barnehagene. Organisatorisk kapasitet og mulighet for tettere samarbeid med andre tjenester i kommunen og bydelene er også fordeler som kan trekkes frem.

Størrelsen på nye barnehager

Nye barnehager skal ikke være mindre enn fire avdelinger, men aller helst minimum fem til seks avdelinger. Dette grunnet smådriftsulempene mindre barnehager har, både når det gjelder økonomi og kvalitet. Det legges ikke opp til en maksimal størrelse for nye barnehager, men plassering, tomtestørrelser og trafikkavvikling legger naturlige begrensninger. Videre avtar stordriftsfordelene ved en størrelse på åtte-ti avdelinger. Den store ulempen med barnehager som er åtte avdelinger eller større, er at de er svært arealkrevende og dermed vanskelig å innpasse i eksisterende og nye boligområder. Idealstørrelsen på nye barnehager blir derfor seks til åtte avdelinger. Da får man utnyttet stordriftsfordelene og gjør det samtidig mulig å plassere barnehagene i nærheten av der folk bor og etterspør barnehageplasser. Det er både fordeler og ulemper med store barnehager. For eksempel vil barnehager av en viss størrelse være mindre sårbare ved sykdom og fravær av ansatte, og det kan i større grad skapes gode fagmiljø. Utfordringen er at det ofte krever god ledelse og god bruk av arealene. Det kan også være mer utfordrende for de miste barna å være i store barnehager. Det finnes noe forskning på dette som viser noe ulike funn, men de minste barnas trygghet handler også mye om barnehagens organisering og styring, at det er nok ansatte og at de ansatte viser den omsorgen som barna trenger. Dette utbroderes ved punkt 2.8 Fremtidens barnehage.

Det er stadig utearealet som setter begrensninger på størrelsen til barnehagene. Barnehageloven angir en statlig norm, tilsvarende 24 m² per barn. I Oslo er det en praksis på å kunne gå ned til 80 prosent av statlig norm, hvis barnehagen ligger i umiddelbar nærhet til friområde. Dette er en praksis vi støtter. Men det er ikke bare størrelsen på utearealet som betyr noe, kvaliteten på utearealet er også en viktig faktor.

Type barnehagebygg

Etablering av nye barnehager må følge Standard kravspesifikasjon for barnehager, vedtatt av byrådet i Oslo 20.08.2015. Kravspesifikasjonen beskriver de krav som stilles til utforming av og funksjonalitet i bygget, og legger føringer for at barnehager skal bygges etter baseprinsippet. I byrådsvedtak av 11.08.2016 ble det fattet vedtak om unntak fra krav til basebarnehage. Unntak fra Standard kravspesifikasjon får konsekvenser for sammensetningen av base- og temarom og størrelsen på fellesarealene, samt antall grovgarderober. Det forutsettes dog at unntak fra Standard kravspesifikasjon - barnehage løses innenfor arealet avsatt til hver enkelt av funksjonene som beskrevet i kravspesifikasjonens arealskjema. Barnehagens øvrige funksjoner vil ikke påvirkes av unntaket, og samlet areal vil fortsatt være gjeldende slik det er oppgitt i kravspesifikasjonens arealskjema. Nye barnehager blir derfor nå bygget som en type hybridløsning mellom basebarnehage og avdelingsbarnehage. Enkelte tilpasninger kan gjøres i det enkelte prosjekt og dette vurderes i nært samarbeid med aktuell bydel i alle prosjekter, både nybygg og rehabiliteringer.

Norsk forskning har de siste årene vist at både utbygging av store barnehageenheter med åpne løsninger (base/sone) og endringer i barnehagens demografi med et økende antall småbarn (under tre år), har skapt endrede organisatoriske rammer og ført til nye utfordringer for ansatte og barn. Dette skriver vi mer under punkt 2.8 Fremtidens barnehage.

Oslo kommunes standard kravspesifikasjoner for formålsbygg (SKOK) er for tiden under revidering og arbeidet er planlagt ferdigstilt i 2022.

Standard kravspesifikasjon for barnehage er et dokument som beskriver de krav som stilles til utforming av og funksjonalitet i bygget, uavhengig av hvem som skal forvalte, drifte og vedlikeholde bygget i etterkant.

Rehabilitering og utvidelse eller nyetableringer

Fremtidig ny barnehagekapasitet skal realiseres som en blanding av helt nye barnehager og rehabilitering og utvidelse av eksisterende barnehager der dette er den mest gunstige løsningen. I større private boligprosjekter vil det for eksempel være naturlig å bygge helt nye barnehager i takt med de nye boligene. I etablerte boligstrøk kan det derimot være en mer hensiktsmessig løsning å rehabilitere og utvide en eksisterende 20-40 år gammel barnehage.

Rehabilitering av barnehager som ikke gir kapasitetsøkning vil ikke omtales i denne planen, da dette ansvarsområdet ligger hos Oslobygg KF og Byrådsavdeling for næring og eierskap. Vi vil likevel opprette en dialog med foretaket med ønske om å prioritere barnehager i levekårsutsatte områder der dette lar seg gjøre, for å prøve å rekruttere flere barn og utjevne de sosiale forskjellene. Vi vil samtidig vurdere om det er behov og muligheter for kapasitetsøkning.

Strategiske tomtekjøp

Under omtalen av bydelenes kapasitetsbehov fremkommer det at det vil være behov for ny barnehagekapasitet i flere deler av byen i perioden 2027-2035. En stor del av dette økte barnehagebehovet kan dekkes gjennom å sørge for innregulering av barnehager i nye boligutviklingsprosjekter, men det vil også være nødvendig å sikre noen selvstendige tomter til nye barnehager. Eiendoms- og byfornyelsesetatens (EBY) kontinuerlige arealbehovskartlegging for strategiske tomtekjøp for Oslo kommune som helhet vil være det viktigste verktøyet for å sikre arealbehovet til fremtidige barnehager.

Utfasing av barnehagepaviljonger med tidsbegrenset brukstillatelse

Oslo kommune har i dag snaut 1300 barnehageplasser i barnehagepaviljonger med tidsbegrenset brukstillatelse, og flere av paviljongene står i friområder. Flere av paviljongbarnehager ble satt opp i årene 2005-2009 og er fremdeles i drift. Tiden er nå moden for å avvikle disse der dette er mulig, og jobbe med permanente prosjekter der dagens barnehagekapasitet ikke er god nok til at barnehagepaviljongene kan avvikles uten en erstatning. Dette arbeidet er høyt prioritert, og i årene 2020 og 2021 vil det være avviklet åtte barnehagepaviljonger, tilsvarende 650 barnehageplasser. I 2022 vil det avvikles ytterligere to paviljonger, tilsvarende 144 barnehageplasser. Noen paviljonger som ikke lenger er i bruk, brukes som erstatningslokaler når barnehager skal rehabiliteres. Dette kan imidlertid komme i konflikt med krav til at paviljongene må fjernes. Oslo kommune skal unngå å sette opp nye barnehagepaviljonger med tidsbegrenset brukstillatelse dersom dette ikke er helt nødvendig. Avvikling vil gjøres i samråd med bydelene og ivareta de ansatte og barna. Det legges opp til godt informasjonsarbeid i forkant og en god prosess for de involverte.

Bydel	Prosjekt	Kapasitet
Gamle Oslo	Etterstadsletta, Etterstadsletta 56	162 (kun erstatningsplasser)
Grünerløkka	Lørensvingen, Lørenveien 11	72
Frogner	Frigg, Suhmsgate 36 A og B	108
Ullern	Priorveien, Priorveien 17	72
Bjerke	Utforskeren, Bredtvetveien 2	144
Stovner	Stovnerbakken, Tokerudberget 24 B	72
Stovner	Haugen, Garver Ytterborgs vei 87	72
Alna	Teisenparken, Regnbueveien 6	72
Østensjø	Lillejordet, Haakon Tveters vi 61	72
Nordstrand	Frierveien, Frierveien 18	72
Nordstrand	Nedre Bekkelaget, Grønsundveien 15	72
Sum		828 (eks. Etterstadsletta)

Tabell 1.7: Oslo kommune har i dag følgende barnehagepaviljonger med tidsbegrenset brukstillatelse. Konkrete planer for avvikling og løsninger for permanente plasser vil omtales under den enkelte bydel

2.6 Sosial profil

Det prioriteres å bygge ny barnehagekapasitet hovedsakelig i områder med høy befolkningsvekst, typisk transformasjonsområder som Ensjø, Ulven og Økern, og i de bydelene der barnehagedeltakelsen er betydelig lavere enn gjennomsnittet for Oslo, i hovedsak bydelene i Groruddalen, Søndre Nordstrand, og deler av Gamle Oslo. Videre henger lav barnehagedeltakelse og sosiodemografiske utfordringer nært sammen. Et av våre viktigste mål er å utjevne sosiale forskjeller. Vi må derfor sikre barnehagekapasitet og oppgraderte lokaler i levekårsutsatte områder der barnehagedeltakelsen er lavere enn for gjennomsnittet i Oslo. Dette vil gi området et løft og bidra til et inkluderende nærmiljø for befolkningen. På sikt vil det også blant annet bidra til at flere barn starter på skolen med bedre norskferdigheter, og som igjen vil kunne øke sysselsettingsgraden.

Det satses videre på å styrke rekrutteringsinnsatsen gjennom en mer tverrsektoriell innretning der ansatte i alle bydelstjenester som møter småbarnsforeldre innehar tilstrekkelig kunnskap om barnehagens innhold og betydning for barnets utvikling, samt oversikt over søknadsprosess og prismoderasjonsordninger. Foreldrene skal møtes med tilpasset informasjon og veiledning, gjerne på eget morsmål og av personer de kjenner fra før og har tillit til.

Ordningen med utvidet gratis kjernetid i barnehagene for 4- og 5-åringer i utvalgte bydeler videreføres og satsingen på åpen barnehage og andre lavterskeltilbud i bydeler med lav barnehagedeltakelse fortsetter.

2.7 Rommet som den tredje pedagog

Leken har en sentral plass i barnehagen og er en naturlig del av barnas hverdag. Et rikt lekemiljø krever høy kvalitet i det fysiske miljøet. Barna skal ha tilgang på materialer som kan berike og støtte leken på deres egne premisser. I rammeplanen for barnehagen står det: «Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheten til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna».⁸

Barnehagenes inne- og utearealer gir viktige rammebetingelser for barns trivsel, opplevelser og læring, for organisering av barnegruppen og dagsrytmen, og for personalets arbeidsforhold. Barnehagebygget gir både begrensninger og muligheter, men handlingsrom skapes også av hvordan bygget oppfattes og forvaltes⁹.

Ifølge barnehageloven § 2 skal barnehagen gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter. Dette stiller mange og varierte krav til barnehagens lokaler og uteområder. Begrepet «rommet som den tredje pedagog» fremhever det fysiske miljøet som en integrert del og medspiller i det pedagogiske arbeidet, og som «den tredje pedagog» ved siden av barnet og personalet. Det fysiske miljøet skal invitere til lek, læring og utforskning, inspirere barns nysgjerrighet og utforskning, gi ulike sanseerfaringer og støtte barn i ulike aldre. Gjennom dette perspektivet fremheves bruken av barnehagebygget, vel så mye som selve bygget. Det fysiske miljøets viktigste oppgave er å oppmuntre barnet til selvstendig utforskning. Et miljø tilpasset barns behov er under stadig forandring og krever fleksible løsninger. Barns medvirkning bør stå sentralt i tilrettelegging av det fysiske miljøet. Barn lærer og utforsker det fysiske miljøet med kroppen. Rommene i barnehagen representerer viktige betingelser for muligheter eller begrensninger for hva barna opplever som et interessante miljø for aktiviteter og utforskning. Rommene skal uttrykke en hensikt, tilby en variasjon og være innbydende for barn og voksne.

«Lokaler, inventar og uteområder må utformes på en måte som fremmer lek, læring og omsorg samtidig som de tar hensyn til små barns behov for kroppslige utfordringer. Barnehagen skal også ta hensyn til at barn kan ha ulike funksjonsnivåer. Tilgjengelighet for alle er et viktig hensyn ved utformingen av barnehagen»¹⁰.

Den nordiske barnehagemodellen har en sterk tradisjon for å tilbringe tid ute hver dag uansett værforhold. Store deler av den fysiske aktiviteten i barnehagetiden foregår i barnehagens eget uteområde, og forskning viser¹¹ til at det er en sammenheng mellom kvaliteter i utemiljøets utforming og barns aktivitetsnivå. Uterommet er barnehagens største rom, og en stor del av den fysiske aktiviteten som klatring, løping og hopping foregår i barnehagens uteområde. Barn trekkes mot varierte og uforutsigbare lekemiljø hvor de kan skape sin egen fantasilek med bruk av pinner, steiner og andre tilgjengelig materialer¹². Naturen gir fleksibilitet i materialet og underlaget, og det er viktig at lekeapparater ikke erstatter dette, men supplerer det. Personalet har også en viktig rolle i å skape disse mulighetene i barnehagens uterom, som

⁸ Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, s. 19

⁹ Arkitektur og pedagogikk i samspill eller motspill? - om betydning av koherens mellom planlegging og etablering av nye typer barnehagebygg (Becher og Evenstad 2015)

¹⁰ Meld. St. 24 Framtidens barnehage (2012 – 2013), s. 94

¹¹ Børns fysiske aktivitet i børnehaver (Sørensen 2013)

¹² Hvilken innvirkning har barnehagens fysiske utemiljø på barns lek og de ansattes pedagogiske praksis i uterommet (Hagen 2015)

impulsskapere og igangsettere av prosjekter, og uterom kan også være utenfor barnehagens porter.

De yngste barna i barnehagen

Barnehagebygget skal også legge til rette for de yngste barnas utforskende lek og sosiale samspill, og de yngste barna krever gulvplass og materialer som gir felles opplevelser. Det fysiske rommet skal tilpasses barnas behov og må derfor stadig være i endring. Bevegelse og fysisk utfoldelse er en stor del av det å være småbarn. Mindre rom, eller soner i større fellesrom, med lekemateriell som er tilgjengelig i barnets høyde og som appellerer til fantasien, vil også kunne møte de yngste barnas behov.

Dialog og medvirkning

Det går frem av rapporten *Mulighetenes barnehage* at det er store variasjoner i personalets evne til å innrede og bruke rommene på en god måte¹³. En tettere dialog og rom for medvirkning fra planprosess til ferdig bygg kan bidra til at personalet får et mer bevisst forhold til det fysiske rommet og mulighetene det gir. Dialog kan både handle om hvordan brukerne får mulighet til å spille inn sine behov i planprosessen, men det går også på at intensjon bak bygget/renoveringen må formidles ut til dem som skal bruke bygget. Dette understøttes i en studie som viser at intensjonen bak et bygg og de fysiske endringene det medfører, ikke i seg selv fører til endret praksis hvis ikke dette blir formidlet til de som faktisk skal bruke bygget¹⁴. Eksempler på at bygg brukes annerledes enn intensjonen er at enkelte barnehager som er bygget som basebarnehager i praksis blir brukt omtrent som en avdelingsbarnehage.

Barnet er også en sentral aktør og stemme når det fysiske rommet skal planlegges og brukes, og det er nødvendig at personalet er oppmerksomme og lyttende. Det er først når personalet lytter til barna og ser deres behov at et miljø som gir barna lyst og nysgjerrighet skapes¹⁵.

2.8 Fremtidens barnehage

I Oslo kommune utvikles fremtidens barnehager. Det jobbes med hvordan kommunen skal drive gode og utviklingsrettede barnehager, som skal tilby høy kvalitet til byens barnehagebarn. Etter § 2 i barnehageloven skal barnehagen gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser. Dette stiller mange og varierte krav til barnehagens lokaler og uteområder. Lokaler, inventar og uteområder må utformes på en måte som fremmer lek, læring og omsorg samtidig som de tar hensyn til små barns behov for kroppslige utfordringer. Barnehagen skal også ta hensyn til at barn kan ha ulike funksjonsnivåer. Tilgjengelighet for alle er et viktig hensyn ved utformingen av barnehagen.

Barnehagene skal også etableres med tanke på barnehagen som arbeidsplass. Barnehagene må bygges på en slik måte at arbeidshverdagen blir god for de ansatte, som igjen vil bidra til fornøyde ansatte og redusert sykefravær. En viktig del av å utvikle fremtidens barnehager er

¹³ Mulighetenes barnehage. Kvalitet i Oslo kommunes barnehager (Oslo Met 2021)

¹⁴ Arkitektur og pedagogikk i samspill eller motspill? - om betydning av koherens mellom planlegging og etablering av nye typer barnehagebygg (Becher og Evenstad 2015)

¹⁵ Åberg & Taguchi, 2006

videre å sikre at kommunens rundt 400 kommunale barnehager holder god og trygg standard, at både nye og rehabiliterte barnehager holder god kvalitet, har høy miljømessig standard og bidrar positivt til byutvikling i området. Nye og rehabiliterte barnehagebygg skal være energi- og miljøvennlige.

Miljøvennlige løsninger er for eksempel bruk av massivtre i hele eller deler av konstruksjonene, utstrakt bruk av solcellepaneler og grønne tak, i tillegg til at bruken av gummi-asfalt trappes ned. Under byggeprosessene satses det på fossilfrie byggeplasser, gjenbruk av materialer og grundige vurderinger av om bygningsmasse kan gjenbrukes. Det legges også til rette for flere humlevennlige prosjekter og det settes av plass til urban dyrking der det er mulig.

Fremtidens barnehager skal også legge vekt på grønn mobilitet, bidra til at byen blir bedre rustet for klimaendringer gjennom fokus på vannhåndtering, vegetasjon og biodiversitet for nye barnehagebygg.

Utformingen av barnehagens fysiske miljø, bygg og uteområder har stor betydning for barns trivsel, lek, læring og utvikling. Oslo kommune vil utvikle barnehager som gir gode muligheter for variert lek, gir barna meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidige utfordrende omgivelser.

Forskning viser til sammenhengen mellom barnehagens fysiske utforming og personalets omsorgsevne. Kvaliteten på det fysiske barnehagemiljøet synes særlig å virke inn på barnas trygghet og tillit til egne evner. Fra Sverige er det pekt på at mange barnehager opprinnelig er bygget for mindre barnegrupper enn dagens, og at dette begrenser både barnas utfoldelse og personalets pedagogiske arbeid¹⁶. Norsk forskning har de siste årene vist at utbygging av store barnehageenheter med åpne løsninger (base/sone), endringer i barnehagens demografi med et økende antall småbarn (under tre år), har skapt endrede organisatoriske rammer og ført til nye utfordringer for ledere, pedagoger og barn¹⁷. Det er derfor viktig at det brukes mer tid til planlegging og organisering når nye barnehager tas i bruk. De store barnehagene har derimot sin styrke i at det er gode muligheter for faglig utvikling og nytenkning.

I 2011 ble det utarbeidet en rapport om barnehagenes organisering og strukturelle faktorerens betydning for kvalitet. Rapporten bygget på en undersøkelse om organisering av barnehager, og organiseringens betydning for kvalitet. Undersøkelsen er gjennomført av International Research Institute of Stavanger (IRIS), i samarbeid med Universitetet i Stavanger (UiS). Undersøkelsen viser at de store barnehagene er komplekse og har utfordringer knyttet til organisering, særlig i etableringsfasen, sammenlignet med de mindre barnehagene. For de pedagogiske lederne brukes det mer tid til planlegging og organisering enn i de minste barnehagene. De minste barnehagene kjennetegnes av oversiktighet og forutsigbarhet, nærhet og tillit. Begrensningene ligger i muligheter for faglig utvikling som følge av få ansatte og få pedagoger. Undersøkelsen viser også at flere av de større avdelingsfrie barnehagene velger å organisere tilbudet til de yngste barna på samme måte som den tradisjonelle

¹⁶ Björklid 2005

¹⁷ Bjørnstad & Os, 2018; Gulbrandsen & Eliassen, 2013; Vassenden et al., 2011

organiseringen i de minste barnehagene. Rapporten viser at med økt barnehagestørrelse øker også sannsynligheten for at pedagognormen blir oppfylt.

I en studie fra 2015 i regi av Nordisk Barnehageforskning, ble det undersøkt samspillet mellom arkitektur, fysisk miljø og pedagogisk innhold i barnehagen sett i lys av de siste ti årenes utvikling mot en høyere andel base- og sonebarnehager i Norge. Resultatene viser at personalet som jobbet i de nye barnehagebyggene, hadde svært lite kunnskap om intensjonene bak utformingen av byggene, og at fysiske endringer ikke fører til endret praksis i seg selv. Måten ulike barnehagebygg tas i bruk på, er avhengig av det pedagogiske personalets erfaringer, oppfatninger og kompetanse. Ifølge forfatterne understreker resultatene av studien hvor viktig det er å involvere personalet i endringer som omfatter barnehagens fysiske rammer¹⁸.

Funnene i nyere forskning og studier/undersøkelser er viktige faktorer som vi tar med oss videre i vår planlegging av nye barnehager.

¹⁸ Nordisk Barnehageforskning 10(2), 1-20

Del II

Oversikt per bydel

3 Del II Bydelene

Beskrivelser og analyser i denne delen av barnehagebehovsplanen baserer seg på tall som er innhentet fra de 15 bydelene i februar 2021, samt tallmateriale fra Oslo kommunes statistikkdatabank. Fordi dette er første gang vi henter slik data fra bydelene, er det knyttet noe usikkerhet til tallmaterialet. Bydelene har blitt bedt om å sende inn tallmateriale i storbarnsplasser for bygg og bestillerenheten har omregnet tilbakemeldingene til storbarnsplasser hvor dette mangler.

Småbarn (1-2 år) x 1,5 = én storbarnsplass (3-5 år)

Tallene som er hentet inn, beskriver kapasiteten til barnehagene i bydelene og delbydelene, og en dekningsoversikt over hvor mange barn som bor i de ulike bydelene og delbydelene som går i barnehage. Tallene gir dermed en god pekepinn på både barnehagekapasitet og barnehagedekning i byen – noe som gir grunnlag for nye tiltak og utredninger knyttet til barnehagebehov i bydelene. I tillegg til de pågående prosjektene som er nevnt under den enkelte bydel, kan det pågå vurderinger og konseptvalgutredninger som vil kunne gi ytterligere barnehagekapasitet på sikt ved realisering. Av hensyn til usikkerheten i disse prosjektene har vi valgt å ikke medta disse.

Målet med den første barnehagebehovsplanen er å få en samlet oversikt over alle de 15 bydelene, og tilhørende delbydeler, og at dette skal være et utgangspunkt og grunnlag for videre arbeid. Det er god grunn til å tro at når denne sammenstillingen tilgjengeliggjøres, vil det gi bydelene grunnlag for konstruktive tilbakemeldinger, som igjen vil forsterke neste utgaven av barnehagebehovsplanen.

Delbydelsgrensene og hvilke delbydeler som inngår per bydel er geografisk inndelt etter den faste definisjonen som Oslo kommunes statistikk benytter. I 2007 ble bydelene for statistiske formål inndelt i 94 delbydeler (inkludert Sentrum og Marka). I 2017 ble fire delbydeler delt og antallet delbydeler økte til 98. Hver bydel inneholder 5-9 delbydeler.

Det kom nye befolkningsprognoser i oktober i år og oppdaterte prognoser er lagt inn på den enkelte bydel. For Oslo som helhet viser årets befolkningsprognoser at barnehagebefolkningen vil være synkende frem mot 2025, for deretter å øke svakt. For 0-åringer viser prognosene en ørliten stigning de neste 10 årene. Det er lavere tall enn for fjorårets framskriving.

3.1 Bydel Gamle Oslo

Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	49 860	1653	1926
2016	51 432	1670	1940
2017	53 249	1636	1942
2018	54 613	1627	1952
2019	55 739	1608	1901
2020	58 671	1640	1978

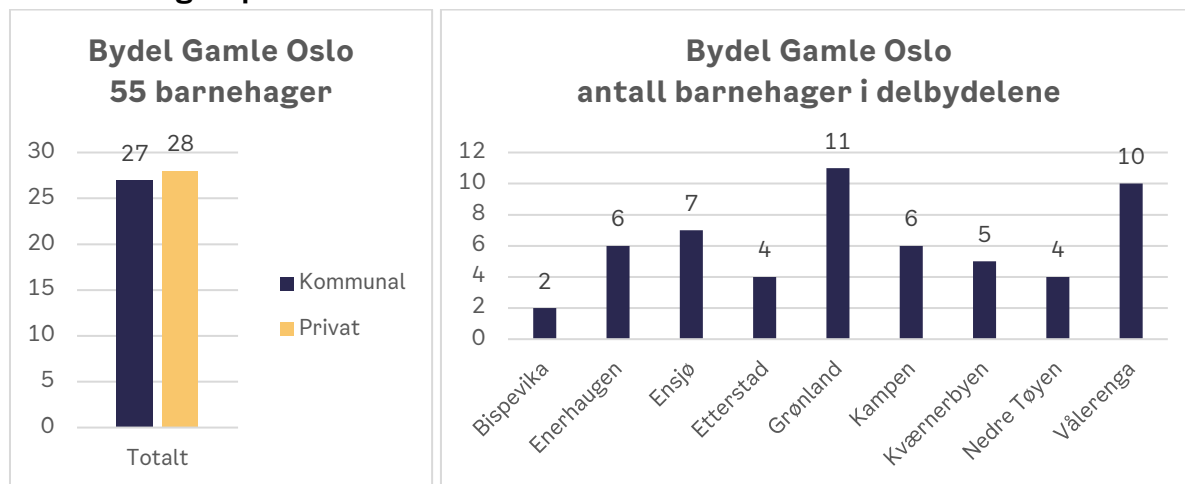
Tabell 1.1: Folkemengde Bydel Gamle Oslo 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Som tabellen viser, har det vært en jevn økning i befolkningen i Gamle Oslo og er den bydelen i Oslo med størst befolkningsvekst siste året. Den største veksten er i delbydelen Ensjø. Delbydelene Grønland, Kværnerbyen og Ensjø har størst andel innbyggere¹⁹. Det totale arealet for Gamle Oslo er 7,5 km².

I Bydel Gamle Oslo (2020) har 12 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 6,7 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør 2,7 prosent²⁰. Totalt utgjør husholdninger med barn 21,4 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent).

Årets befolkningsprognose viser ingen store endringer for Bydel Gamle Oslo. For 0-åringer viser tallene en svak økning de neste ti årene, mens tallene for 1-5-åringer vil være noe variende frem til 2024, for deretter å øke svakt.

Om barnehagekapasitet

Tabell 1.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I Bydel Gamle Oslo er det 55 aktive barnehager, hvorav 28 er kommunale. Blant de 27 barnehagene som er i privat drift, er seks av disse familiebarnehager som har plass til fire små

¹⁹<https://bydelsfakta.oslo.kommune.no/bydel/ostensjo/befolkningsutvikling>

- All data om befolkningsutvikling i bydelene er hentet fra Oslo kommunes statistikkbank

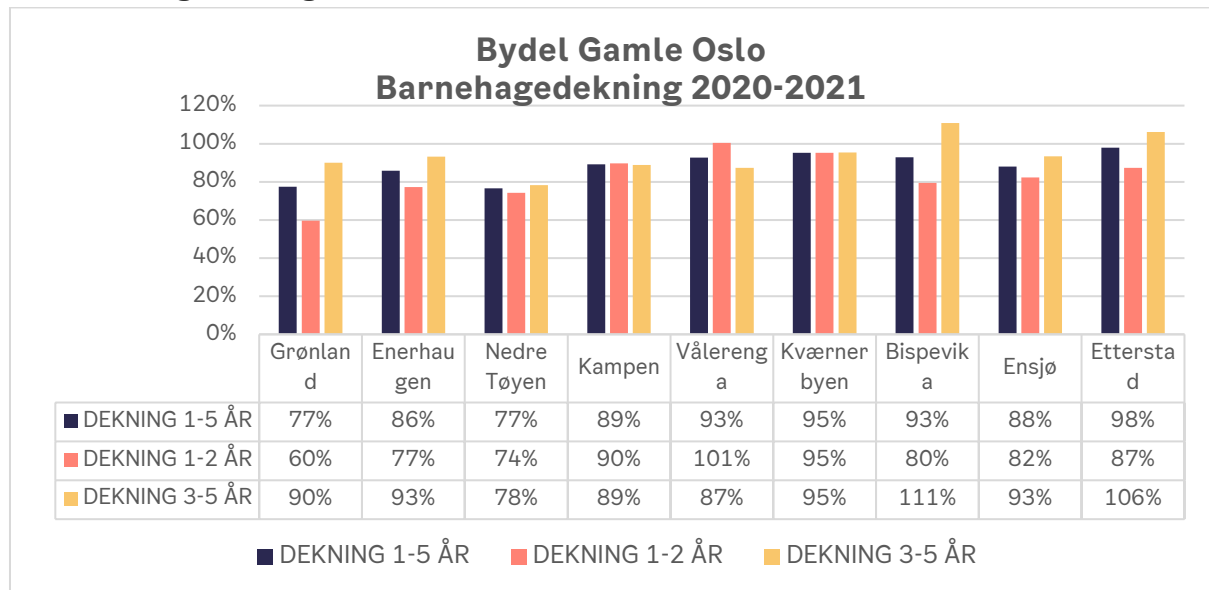
²⁰ <https://bydelsfakta.oslo.kommune.no/bydel/ostensjo/husholdninger>

- All data om befolkningsutvikling i bydelene er hentet fra Oslo kommunes statistikkbank

barn og maks fem store barn. Grønland åpen barnehage er den eneste åpne barnehagen i bydelen.

Bydel Gamle Oslo har en totalkapasitet på 3 883 storbarnsplasser fordelt på ni delbydeler og 55 barnehager. Til sammen går det 3 071 barn (store og små) i barnehagene i bydelen. Fire prosent av den totale storbarnskapasiteten er ledig. Bydelen har derfor en god kapasitetsutnyttelse, og stort sett alle barnehager er fulle eller nesten fulle. For eksempel har delbydelene Vålerenga, Enerhaugen og Nedre Tøyen full kapasitetsutnyttelse, mens Kværnerbyen har noe ledig kapasitet.

Om barnehagedekning

Tabell 1.3: Barnehagedekning i Bydel Gamle Oslo fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet dekning på 88 prosent ligger Bydel Gamle Oslo litt under snittet for byen som helhet, som er 91,4 prosent. I delbydel Etterstad er deltagelsen størst hvor 98 prosent av barn i barnehagealder går i barnehage, tett fulgt av Kværnerbyen (95 prosent) og Bispevika (93 prosent). På den andre delen av skalaen er Grønland og Nedre Tøyen med 77 prosent dekning blant barna i barnehagealder.

I Gamle Oslo er det høyest deltagelse blant de større barna (3-5 år). 94 prosent av barn i denne alderen går i barnehage. Lavest deltagelse i delbydelene finner vi blant barn 1-2 år med et gjennomsnittlig deltagelse på 83 prosent. Lavest deltagelse er på Grønland, med en dekning på 60 prosent blant de minste barna.

Utvikling i bydelen

Delbydeler Grønland og Tøyen har størst press, hovedsakelig for storbarnsplasser. Ellers er det fortsatt press på Ensjø, Kampen, Valle, Etterstad, Sørenga og Barcode, mens det er noe ledige plasser der det er mindre etterspørsel, som for eksempel i Kværnerbyen. Utsikten barnehage og Kampen Kunstnerbarnehage avd. Norderhovgata ble avvirket i 2020.

Pågående prosjekter

Etterstadsletta, Etterstadsletta 56

9-avdelings barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse. Brukes som

erstatningsplasser for barnehager som rehabiliteres, samt permanente plasser som avvikles fra høsten 2021. Tidspunkt for avvikling er under vurdering, men vil trolig skje fra og med 2023.

Munch brygge, Operagata 1-51, felt B4a, Strekkoden II

2-avdelings barnehage i privat boligprosjekt, med planlagt ferdigstilling i 2022. Barnehagen er en del av et større boligprosjekt. Barnehagen blir en del av eksisterende Strekkoden barnehage.

Malerhaugveien 28

4-avdelings barnehage i privat boligprosjekt, med planlagt ferdigstilling i 2022. Oslobygg KF er i kjøpsforhandlinger med utbygger på vegne av Oslo kommune.

Gladengveien 7, felt B20

4-avdelings barnehage i privat boligprosjekt, med planlagt ferdigstilling i 2023. Oslobygg KF er i kjøpsforhandlinger med utbygger på vegne av Oslo kommune.

Malerhaugveien 20

4-avdelings barnehage i privat boligprosjekt, med planlagt ferdigstilling i 2024. Oslobygg KF er i kjøpsforhandlinger med utbygger på vegne av Oslo kommune.

Lumanders hage, Ensjøveien 10-12, felt B

4-avdelings barnehage i privat boligprosjekt, med planlagt ferdigstilling 2023/2024. Oslobygg KF er i kjøpsforhandlinger med utbygger på vegne av Oslo kommune.

Bispevika syd, felt B8b

4-6-avdelings barnehage i privat boligprosjekt, med planlagt ferdigstilling 2024/2025. Barnehagen er en del av et større privat boligprosjekt. Oslobygg KF vil få bestilling på å gå i kjøpsforhandlinger med utbygger på vegne av Oslo kommune.

Gladengveien 12-14, felt C

4-6-avdelings barnehage på selvstendig tomt, med planlagt ferdigstillelse tidligst i 2026. Tomten må erverves og Eiendoms- og byfornyelsesetaten har fått bestilling på å gå i kjøpsforhandlinger med utbygger. Etter kjøp vil tomten bli overført til Oslobygg KF for etablering av barnehagen.

Grensesvingen 7-9 og Grensesvingen 197

Privat reguleringsplan for boliger og en 4-avdelings barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Brynsveien 5 m.fl., Bryn sentrum

Privat reguleringsplan for boliger og barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

Befolkningsprognosen for de neste ti årene viser en jevn og liten økning i barn i barnehagealder for Bydel Gamle Oslo. Samtidig viser tallene at bydelen har en god kapasitetsutnyttelse, og stort sett alle barnehager er fulle eller nesten fulle. Med en samlet dekning på 88 prosent

ligger Bydel Gamle Oslo litt under snittet for byen som helhet, men noen delbydeler har lavere etterspørsel enn ønskelig.

I bydelen er det derfor grunn til å øke kapasiteten dersom rekrutteringen til barnehage øker, og ellers i de delbydelene som forventer vekst i antall barn. Mobiliteten i bydelens befolkning tilsier ikke at kapasitet i en delbydel kan utnyttes i andre delbydeler. Det er i tillegg usikkerhet rundt deler av den private barnehagekapasiteten i Grønland- og Tøyenområdet.

Aktuelle tiltak

- Gjennomføre innregulerte og påstartede prosjekter
- Avvikle barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse
- Gjøre en kontinuerlig kapasitetsvurdering i samarbeid med bydelen og ved neste rullering av barnehagebehovsplan
- Vurdere å avvikle små og uhensiktsmessige barnehager

3.2 Bydel Grünerløkka

Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	54 555	1526	1650
2016	56 137	1554	1673
2017	57 494	1572	1766
2018	58 881	1636	1749
2019	60 823	1704	1724
2020	62 423	1564	1755

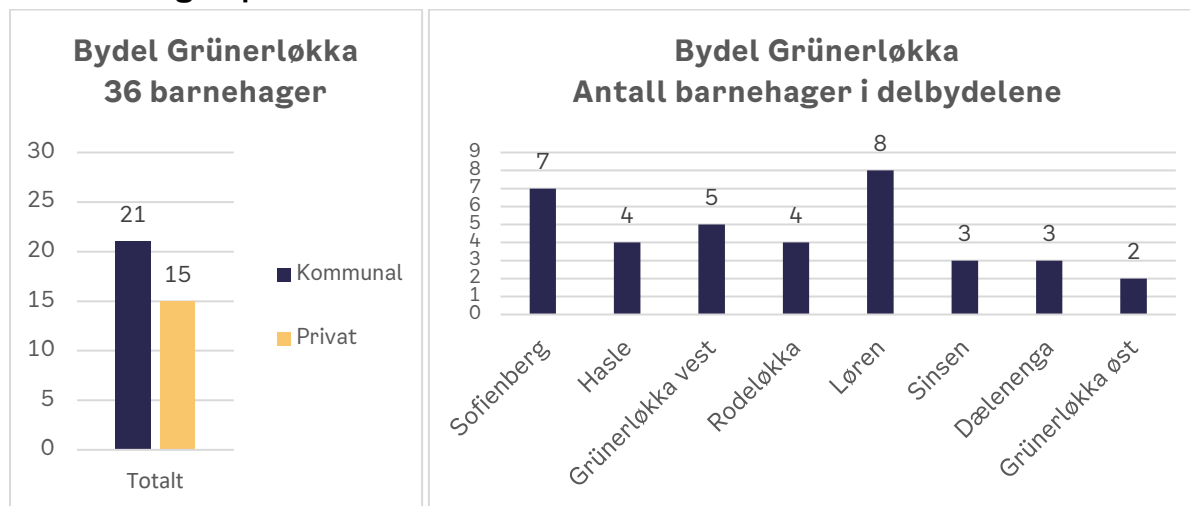
Tabell 2.1: Folkemengde Bydel Grünerløkka 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Som tabellen viser, har bydelen hatt en jevn vekst i befolkningen og har nest størst befolkningsvekst etter Gamle Oslo. Dette er også Oslo kommunes største i befolkningsantall. Den største veksten er i delbydel Løren. Delbydeler Løren, Rodeløkka og Sofienberg har størst andel innbyggere. I delbydelene Grünerløkka vest og Hasle var det noe nedgang i folketallet det siste året. Det totale arealet for Grünerløkka er 4,8 km².

I Bydel Grünerløkka (2020) har 10,6 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 5,8 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør 1,6 prosent. Totalt utgjør husholdninger med barn 18 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent).

For 0-åringer viser befolkningsprognosen en svak økning de neste ti årene, mens 1-5-åringer vil synke frem til 2025, for deretter å øke.

Om barnehagekapasitet

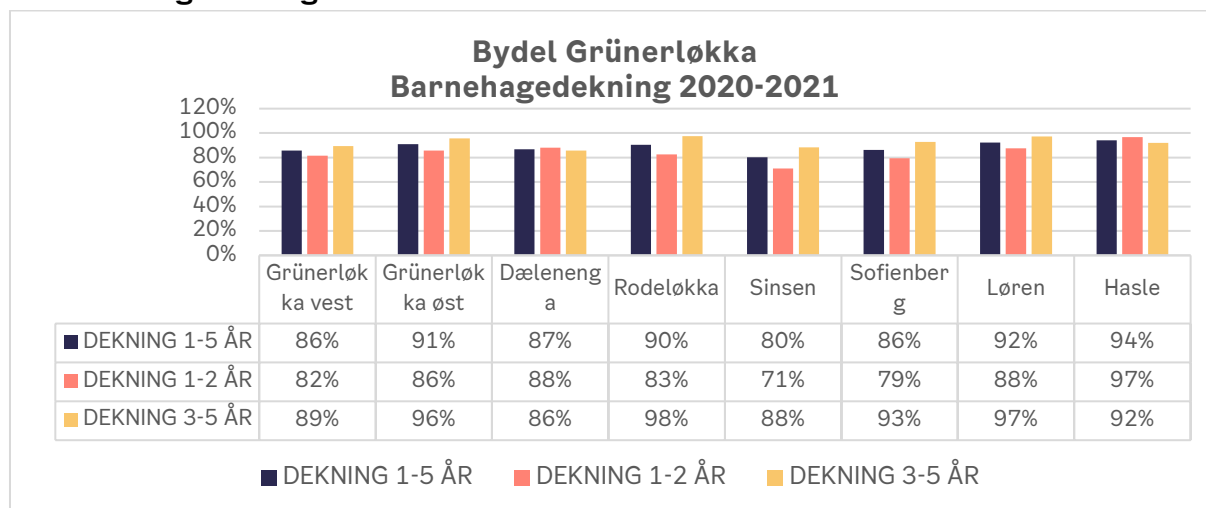
Tabell 2.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I Bydel Grünerløkka er det 36 aktive barnehager, hvorav 21 er kommunale. Blant de 15 barnehagene som er i privat drift, er to av disse familiebarnehager som kun er for barn under tre år. Bydelen har en åpen barnehage med 30 plasser, men denne er registrert som en del av Lørensvingen barnehage. Lørensvingen barnehage på Løren er en barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse.

Bydel Grünerløkka har totalt kapasitet på 3 815 storbarnsplasser fordelt på åtte delbydeler og 36 barnehager. Fire av bydelens barnehager har over 200 storbarnsplasser. Til sammen går

det 2 961 barn (store og små) i barnehagene i bydelen. Fire prosent av den totale storbarnskapasiteten er ledig. Bydelen har derfor en god kapasitetsutnyttelse, og stort sett alle barnehager er fulle eller nesten fulle, sett bort fra Støperiet barnehage, der det er tilgjengelig kapasitet. Løren er et svært presset område både ved søknad om barnehageplass i fjor og i år. Mange som bor og søker plass i dette området, får tilbud om barnehageplass der de ikke har søkt.

Om barnehagedekning

Tabell 2.3: Barnehagedekning i Bydel Grünerløkka fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet dekning på 88 prosent ligger Bydel Grünerløkka litt under snittet for byen som helhet. I delbydel Hasle er deltagelsen størst hvor 94 prosent av barn i barnehagealder går i barnehage, tett fulgt av Løren (92 prosent) og Grünerløkka øst (91 prosent). På den andre delen av skalaen er delbydel Sinsen med 80 prosent dekning blant barna i barnehagealder.

Likt blant alle delbydeler på Grünerløkka er at det er høyest deltagelse i barnehage blant de større barna (3-5-åringene). 92 prosent av barn i denne alderen går i barnehage. Lavest deltagelse i delbydelene finner vi blant barn 1-2 år med en gjennomsnittlig deltagelse på 84 prosent. Lavest deltagelse er på Sinsen, med en dekning på 71 prosent blant de minste barna.

Utvikling i bydelen

Det er størst behov for barnehageplasser i delbydelen Løren. Mange barnehager i bydelen har mindre uteareal enn normen, og det er av den grunn vanskelig å øke kapasiteten i de eksisterende barnehagene. Videre er det forholdsmessig mange barn under tre år i bydelen, og de fleste barnehagene har derfor et lavere antall barn enn barnehagens kapasitet i storbarns plasser tilsier.

Lørensvingen barnehage og Sophies Hage er bydelens to barnehager med tidsbegrenset brukstillatelse, og må enten legges ned eller erstattes med permanent kapasitet.

Pågående prosjekter

Lørensvingen, Lørenveien 11

4-avdelings barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse. Anbefales ikke avviklet før permanente plasser i Sophies Minde er ferdigstilt på bakgrunn av behov. Forutsetter forlenget brukstillatelse.

Millskvartalet, Sofienberggata 23-25 - Schæffers gate 2-10, felt A

4-avdelings barnehage i privat boligprosjekt, med planlagt ferdigstilling i 2022. Oslobygg KF er i kjøpsforhandlinger med utbygger på vegne av Oslo kommune

Gregers kvartal, Lørenveien 51 og Lørenvangen 14, bygg B

4-avdelings barnehage i privat boligprosjekt, med planlagt ferdigstilling 2024/2025. Oslobygg KF er i kjøpsforhandlinger med utbygger på vegne av Oslo kommune

Jordankvartalet, Peter Møllers vei 8-14

4-avdelings barnehage i privat boligprosjekt, med planlagt ferdigstilling 2024/2025. Oslobygg KF er i kjøpsforhandlinger med utbygger på vegne av Oslo

Sinsenveien 51-55

4-avdelings barnehage i privat boligprosjekt, med planlagt ferdigstilling 2024/2025. Oslobygg KF er i kjøpsforhandlinger med utbygger på vegne av Oslo kommune

Sinsenveien 45-49

4-avdelings barnehage i privat boligprosjekt, med planlagt ferdigstilling i 2025. Oslobygg KF er i kjøpsforhandlinger med utbygger på vegne av Oslo kommune

Haslevollen, Økernveien 94 mm

Privat reguleringsplan for boliger og en 6-avdelings barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Økernveien 115

Privat reguleringsplan for boliger og 6-8-avdelings barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Lørenvangen 22 og Peter Møllers vei 13

Privat reguleringsplan for boliger og en 4-avdelings barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Sophies Minde, Trondheimsveien 132

Permanentgjøring av tidsbegrensede plasser, pluss en utvidelse. Det skal også innpasses bydelsfunksjoner i bygget. Under regulering. Planlagt ferdigstilt i 2024/2025, men kan bli forsinket med opptil ett år. Avklaring av erstatningsplasser i byggeperioden pågår.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

Befolkningsprognosen for de neste ti årene viser at veksten i barnehagebefolkningen vil øke fra 2025. Samtidig viser kapasitetstallene at bydelen har noen ledige plasser, tilsvarende seks prosent av kapasiteten. Bydelen har derfor en god kapasitetsutnyttelse, og stort sett alle barnehager er fulle eller nesten fulle. Den forventede befolkningsveksten vil i hovedsak komme i de nye utviklingsområdene, og her er det nødvendig å sikre ny barnehagekapasitet i takt med bolignybyggingen.

Med en samlet dekning på 88 prosent ligger bydel Grünerløkka rett under snittet for byen som helhet. I bydelen er det derfor ikke grunnlag for å øke kapasiteten om ikke rekrutteringen (dekning) til barnehage øker betydelig.

Aktuelle tiltak

- Gjennomføre innregulerte og påstartede prosjekter
- Undersøke grundigere reelle muligheter for å utnytte dagens kapasitet bedre
- Avvikle barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse
- Vurdere å avvikle små og uhensiktsmessige barnehager

3.3 Bydel Sagene

Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	39 917	1273	1204
2016	41 538	1293	1293
2017	42 389	1337	1315
2018	43 067	1324	1322
2019	43 767	1233	1360
2020	45 089	1220	1334

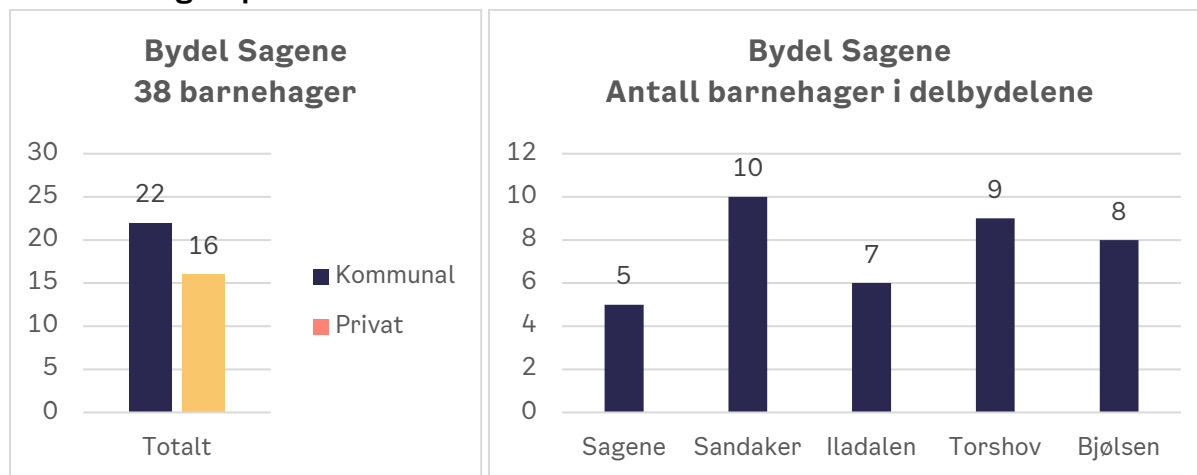
Tabell 3.1: Folkemengde Bydel Sagene 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Befolkningen i Sagene har hatt en økning over tid og den sterkeste veksten er i delbydel Sandaker. Delbydeler Sandaker og Torshov har størst andel innbyggere. I delbydelen Bjølsen var det noe nedgang i folketallet det siste året. Det totale arealet for bydel Sagene er 3,1 km², og bydelen er dermed Oslos minste målt i areal.

I bydel Sagene (2020) har 10,4 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 5,5 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør 1,4 prosent. Totalt utgjør husholdninger med barn 17,3 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent).

For Bydel Sagene vil barnehagebefolkningen være synkende helt frem til 2028, deretter veldig svakt stigende. Antall 0-åring vil holde seg noenlunde stabilt de neste 10 årene.

Om barnehagekapasitet

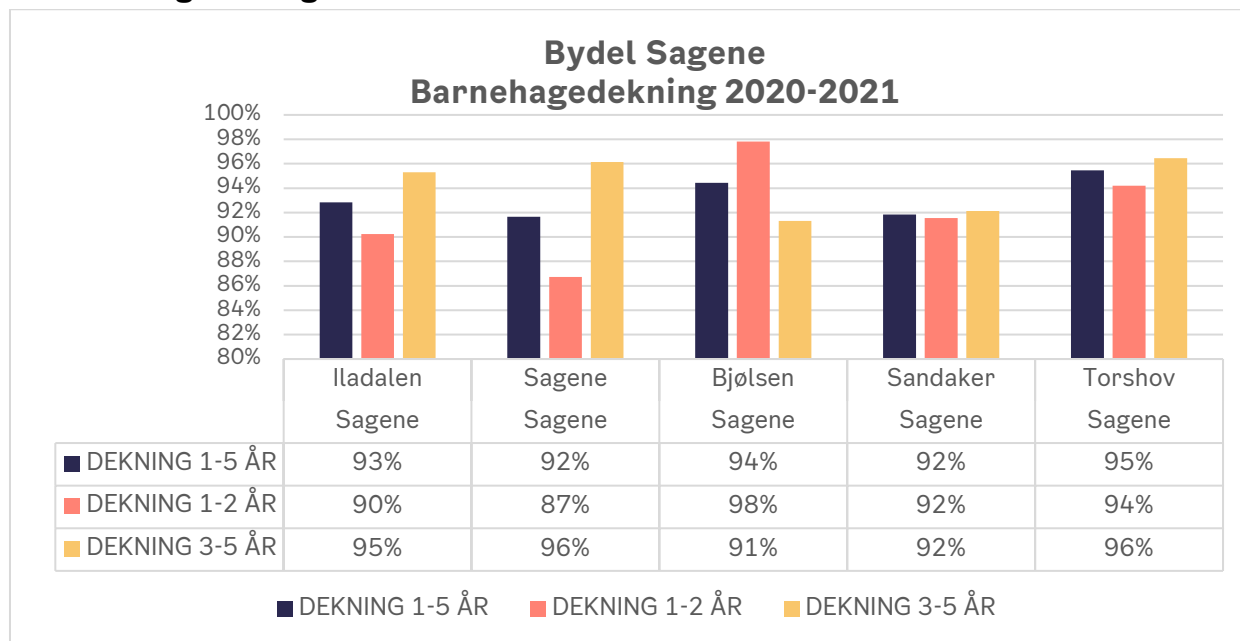
Tabell 3.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I Bydel Sagene er det 38 aktive barnehager, hvorav 22 er kommunale. Blant de 15 barnehagene som er i privat drift er fem av disse familiebarnehager som har plass til fire eller åtte små barn, til sammen 24 barn. Det er én åpen barnehage på Sagene. Margarinfabrikken barnehage er delt i to bygg. Gamlebygget har kapasitet for maks 200 og nybygget maks 300. Til sammen er Margarinfabrikken godkjent for maks 500 barn, dette grunnet liten uteplass.

Bydel Sagene har totalt kapasitet på 2 927 storbarnsplasser fordelt på fem delbydeler og 38 barnehager. I de 38 barnehagene i bydelen går det 2 359 barn (store og små). 0,4 prosent av

den totale barnehagekapasiteten er ledig; bydelen har derfor utnyttet kapasiteten maksimalt, og stort sett alle barnehager er fulle.

Om barnehagedekning

Tabell 3.3: Barnehagedekning i Bydel Sagene fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet barnehagedekning på 93 prosent ligger Bydel Sagene godt over snittet for byen som helhet, som er 91,4 prosent. I delbydel Torshov er deltagelsen størst hvor 95 prosent av barn i barnehagealder går i barnehage, tett fulgt av Bjølsen (94 prosent) og Iladalen (93 prosent). Alle delbydeler på Sagene har over 90 prosent barnehagedekning.

I denne bydelen er deltagelsen i barnehage tilnærmet likt blant de større barna (3-5 år), og blant de mindre barna (1-2 år). Med et snitt på 94 prosent er det noe større deltagelse blant de større barna, enn blant de minste barna som har et snitt på 92 prosent. Lavest deltagelse blant de minste barna er i delbydel Sagene, med en dekning på 90 prosent.

Utvikling i bydelen

Det siste året har Bjølsendumpa barnehage på Bjølsen og Torshovgata barnehage på Torshov blitt nedlagt. Disse er blitt erstattet av Nydalen allé barnehage og Lillo Gård barnehage. Det planlegges en åpen barnehage som vil åpne høsten 2021. Bydelen melder at Bjølsenområdet er veldig godt dekket, mens det er lite dekning i området på Ila ved Vøyensvingen barnehage. Bydelen har ikke overkapasitet og ser ikke ut til å kunne redusere kapasiteten i tiden som kommer. Bydelen har noen små og uhensiktsmessige barnehager, men disse er godt drevet, ulempen er at de er sårbare. Bydelen har ingen barnehagepaviljonger med tidsbegrenset brukstillatelse.

Pågående prosjekter

Den tysk-norske barnehagen i Oslo

Utvidelse med 2 avdelinger og relokalisering fra Bydel Frogner til Sandakerveien 24 D i Bydel Sagene høsten 2021.

Vossegata 31 B med flere

Privat reguleringsplan for boliger og en 4-avdelings barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

Befolkningsprognosen for de neste ti årene for Bydel Sagene viser at barnehagebefolkningen vil være synkende helt frem til 2028, for deretter å være veldig svakt stigende. Samtidig viser kapasitetstallene at bydelen har svært få ledige plasser, tilsvarende 0,4 prosent av kapasiteten. Bydelen har derfor utnyttet kapasiteten til nesten maks, og stort sett alle barnehager er fulle.

Med en samlet barnehagedekning på 93 prosent ligger Bydel Sagene godt over snittet for byen som helhet. I bydelen er det derfor ikke grunnlag for å øke kapasiteten.

Aktuelle tiltak

- Vurdere å avvikle små og uhensiktsmessige barnehager når befolkningsutviklingen gir rom for dette

3.4 Bydel St. Hanshaugen

	Alder i alt	1-2 år	
År			
2015	37 165	816	886
2016	38 307	858	845
2017	38 869	854	899
2018	39 094	831	920
2019	39 673	807	904
2020	38 945	764	870

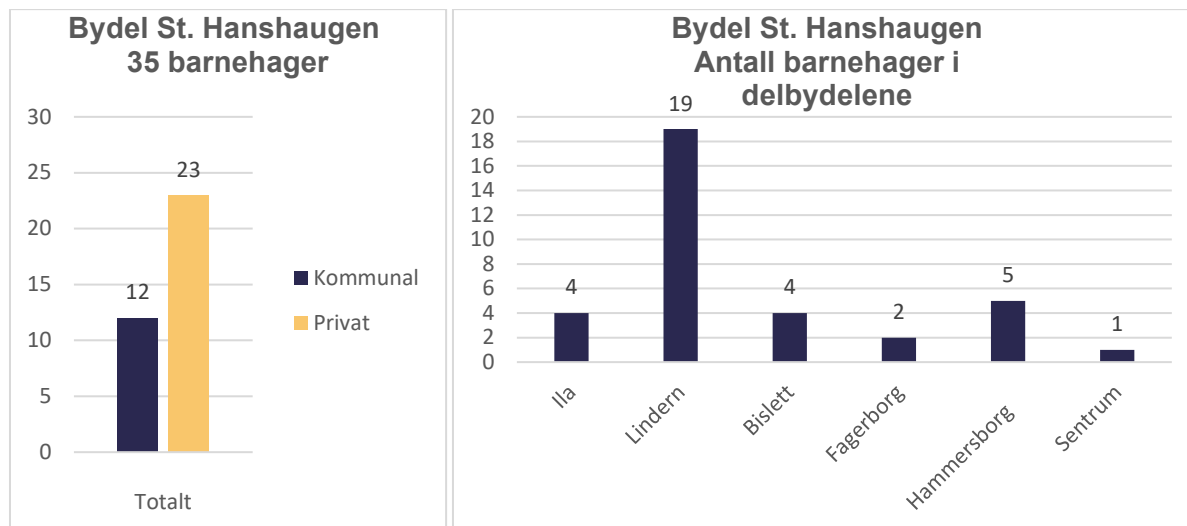
Tabell 4.1: Folkemengde Bydel St. Hanshaugen 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Bydel St. Hanshaugen har hatt en stabil befolkningsutvikling og delbydeler Bislett og Ila har i dag den største andelen innbyggere. I delbydelen Hammersborg var det noe nedgang i folketallet det siste året. Det totale arealet for bydel St. Hanshaugen er 3,6 km², og er Oslos nest minste bydel målt i areal, etter Sagene.

I Bydel St. Hanshaugen (2020) har 8,8 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 4,8 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør 1,3 prosent. Totalt utgjør husholdninger med barn 14,9 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent).

Befolkningsprognosene viser en svak nedgang frem til 2027, for deretter å holde seg noenlunde stabil. Det vil derfor ikke være behov for ytterligere kapasitet i bydelen de nærmeste årene.

Om barnehagekapasitet

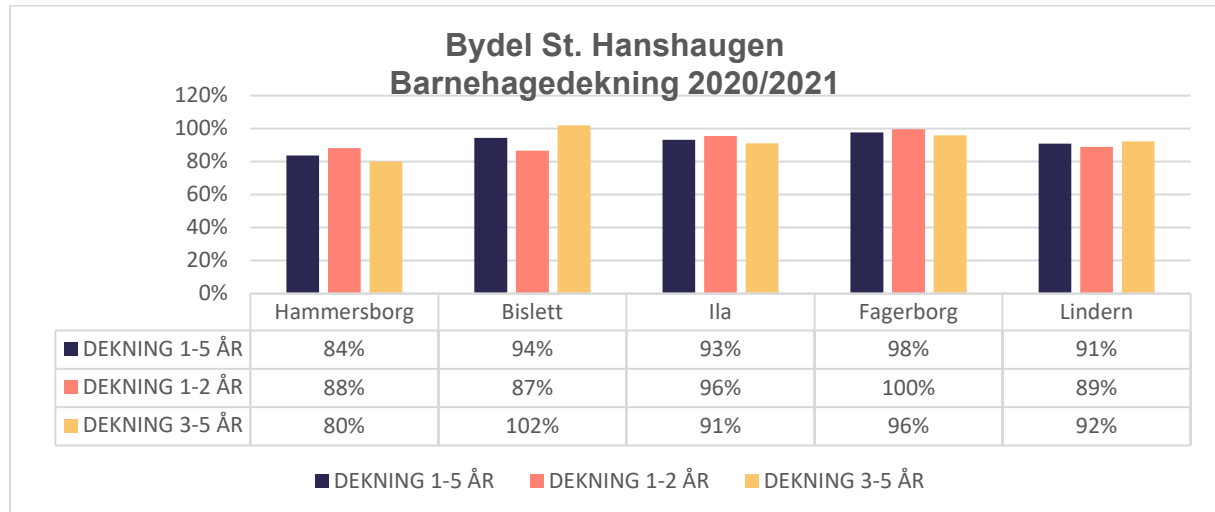

Tabell 4.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I Bydel St. Hanshaugen er det 35 aktive barnehager, hvorav 12 er kommunale og 23 er i privat drift. Det er ingen åpen barnehage på St. Hanshaugen. St. Hanshaugen barnehage på Ila er nedlagt. Suhmsgate barnehage legges ned fra august 2021, og Breidablikk barnehage åpner etter planen i 2022. Hausmannsgate barnehage på Hammersborg får kommunal drift fra 01.08.2021.

Bydel St. Hanshaugen har totalt kapasitet på 2 576 storbarnsplasser fordelt på seks delbydeler og 35 barnehager. I de 35 barnehagene i bydelen går det 1 870 barn (store og små). Nesten 10 prosent av den totale storbarnskapasiteten er ledig. Bydelen har samlet sett en ganske god kapasitetsutnyttelse, men i delbydel Lindern er det ledig kapasitet på nesten 14 prosent. I de øvrige delbydelene er det noe eller ingen ledig kapasitet. Bydelen opplyser om at de arbeider kontinuerlig med å justere ned barnehagekapasiteten.

Om barnehagedekning

Tabell 4.3: Barnehagedekning i Bydel St. Hanshaugen fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet dekning på 92 prosent ligger Bydel St. Hanshaugen over snittet for byen som helhet. I delbydel Fagerborg er deltagelsen størst hvor 98 prosent av barn i barnehagealder går i barnehage, tett fulgt av Bislett (94 prosent) og Ila (93 prosent). På den andre delen av skalaen er delbydel Hammersborg med 84 prosent dekning blant barna i barnehagealder.

I denne bydelen er deltagelsen i barnehage tilnærmet lik blant de større barna (3-5 år) og blant de minste barna (1-2 år), begge aldersgrupper ligger på snittet 92 prosent. Lavest deltagelse blant de største barna er i delbydel Hammersborg, med en dekning på 80 prosent.

Utvikling i bydelen

St. Hanshaugen barnehage med to avdelinger ble lagt ned i 2020 – og barn og ansatte ble fordelt på andre barnehager. Bydelen har overkapasitet på barnehageplasser til barn over tre år og har nedjustert kapasiteten i flere barnehager for barnehageåret 2020-2021. Suhmsgate barnehage ble lagt ned august 2021, mens Breidablikk barnehage åpner etter planen i 2022.

Suhmsgate-paviljongen planlegges avviklet fra barnehageåret 2021/2022. Bydelen har noen små og uhensiktsmessige barnehager. Videre er det planlagt to nye barnehager i bydelen i løpet av 2021, SiO Barnehage Blindernveien og Breidablikk kommunale barnehage.

De to store sykehusene Ullevål universitetssykehus og Lovisenberg Diakonale sykehus ligger i delbydel Lindern. Sykehusene hadde tidligere mange egendrevne barnehager, men ettersom flere og flere foresatte har ønsket barnehageplass i nærheten av der de bor, så har behovet for disse barnehagene blitt vesentlig mindre. Flere av disse barnehagene er nå overtatt av private

aktører, som tilbyr plasser både til barn av ansatte og til barn i nærmiljøet. Men kapasiteten er nok større enn behovet og det er trolig hovedårsaken til at denne delbydelen har såpass mye ledig kapasitet.

Pågående prosjekter

SiO, Blindernveien 6 A-E

3-avdelings privat barnehage i regi av SiO, ferdigstilt i 2021.

Breidablikk barnehage, Akersbakken 27

4-avdelings barnehage i privat boligprosjekt. Planlagt ferdigstilt i 2022. Oslobygg KF er i leieforhandlinger med utbygger på vegne av Oslo kommune.

Suhms gate barnehage, Suhmsgate 19

4-avdelings barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse. Avvikles høsten 2021.

Bjørnstjerne Bjørnsons plass 1 m.fl., NRK-tomta

Privat reguleringsplan for boliger mm og barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

Befolkningsprognosen for de neste ti årene for bydel St. Hanshaugen viser at det ikke vil være behov for ytterligere kapasitet i bydelen de nærmeste årene.

Kapasitetstallene viser at bydelen har samlet sett en ganske god kapasitetsutnyttelse, med nesten 10 prosent ledig kapasitet. I delbydel Lindern er det ledig kapasitet på nesten 14 prosent og i de øvrige delbydelene er det noe eller ingen ledig kapasitet.

Med en samlet dekning på 92 prosent ligger bydel St. Hanshaugen over snittet for byen som helhet. I bydelen er det derfor ikke grunnlag for å øke kapasiteten.

Aktuelle tiltak

- Gjennomføre innregulerte og påstartede prosjekter
- Vurdere å avvikle små og uhensiktsmessige barnehager

3.5 Bydel Frogner

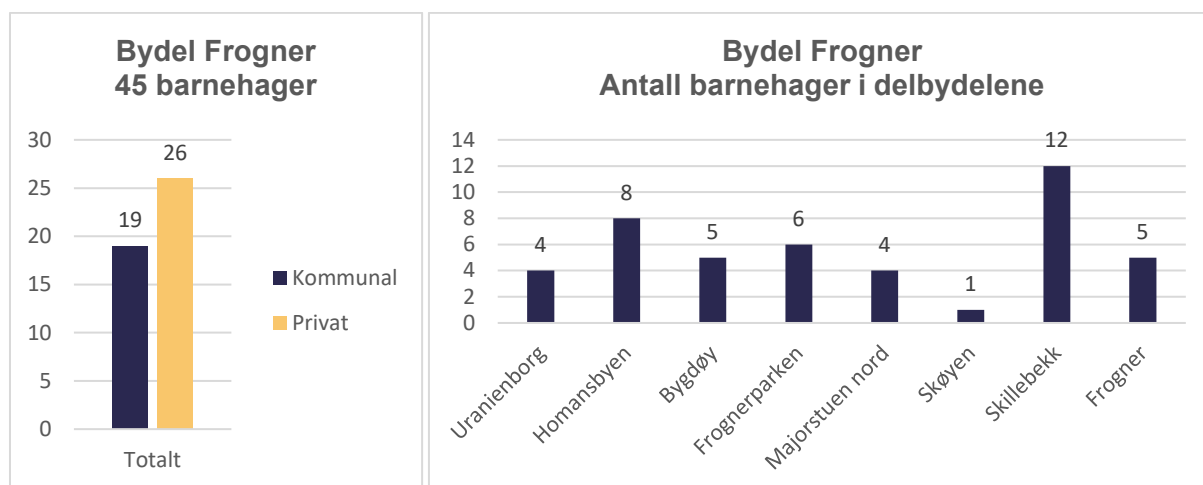
Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	56 006	1077	1242
2016	57 038	1114	1249
2017	57 585	1105	1210
2018	58 293	1101	1281
2019	58 938	1108	1256
2020	59 369	1004	1229

Tabell 5.1: Folkemengde Bydel Frogner 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Det har vært en beskjeden og stabil økning i befolkningen i Frogner og er den mest befolkningsrike bydelen i Oslo etter Grünerløkka. Det siste året steg befolkningen i bydelen med 372 innbyggere, og den sterkeste veksten er i delbydel Homansbyen. Homansbyen har også størst andel innbyggere. I delbydelen Majorstuen syd, Frogner og Frognerparken var det noe nedgang i folketallet det siste året. Det totale arealet for bydel Frogner er 8,3 km².

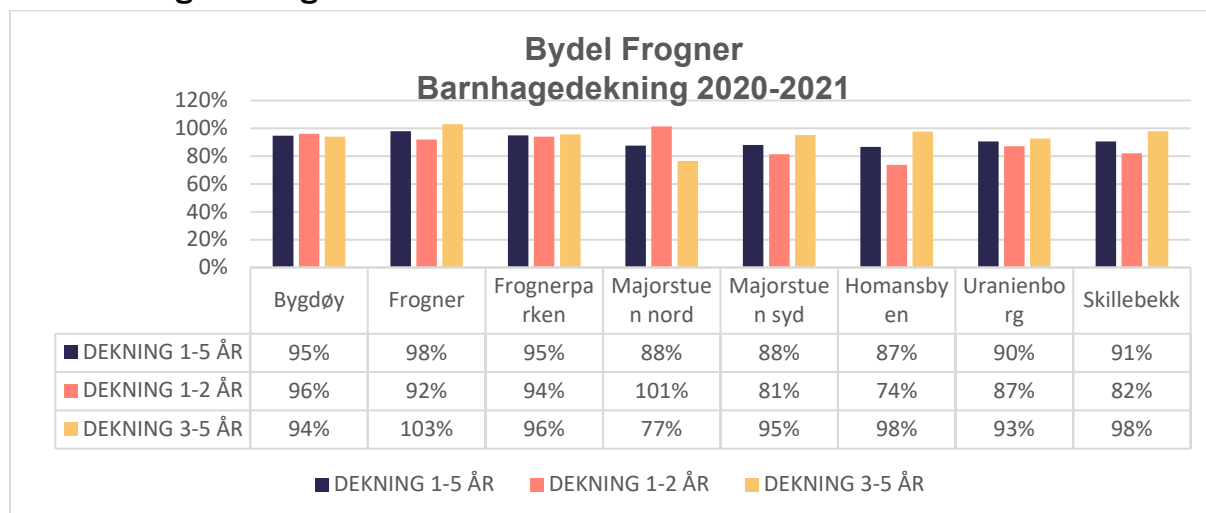
I bydel Frogner (2020) har 9,4 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 5,2 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør 1,3 prosent. Totalt utgjør husholdninger med barn 15,9 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent). Det er forventet at barnehagebefolkningen vil synke helt frem til 2029 og deretter få en svak vekst. 0-åringer vil holde seg noenlunde stabilt hele perioden.

Om barnehagekapasitet

Tabell 5.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I Bydel Frogner er det 45 aktive barnehager, hvorav 19 er kommunale. Blant de 26 barnehagene som er i privat drift er tre av disse familiebarnehager som har plass til 4 til 8 barn. Familietreffet åpen barnehage på Skillebekk er den eneste åpne barnehagen i bydelen. Bydel Frogner har totalt kapasitet på 2 777 storbarnsplasser fordelt på åtte delbydeler og 45 barnehager. I de 45 barnehagene i bydelen går det 2 285 barn (store og små). Bydelen har full kapasitetsutnyttelse, da stort sett alle barnehager er fulle.

Om barnehagedekning

Tabell 5.3: Barnehagedekning i Bydel Frogner fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2020

Med en samlet barnehagedekning på 91 prosent ligger Bydel Frogner rett under snittet for byen som helhet, som er 91,4 prosent. I delbydel Frogner er deltagelsen størst hvor 98 prosent av barn i barnehagealder går i barnehage, tett fulgt av Bygdøy og Frognerparken (begge 95 prosent). I den andre enden av skalaen er delbydel Homansbyen med 87 prosent dekning blant barna i barnehagealder.

På Frogner er det høyest deltagelse i barnehage blant de større barna (3-5 år). 94 prosent av barn i denne alderen går i barnehage. Lavest deltagelse i delbydelene finner vi blant barn 1-2 år med et gjennomsnittlig deltagelse på 88 prosent. Lavest deltagelse er i delbydel Homansbyen, med en dekning på 74 prosent blant de minste barna.

Utvikling i bydelen

Bydel Frogner melder om god kapasitetsutnyttelse, kun noen få ledige plasser, i all hovedsak for storbarn. I bydelen er det to tidsbegrensede barnehagepaviljonger, men disse har ikke vært planlagt avviklet før de er erstattet av permanent kapasitet. Bydelen har én åpen barnehage.

Pågående prosjekterMonolitten barnehage, Monolitveien 6

4-avdelings barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse. Ble avviklet høsten 2021.

Middelthuset

4-avdelings barnehage i privat boligprosjekt, med planlagt ferdigstilling 2022/2023. Oslobygg KF er i kjøpsforhandlinger med utbygger på vegne av Oslo kommune.

Gydas vei barnehage, Gydas vei 14

Frigg Fotballklubb og en 4-avdelings barnehage holder til her i dag. Det planlegges å rive dagens bygg og bygge nytt, med en utvidelse av barnehagen til totalt 8 avdelinger. Under regulering. Planlagt ferdigstilt i 2024/2025. Erstatningsarealer for både barnehagen og fotballklubben må fremskaffes.

Friggfeltet barnehage, Suhmsgate 36 A og B

6-avdelings barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse. Anbefales ikke avviklet før permanente plasser er etablert (utover Middelthuset). Forutsetter forlenget brukstillatelse.

Majorstuen knuteunkt og sporområde

Privat reguleringsplan for boliger og barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Filipstad

Det skal etableres 24 avdelinger fordelt på ulike delområder. Uavklart ferdigstilling.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

Befolkningsprognosen for de neste ti årene for Frogner viser at barnehagebefolkningen vil synke helt frem til 2029 og deretter få en svak vekst. Kapasitetstallene viser at bydelen har samlet sett bare åtte plasser ledige. Bydelen har derfor full kapasitetsutnyttelse, da stort sett alle barnehager er fulle.

Med en samlet barnehagedekning på 91 prosent ligger bydel Frogner rett under snittet for byen som helhet, som er 91,4 prosent. I bydelen er det derfor grunnlag for å opprettholde eller øke kapasiteten.

Aktuelle tiltak

- Avvikle barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse
- Vurdere å avvikle små og uhensiktsmessige barnehager

3.6 Bydel Ullern

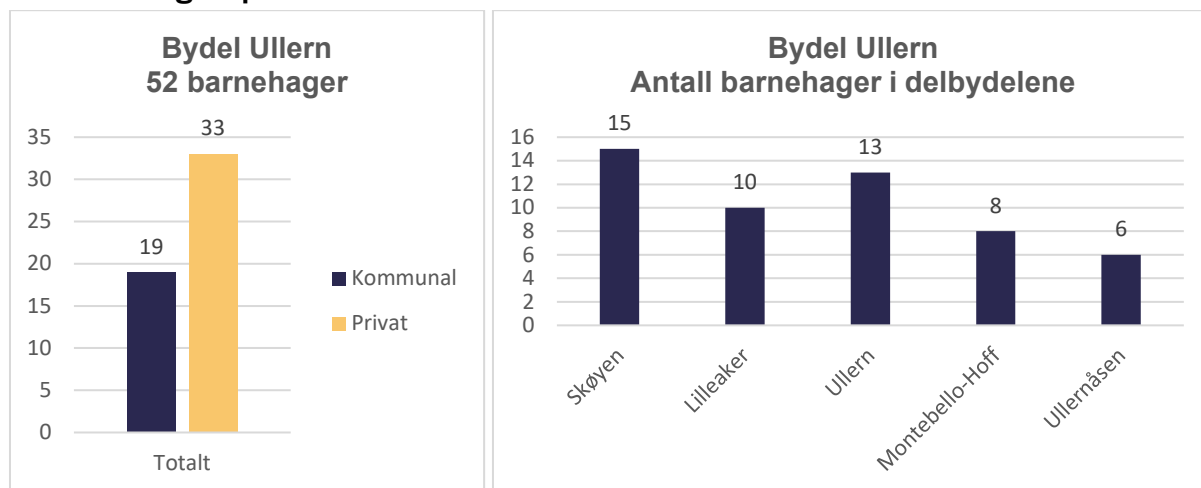
Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	32 100	846	1312
2016	32 682	845	1291
2017	33 175	883	1241
2018	33 354	845	1250
2019	33 659	821	1249
2020	34 569	806	1278

Tabell 6.1: Folkemengde bydel Ullern 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Bydel Ullern har hatt en beskjeden økning i befolkningen og den sterkeste veksten er i delbydelene Lilleaker og Montebello-Hoff. Delbydeler Skøyen og Montebello-Hoff har størst andel innbyggere. I delbydelen Ullernåsen var det noe nedgang i folketallet det siste året. Det totale arealet for bydel Ullern er 9,4 km².

Bydelen har 14,6 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 13,9 prosent, og husholdninger med 3 barn eller flere utgjør 3,9 prosent (2020). Totalt utgjør husholdninger med barn 32,4 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent). De nyeste befolkningsprognosene for Ullern viser en synkende vekst frem til 2024, for deretter å øke de neste 10 årene. Høyest vekst ser vi de siste årene. Dette avviker noe fra de andre sentrumsnære bydelene og for Oslo som helhet.

Om barnehagekapasitet

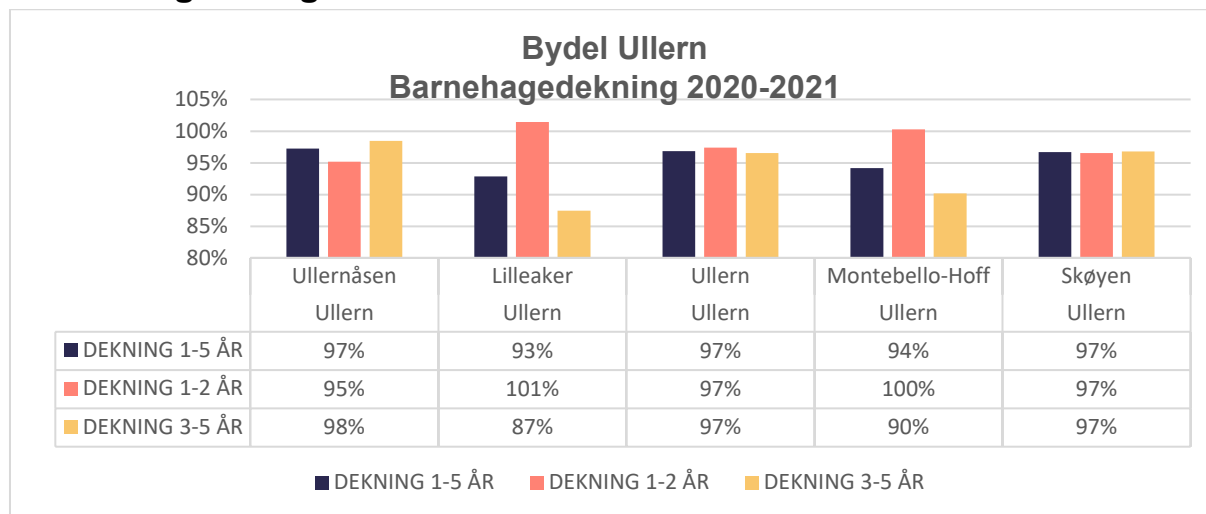
Tabell 6.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I Bydel Ullern er det 52 aktive barnehager, hvorav 19 er kommunale. Blant de 33 barnehagene som er i privat drift er ti av disse familiebarnehager som har plass til fire til åtte barn. Ullern Åpne barnehage på Montebello-Hoff er den eneste åpne barnehagen i bydelen. Sollerudstranda, Småtroll, Rødstrupen, Gullspurven og Solsikken barnehager er nedlagt.

Bydelen har totalt kapasitet på 2 900 storbarnsplasser fordelt på fem delbydeler og 52 barnehager. Det går 2 063 barn (store og små) i barnehagene i bydelen. Av den totale storbarnskapasitete er 14 prosent av kapasiteten ledig. Bydelen har derfor potensiale for

større kapasitetsutnyttelse, og spesielt i delbydel Skøyen som har særlig stor ledig kapasitet med 21 prosent.

Om barnehagedekning

Tabell 6.3: Barnehagedekning i Bydel Ullern fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet barnehagedekning på 96 prosent ligger Bydel Ullern godt over snittet for byen som helhet, som er 91,4 prosent. I denne bydelen har delbydeler Ullernåsen, Ullern og Skøyen alle 97 prosent av barn i barnehagealder som går i barnehage. Lavest deltagelse er på Lilleaker med 93 prosent dekning blant barna i barnehagealder.

Høyest deltagelse i barnehage er blant de minste barna (1-2 år). 98 prosent av barn i denne alderen går i barnehage. Lavest deltagelse i delbydelene finner vi blant barn 3-5 år med et gjennomsnittlig deltagelse på 94 prosent. Lavest deltagelse er i delbydel Lilleaker, med en dekning på 87 prosent blant de største barna.

Utvikling i bydelen

Blokkajordet, Priorveien og Smestadområdet har stor pågang, mens det er god dekning ned mot Frognerparken.

Bydelen har kun én barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse i Priorveien. Denne er derimot godt tilsøkt og bydelen ønsker den opprettholdt. Bydelen har kun Kjosjordet med tre avdelinger som er en mindre barnehage.

Pågående prosjekter

Priorveien barnehage, Priorveien 17

4-avdelings barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse. Anbefales ikke avvirket før det er etablert permanent kapasitet i området, men må trolig avvikles tidligere. Forutsetter forlenget brukstillatelse.

Thaulow barnehage, Fridtjof Nansens vei 18

Det planlegges en utvidelse av barnehagen fra 4 avdelinger til 8 avdelinger. Under regulering. Planlagt ferdigstilt 2024/2025. Ny kapasitet i hovedsak tiltenkt Bydel Frogner.

Husebyplatået (Noreveien 26/Husebybakken 28 B

Privat reguleringsplan for boliger og barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Lilleakerbyen, Lilleakerveien 16 m.fl.

Privat reguleringsplan for transformasjon av Lysaker og Lilleaker. Uavklart ferdigstilling.

Harbitzalleen 2-14 og Sigurd Iversens vei 2

Privat reguleringsplan for boliger og barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

Befolkningsprognosen for de neste ti årene for Ullern viser at bydelen vil ha en høyere vekst i barnehagebefolkningen enn i byen som helhet.

Kapasitetstallene viser at bydelen har forholdsvis mye ledig kapasitet, tilsvarende 14 prosent av kapasiteten. Bydelen har derfor potensiale for større kapasitetsutnyttelse, og spesielt i delbydel Skøyen som har særlig stor ledig kapasitet (21 prosent).

Med en samlet barnehagedekning på 96 prosent ligger bydel Ullern godt over snittet for byen som helhet. I bydelen er det derfor grunnlag for å opprettholde eller redusere kapasiteten.

Aktuelle tiltak

- Avvikle barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse
- Vurdere tiltak for å øke kapasiteten lenger ut i planperioden
- Vurdere å avvikle små og uhensiktsmessige barnehager

3.7 Bydel Vestre Aker

Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	47 948	1379	2047
2016	48 864	1380	2047
2017	49 183	1378	2099
2018	49 414	1315	2109
2019	49 898	1323	2103
2020	50 157	1359	2099

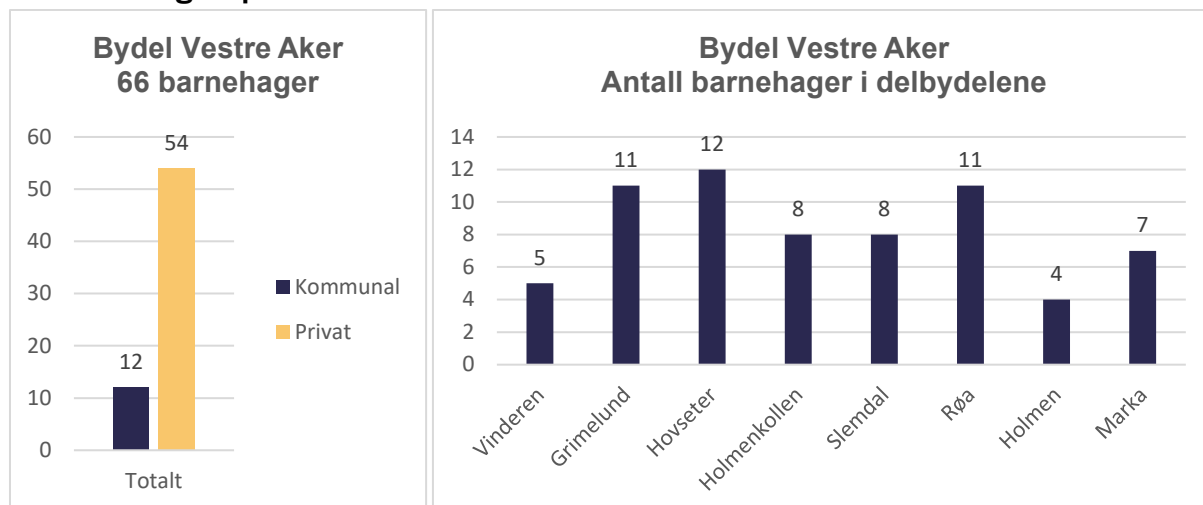
Tabell 7.1: Folkemengde Bydel Vestre Aker 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Bydel Vestre Aker har hatt en beskjeden vekst i befolkningen og den sterkeste veksten er i delbydeler Røa og Slemdal. Delbydeler Røa og Holmenkollen har størst andel innbyggere. Det totale arealet for bydel Vestre Aker er 16,6 km².

I bydelen har 15,2 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 16,9 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør 5,7 prosent (2020). Totalt utgjør husholdninger med barn 37,8 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent).

Befolkningsprognosene viser at antall 0-åringer vil ligge noenlunde stabilt i hele perioden, mens for 1-5-åringer vil antallet synke svakt frem til 2027, for deretter å øke svakt.

Om barnehagekapasitet

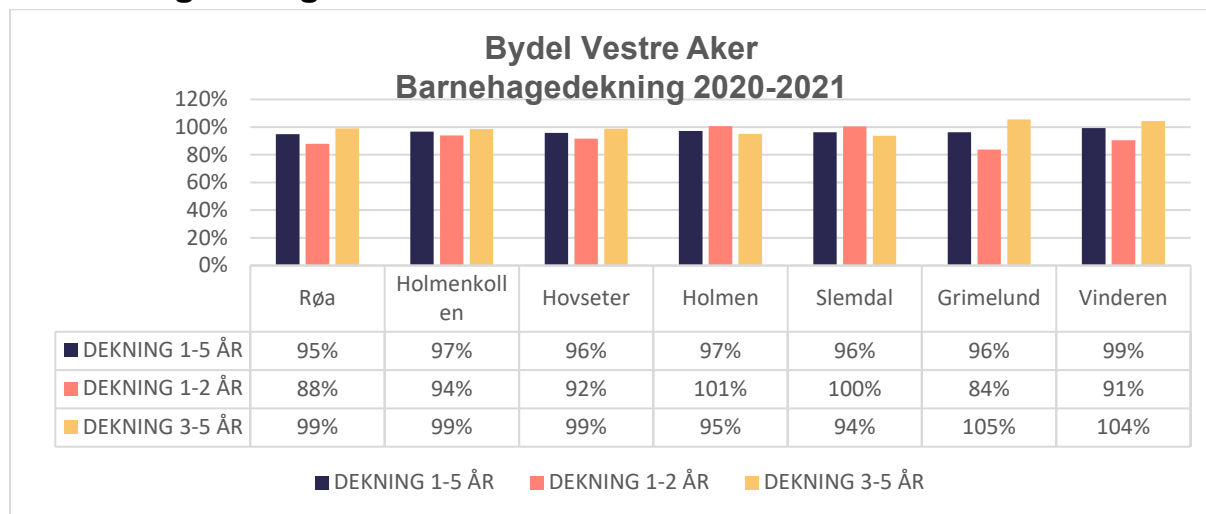
Tabell 7.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I bydel Vestre Aker er det 66 aktive barnehager, hvorav 12 er kommunale. Blant de 54 barnehagene som er i privat drift er ti av disse familiebarnehager som har kun fire til åtte barnehageplasser. Bydelen har ingen åpen barnehage. Holmenveien barnehage på Grimelund har gått over til kommunal drift fra august 2021.

Bydel Vestre Aker har totalt kapasitet på 3 789 storbarnsplasser fordelt på åtte delbydeler og 66 barnehager. To av bydelens barnehager har over 200 storbarnsplasser. Til sammen går det 3 032 barn (store og små) i barnehagene i bydelen. Av den totale storbarnskapasiteten er litt

over to prosent av kapasiteten ledig. Bydelen har i det totale svært lite ledig kapasitet, og i to delbydeler underkapasitet. Bydelen har for øvrig veldig god kapasitetsutnyttelse.

Om barnehagedekning

Tabell 7.3: Barnehagedekning i Bydel Vestre Aker fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet barnehagedekning på 97 prosent ligger bydel Vestre Aker godt over snittet for byen som helhet, som er 91,4 prosent. I denne bydelen har delbydel Vinderen 99 prosent dekning blant barn i barnehagealder, tett fulgt av Holmenkollen og Holmen (begge 97 prosent dekning). I denne bydelen har alle delbydeler over 95 prosent barnehagedekning.

Høyest deltagelse i barnehage er blant de største barna (3-5 år). 99 prosent av barn i denne alderen går i barnehage. Lavest deltagelse i delbydelene finner vi blant de minste barna 1-2 år med en gjennomsnittlig deltagelse på 93 prosent. Lavest deltagelse er i delbydel Grimelund, med en dekning på 84 prosent blant de minste barna, tett fulgt av Røa (88 prosent).

Utvikling i bydelen

Ledige plasser på Huseby barnehage (FO-bygget). Barnehagen er derfor midlertidig redusert med kapasitet tilsvarende to avdelinger. Det er god dekning i Holmenkollen-området, og de private barnehagene som ligger her er populære. Det er et lokalt behov for økt barnehagekapasitet på Smestad.

Bydelen har ingen barnehagepaviljonger med tidsbegrenset brukstillatelse og få kommunale barnehager. Bydelen har heller ikke overkapasitet, det er derfor lite rom for avvikling. Bydelen overtar hele driften av Holmenveien fra august 2021.

Pågående prosjekter

Norlandia Voksentoppen ski- og friluftsbarnhage, Ullveien 10

Ny 8-avdelings barnehage ferdigstilt i 2021.

Kongeveien 12

Reguleringsplan for en 6-avdelings barnehage påstartet. Det er per i dag ikke behov for barnehage her og vil etter reguleringsvedtak ligge som en reserve for et fremtidig behov.

Slemdalsveien 35-37

Privat reguleringsplan for boliger og en 4-avdelings barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Aslakveien 14

Privat reguleringsplan for boliger og en mulig 4-avdelings barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

Befolkningsprognosen for de neste ti årene for Vestre Aker viser at barnehagebefolkningen vil synke helt frem til 2027, for deretter å øke svakt. Disse prognosene tilsier ikke behov for ny kapasitet i bydelen.

Kapasitetstallene viser at bydelen har lite med ledig kapasitet, tilsvarende litt over to prosent av kapasiteten. Bydelen har underkapasitet i to delbydeler, men her pågår det to reguleringssaker med barnehage. Det er også innregulert en 4-avdelings barnehage i forbindelse med utviklingen av Diakonveien 14 i regi av Det norske Diakonhjem. Bydelen har for øvrig veldig god kapasitetsutnyttelse.

Med en samlet barnehagedekning på 97 prosent ligger bydel Vestre Aker godt over snittet for byen som helhet. I bydelen er det derfor grunnlag for å opprettholde eller øke kapasiteten.

Aktuelle tiltak

- Vurdere behov for tiltak i Smestadområdet

3.8 Bydel Nordre Aker

Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	50 148	1330	2179
2016	50 603	1311	2083
2017	51 085	1301	2010
2018	51 598	1286	1971
2019	52 443	1233	1990
2020	52 327	1204	1972

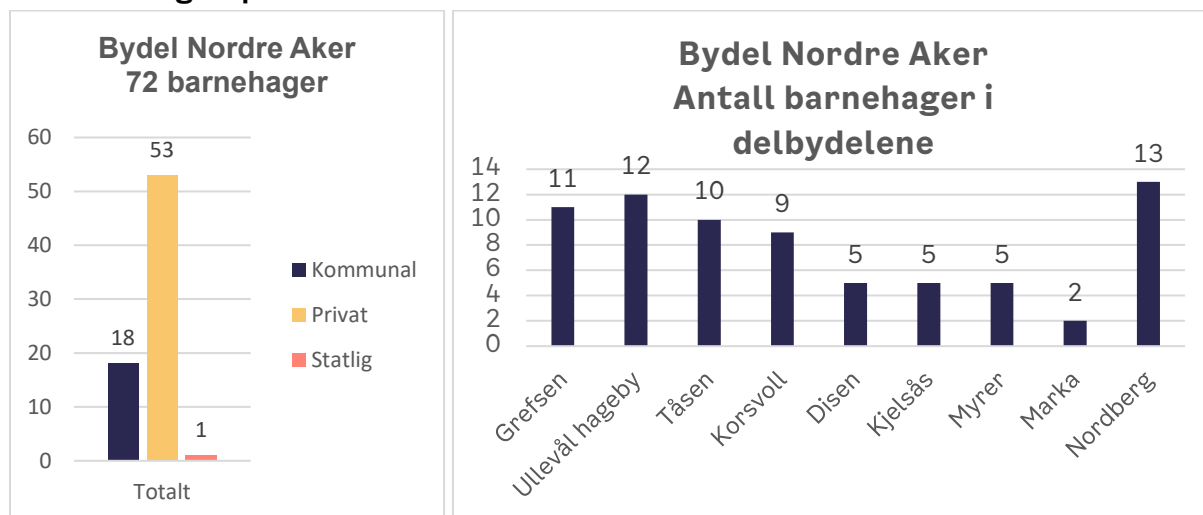
Tabell 8.1: Folkemengde Bydel Nordre Aker 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Bydel Nordre Aker har hatt en beskjeden økning i befolkningen, men den største veksten er i delbydeler Tåsen, Korsvoll og Kjelsås. Delbydeler Nordberg og Tåsen har størst andel innbyggere. Det totale arealet for bydel Nordre Aker er 13,6 km².

I Bydel Nordre Aker (2020) har 13,8 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 14,2 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør 4,8 prosent. Totalt utgjør husholdninger med barn 32,8 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent).

For Bydel Nordre Aker viser prognosene at barnehagebefolkningen vil øke noe tidligere og raskere enn for byen som helhet og at økning forventes allerede fra 2024. 0-åringen vil øke svakt fra 2022.

Om barnehagekapasitet

Tabell 8.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I Bydel Nordre Aker er det 72 aktive barnehager, hvorav 18 er kommunale. Blant de 53 barnehagene som er i privat drift er 10 av disse familiebarnehager som har plass til 4 eller 8 små barn. Foreldreforeningen Regnbuen Åpen barnehage på Kjelsås er sammen med Disen gård åpen barnehage de eneste åpne barnehagene i bydelen.

Bydel Nordre Aker har totalt kapasitet på 4 980 storbarnsplasser fordelt på ni delbydeler og 72 barnehager. I de 72 barnehagene i bydelen går det 3516 barn (store og små) Av den totale

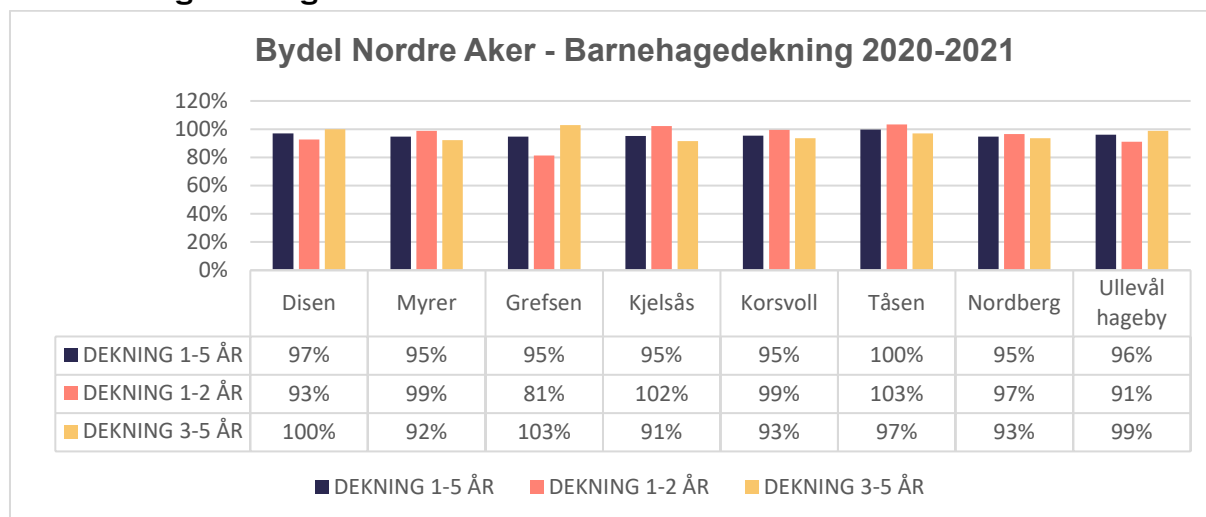
storbarnskapasiteten er litt over 15 prosent av kapasiteten ledig. Bydelen har derfor samlet sett potensiale for bedre utnyttelse av barnehagekapasiteten. Spesielt gjelder dette delbydel Ullevål Hageby, men også delbydeler Korsvoll, Tåsen og Grefsen har ledig kapasitet.

Av tilgjengelig kapasitet i bydelen er det flere barnehager som har opptakskrets utover bydelens barn og Oslo kommune, se faktaboks under.

Bydel Nordre Aker har flere barnehager som har opptakskrets utover bydelens barn og Oslo kommune:

Universitetets barnehage	Ren bedriftsbarnehage for ansatte ved UIO
Blindern barnestuer	Ren bedriftsbarnehage for ansatte ved UIO
8 SiO-barnehager	Prioriterer studenter som bor i hele Oslo, noen i andre kommuner. I tillegg kommer barn av utenlandske gjesteforelesere og studenter
Voldsløkka barnehage	Byomfattende barnehage spesielt tilrettelagt for barn med nedsatt hørsel, barn med vedtak om tegnspråkopplæring samt ordinære barn
Berg gård barnehage	Byomfattende barnehage spesielt tilrettelagt for barn med nedsatt funksjonsevne
Hompetitten Kanvas barnehage	Prioriterer barn av ansatte ved OUS
Eplehagen Kanvas barnehage	Prioriterer barn av ansatte ved OUS
Norlandia barnehage	Prioriterer barn av ansatte ved OUS
Gaustadskogen	Prioriterer barn av ansatte ved OUS
Gaustadsnippen barnehage	Prioriterer barn av ansatte ved OUS

Om barnehagedekning

Tabell 8.3: Barnehagedekning i Bydel Nordre Aker fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet barnehagedekning på 96 prosent ligger Bydel Nordre Aker godt over snittet for byen som helhet, som er 91,4 prosent. I denne bydelen har delbydel Tåsen 100 prosent dekning blant barn i barnehagealder, der området Nydalen hører til. Tett etterfulgt kommer

Disen (97 prosent) og Ullevål Hageby (96 prosent). I disse bydelene har alle delbydeler over 95 prosent barnehagedekning.

I denne bydelen er deltagelsen i barnehage tilnærmet likt blant de større barna (3-5 år), og blant de minste barna (1-2 år), begge aldersgrupper ligger på snittet 96 prosent. Lavest deltagelse blant de største barna er i delbydel Kjelsås, med en dekning på 91 prosent, og blant de minste barna i Ullevål Hageby med 91 prosent dekning.

Utvikling i bydelen

Tåsenløkka barnehage er per desember 2020 tatt over av kommunen og med kapasitet til 22 avdelinger vil bydelen ha ekstra plass her ved behov. I dag benyttes deler av lokalene i Tåsenløkka som erstatningsplasser for andre barnehager under rehabilitering o.l. Bydelen har tatt ned noe kapasitet i Bergtunet barnehage. Det ble i forkant av hovedopptaket 2021 tatt ned kapasitet i følgende barnehager: Gulldalen, Haugensjordet, Tåsen, Nordberg, Sognsveien og Tåsenløkka. Bydelen har ingen barnehagepaviljonger med tidsbegrenset brukstillatelse.

Pågående prosjekter

Korsvoll idrettspark - flerbrukshall, Langåsveien 18

4-avdelings barnehage i nybygg som også skal inneholde flerbrukshall og forsamlingslokale. I regi av Kultur- og idrettsbygg Oslo KF. Planlagt ferdigstilt i 2022.

Frysjaparken

6-avdelings barnehage i et stort privat boligprosjekt. Planlagt ferdigstilt i 2025. En ytterligere barnehage er sikret i prosjektet og skal etableres på et senere tidspunkt.

Sognsveien 82

8-avdelings barnehage under regulering. Det er per i dag ikke behov for barnehage her og vil etter reguleringsvedtak ligge som en reserve for et fremtidig behov.

Sognsveien 80 og 90

Sognsveien 80 og 90 er under utredning til flere kommunale formål, i tillegg til bolig og næring. Det skal etableres barnehagekapasitet tilsvarende behovet som de planlagte nye boligene på området vil generere, 6 avdelinger. Uavklart ferdigstilling.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

Prognosene for barnehagebefolkningen i Nordre Aker viser en noe tidligere og raskere økning enn for byen som helhet og at økning forventes allerede fra 2024.

Kapasitetstallene viser at bydelen har forholdsvis mye ledig kapasitet, tilsvarende litt over 15 prosent av kapasiteten. Bydelen har derfor samlet sett potensiale for bedre utnyttelse av barnehagekapasiteten. Spesielt gjelder dette delbydel Ullevål Hageby, men også delbydeler Kjelsås, Korsvoll og Grefsen har ledig kapasitet.

Med en samlet barnehagedekning på 96 prosent ligger bydel Nordre Aker godt over snittet for byen som helhet. I bydelen er det derfor grunnlag for å opprettholde eller redusere kapasiteten.

Aktuelle tiltak

- Vurdere omstrukturering og nedskalering av bydelens barnehager grunnet stor overkapasitet

3.9 Bydel Bjerke

Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	30 473	968	1483
2016	30 931	944	1472
2017	31 508	1003	1395
2018	32 072	990	1390
2019	32 580	979	1394
2020	33 422	991	1409

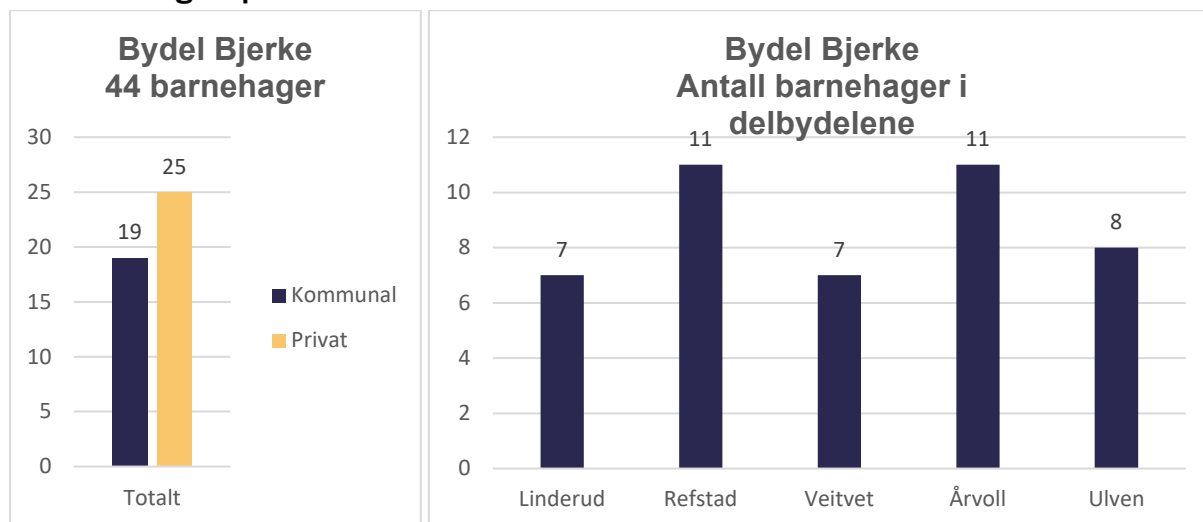
Tabell 9.1: Folkemengde Bydel Bjerke 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Bydelen har hatt en beskjeden økning i befolkningen, og den største veksten er i delbydeler Linderud og Refstad. Delbydeler Årvoll og Refstad har størst andel innbyggere. Det totale arealet for bydel Bjerke er 7,7 km².

I bydel Bjerke (2020) har 16,2 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 14,2 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør 5,6 prosent. Totalt utgjør husholdninger med barn 36 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent).

For Bydel Bjerke forventes antall 1-5-åringer å øke de neste 10 årene og øke kraftigere fra 2025. Dette er en betydelig høyere vekst enn for Oslo som helhet. 0-åringer vil også øke mer i Bjerke enn for Oslo totalt sett i slutten av perioden.

Om barnehagekapasitet

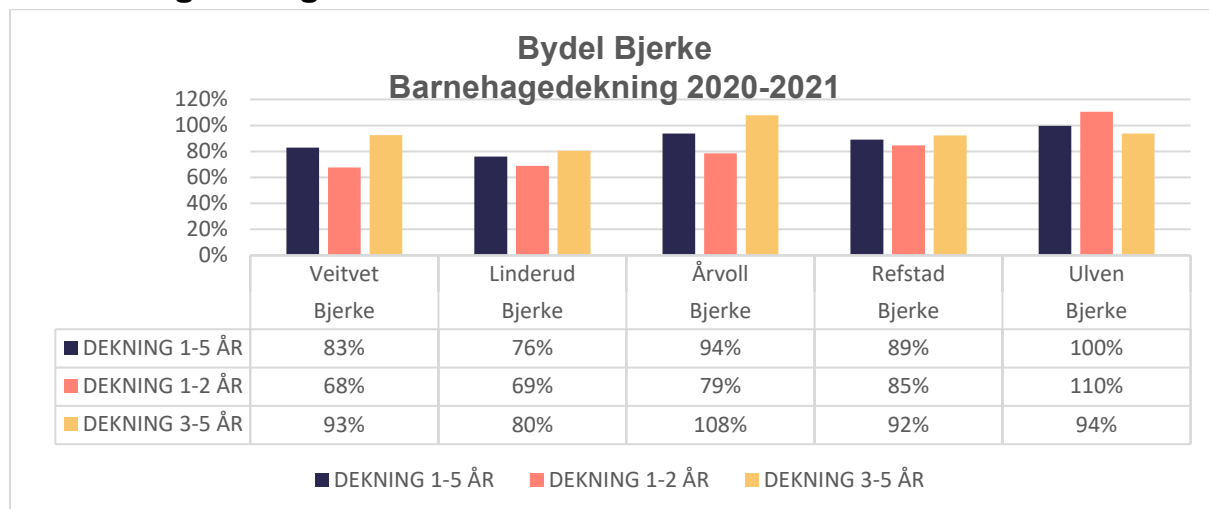
Tabell 9.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I bydel Bjerke er det 44 aktive barnehager, hvorav 19 er kommunale. Blant de 25 barnehagene som er i privat drift er 12 av disse familiebarnehager som har plass til fire til åtte barn. Bjerke Familiesenter på Veitvet er den eneste åpne barnehagen i bydelen. Akersvingen barnehage på Refstad, Tonsenjordet barnehage på Årvoll og Økernbråten barnehage på Linderud er nedlagt.

Bydel Bjerke har totalt kapasitet på 2 450 storbarnsplasser fordelt på fem delbydeler og 44 barnehager. Det går 1 986 barn (store og små) i barnehager i bydelen. Av den totale storbarnskapasiteten er litt over tre prosent av kapasiteten ledig. Bydelen har derfor god

kapasitetsutnyttelse, med nesten ingen ledig kapasitet i noen av delbydelene, sett bort fra Veitvet med noen ledige plasser.

Om barnehagedekning

Tabell 9.3: Barnehagedekning i Bydel Bjerke fordelt på delbydelers. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet dekning på 88 prosent ligger Bydel Bjerke litt under snittet for byen som helhet. I delbydel Ulven er deltagelsen størst hvor tilnærmet alle barn i barnehagealder går i barnehage, fulgt av Årvoll (94 prosent dekning). På den andre delen av skalaen er delbydel Linderud med 76 prosent dekning blant barna i barnehagealder.

Sett bort fra på Ulven er det høyest deltagelse i barnehage blant de største barna (3-5 år). 93 prosent av barn i denne alderen går i barnehage. Lavest deltagelse i delbydelene finner vi blant barn 1-2 år med et gjennomsnittlig deltakelse på 82 prosent. Lavest deltagelse er på Linderud, med en dekning på 69 prosent blant de minste barna.

Utvikling i bydelen

Den forventede veksten i antall 1-5 åringer kommer i de større byutviklingsprosjektene som for eksempel på Økern og Ulven. Bydelen avviklet én paviljong i Utforskeren fra dette barnehageåret. Tonsenjordet (to avd.) og Akersvingen (tre avd.) har flyttet inn i Nybyen Økern.

Pågående prosjekter

Skytterbanen FUS barnehage, Årvollveien 50 G
8-avdelings privat barnehage ferdigstilt i 2021.

Utforskeren, Bredtvetveien 2

Barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse bestående av to paviljonger. Den ene paviljongen skal avvikles i 2021 når Ulvenparken barnehage er ferdigstilt. Den siste paviljongen er uavklart når skal avvikles.

Brobekkveien 52-64 m.fl.

4-avdelings barnehage i privat privat boligprosjekt, planlagt ferdigstilt i 2024.

Ulvenparken barnehage, felt B2

Utvidet 5-avdelings barnehage i privat boligprosjekt. Planlagt ferdigstilt i 2021. Oslobygg KF er i kjøpsforhandlinger med utbygger på vegne av Oslo kommune. Utforskeren barnehage Hus B med 4 avdelinger relokaliserte til Ulvenparken barnehage. Det er innregulert en ytterligere barnehage som skal etableres på et senere tidspunkt.

Økern torgvei 6, Spireaveien 20 og Ulvenveien

Detaljregulering for boliger, skole, flerbrukshall og barnehage i regi av Eiendoms- og byfornyelsesetaten. Det planlegges for en 8-avdelings barnehage. Ferdigstilling planlagt til 2027.

Utfartsveien 1, felt C

Det er innregulert en 4-avdelings barnehage på felt C. Tomten eies av Forsvarsbygg og Oslo kommune må ved etablering av barnehage i forhandlinger med Forsvarsbygg om ervervelse av tomten. Uviss fremdrift og barnehagen kan tidligst stå ferdig i 2023.

Papirkvartalene, Sandakerveien 121

Privat reguleringsplan for boliger og barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Østre Aker vei 90 m.fl.

Privat reguleringsplan for boliger og barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Eric Mogensøns vei 38, Linderud sentrum

Privat regulering for videreutvikling av Linderud senter. Madamløkken barnehage må trolig avvikles/relokaliseres. Vurderinger for relokalisering og ny kapasitet pågår. Uavklart ferdigstilling.

Det pågår også tre private reguleringsplaner på Økern, hvor barnehagekapasitet søkes innpasset. Disse prosjektene har kommet for kort til at vi kan si noe mer konkret enda.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

For Bydel Bjerke viser de nyeste befolkningsprognosene en betydelig høyere vekst enn for Oslo totalt sett. Det forventes at antall 1-5-åringer vil øke de neste 10 årene og øke kraftigere fra 2025. Samtidig viser kapasitetstallene at bydelen har noe ledig kapasitet, tilsvarende litt over 3 prosent av kapasiteten. Bydelen har derfor god kapasitetsutnyttelse, med nesten ingen ledig kapasitet i noen av delbyene (sett bort fra Veitvet med 34 ledige plasser).

Med en samlet dekning på 88 prosent ligger bydel Bjerke litt under snittet for byen som helhet. I bydelen er det derfor grunnlag for å øke kapasiteten, og grunnlaget øker dersom rekrutteringen til barnehager i bydelen øker.

Aktuelle tiltak

- Øke barnehagekapasiteten i delbydel Linderud for å kunne øke barnehagedeltakelsen i området
- Gjennomføre innregulerte og påstartede prosjekter
- Sikre ny barnehagekapasitet i nye byutviklingsområder
- Avvikle barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse

3.10 Bydel Grorud

Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	27 254	746	1111
2016	27 339	726	1080
2017	27 465	733	1028
2018	27 405	691	1019
2019	27 485	678	1003
2020	27 707	674	1001

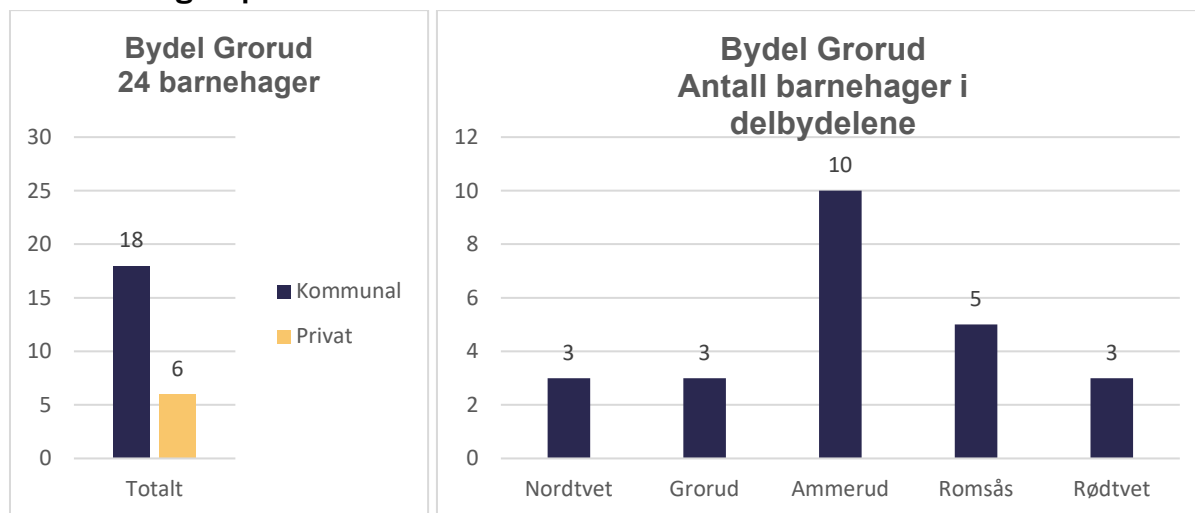
Tabell 10.1: Folkemengde Bydel Grorud 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Bydel Grorud er den bydelen med færrest innbyggere i Oslo. Det siste året steg befolkningen i bydelen med 124 innbyggere, og bydelen har Oslos laveste befolkningsvekst det siste året. Den største befolkningsveksten er i delbydeler Ammerud og Nordtvet. I de resterende delbydelene Romsås, Grorud og Rødtvet var nedgang i folketallet det siste året. Det totale arealet for bydel Grorud er 7 km².

I bydel Grorud (2020) har 16,1 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 12,4 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør seks prosent. Totalt utgjør husholdninger med barn 34,5 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent).

For Bydel Grorud vil barnehagebefolkningen synke frem til og med 2026, for deretter å øke svakt. 0-åringer vil holde seg noenlunde stabilt i hele perioden. Prognosene viser at dersom det skal bli behov for ytterligere kapasitet i Grorud, så må etterspørselen etter barnehageplasser øke.

Om barnehagekapasitet

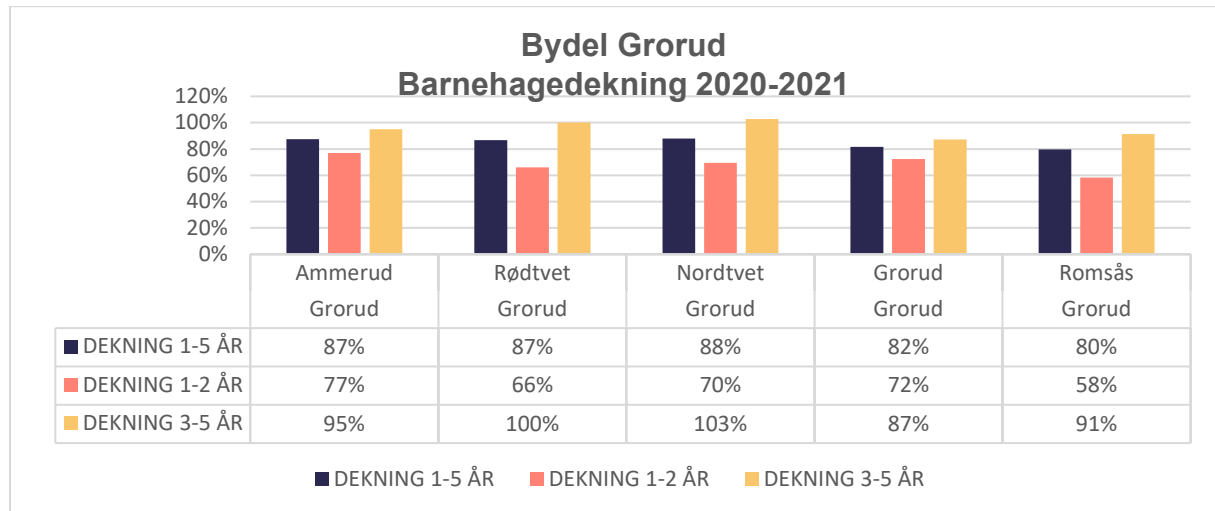

Tabell 10.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I Bydel Grorud er det 24 aktive barnehager, hvorav 18 er kommunale. Blant de seks barnehagene som er i privat drift er tre av disse familiebarnehager som har plass til fire til åtte barn. Familie- og Læringssenteret på Ammerud og Humlebakken Familiehage er åpne barnehager i bydelen.

Bydel Grorud har totalt kapasitet på 1 758 storbarnsplasser fordelt på fem delbydeler og 24 barnehager. Åtte av bydelens barnehagene har over 100 storbarnsplasser. Til sammen går det 1 246 barn (store og små) i barnehagene i bydelen. Av den totale storbarnskapasiteten er 17 prosent av kapasiteten ledig. Bydelen har derfor potensiale for større kapasitetsutnyttelse, og spesielt i delbydeler Ammerud og Romsås som har særlig stor ledig kapasitet.

Om barnehagedekning

Tabell 10.3: Barnehagedekning i Bydel Grorud fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet dekning på 85 prosent ligger Bydel Grorud under snittet for byen som helhet, som er 91,4 prosent. I delbydel Nordttvet er deltagelsen størst hvor 88 prosent av barn i barnehagealder går i barnehage, tett fulgt av Ammerud og Rødttvet (begge 87 prosent). På den andre delen av skalaen er delbydel Romsås med 80 prosent dekning blant barna i barnehagealder, fulgt av Grorud (82 prosent).

Likt blant alle delbydeler i Grorud er at det er høyest deltagelse i barnehage blant de større barna (3-5 år). 95 prosent av barn i denne alderen går i barnehage. Lavest deltagelse i delbydelene finner vi blant barn 1-2 år med et gjennomsnittlig deltagelse på 69 prosent. Lavest deltagelse er på Romsås, med en dekning på 58 prosent blant de minste barna.

Utvikling i bydelen

Barnehagekapasiteten er midlertidig redusert både på Romsås og Ammerud. Kalbakken og Rødttvet har fortsatt helt fulle barnehager. I flere områder er det lav barnehagedeltakelse og det skal jobbes aktivt med å øke etterspørselen etter barnehageplasser her. Bydelen har ingen barnehagepaviljonger med tidsbegrenset brukstillatelse.

Pågående prosjekter

Lilloseterveien 45

5-avdelings barnehage under regulering. Det er uavklart når barnehagen skal realiseres og vil etter reguleringsvedtak foreløpig ligge som en reserve til et fremtidig behov.

Ammerudveien 20-22

Reguleringssak for boliger og en 4-avdelings barnehage pågår. Usikker ferdigstilling.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

Befolkningsprognosen for de neste ti årene for Bydel Grorud viser at barnehagebefolkningen vil synke helt frem til og med 2026, for deretter å øke svakt. Kapasitetstallene viser at bydelen har forholdsvis mye ledig kapasitet, tilsvarende litt over 17 prosent av kapasiteten. Bydelen har derfor potensiale for større kapasitetsutnyttelse, og spesielt i delbydeler Ammerud og Romsås som har særlig stor ledig kapasitet.

Med en samlet dekning på 85 prosent ligger bydel Grorud under snittet for byen som helhet. I bydelen er det derfor grunnlag for å redusere kapasiteten, om ikke rekrutteringen til barnehager i bydelen øker betydelig.

Aktuelle tiltak

- Vurdere en midlertidig restrukturering av barnehagekapasitet inntil befolkningsutvikling og økt etterspørsel tilsier behov for økt kapasitet

3.11 Bydel Stovner

Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	31 684	841	1235
2016	32 177	808	1270
2017	32 427	824	1276
2018	32 751	866	1272
2019	32 839	795	1242
2020	33 316	730	1267

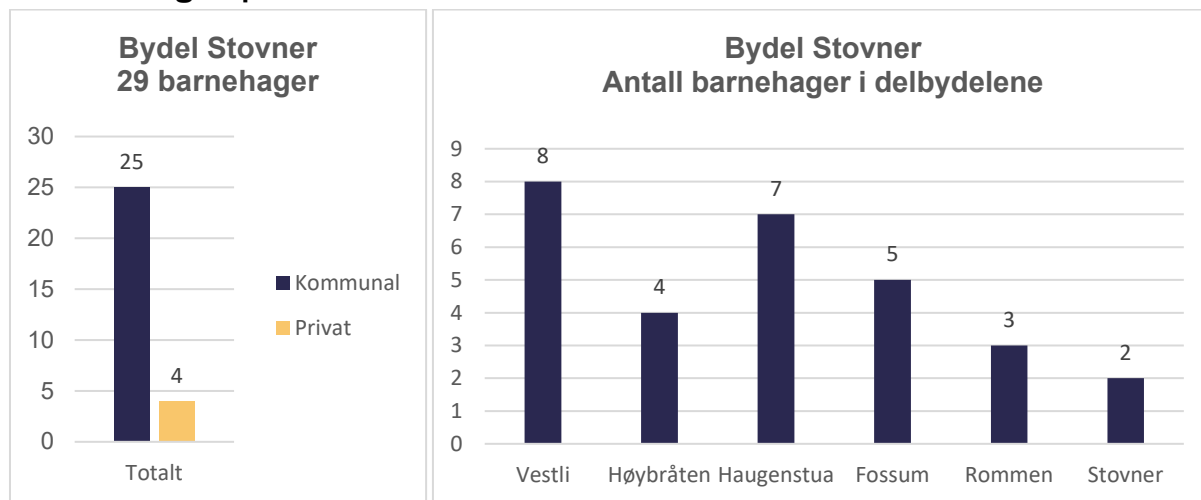
Tabell 11.1: Folkemengde Bydel Stovner 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Bydel Stovner har Oslos nest laveste befolkningsvekst (etter Grorud) det siste året. Den største befolkningsveksten er i delbydeler Vestli og Høybråten. Delbydeler Høybråten og Vestli har størst andel innbyggere. I delbydelen Haugenstua var det noe nedgang i folketallet det siste året. Det totale arealet for bydel Stovner er 8,2 km².

I bydel Stovner (2020) har 16,4 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 14,2 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør 10,1 prosent. Totalt utgjør husholdninger med barn 40,7 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent).

I Bydel Stovner viser befolkningsprognosen at veksten for 1-5-åringene synke frem til 2024 og deretter øke svakt de neste årene. 0-åringene vil ha en jevn svak økning i hele perioden.

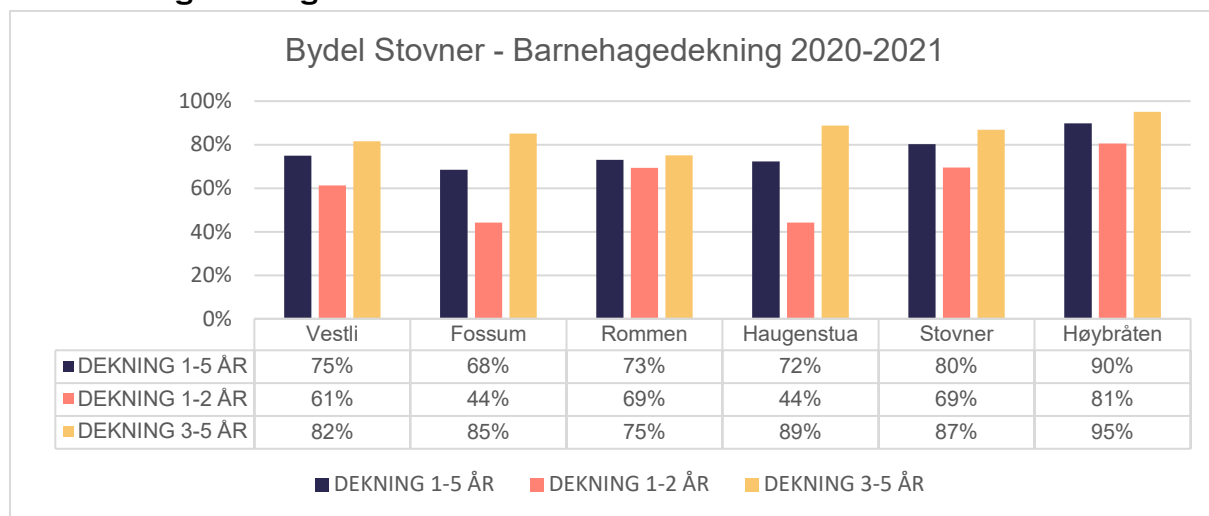
Om barnehagekapasitet

Tabell 11.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I Bydel Stovner er det 29 aktive barnehager, hvorav 25 er kommunale. På Stovner er det to åpne barnehager; Haugenstua Torg og Nedre Fossum Gård.

Bydel Stovner har totalt en kapasitet på 1 959 storbarnsplasser fordelt på seks delbydeler og 29 barnehager. Til sammen går det 1 444 (store og små) i barnehagene i bydelen. Av den totale storbarnskapasiteten er 15 prosent av kapasiteten ledig. Bydelen har derfor potensiale for større kapasitetsutnyttelse, og spesielt i delbydeler Vestli, Haugenstua og Fossum.

Om barnehagedekning

Tabell 11.3: Barnehagedekning i Bydel Stovner fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet dekning på 76 prosent ligger bydel Stovner under snittet for byen som helhet, som er 91,4 prosent. I delbydel Høybråten er deltagelsen størst hvor 90 prosent av barn i barnehagealder går i barnehage, fulgt av Stovner (80 prosent) og Vestli (75 prosent). På den andre delen av skalaen er delbydel Fossum med 68 prosent dekning blant barna i barnehagealder, fulgt av Haugenstua (72 prosent).

Likt blant alle delbydeler på Stovner er at det er høyest deltagelse i barnehage blant de større barna (3-5 år). 85 prosent av barn i denne alderen går i barnehage. Lavest deltagelse i delbydelene finner vi blant barn 1-2 år med et gjennomsnittlig deltakelse på 62 prosent. Lavest deltagelse er på Fossum og Haugenstua, med en dekning på 44 prosent blant de minste barna.

Utvikling i bydelen

Bydelen har god disponibel kapasitet. Bydelen har også flere barnehagepaviljonger med tidsbegrenset brukstillatelse.

Pågående prosjekter

Haukåsen - ny skole og barnehage for multifunksjonshemmede, Garver Ytteborgs vei 145

Under regulering i regi av Undervisningsbygg Oslo KF. 16 nye byomfattende spesialbarnehageplasser. Planlagt ferdigstilt i 2025.

Utvidelse av Stovner skole, Stovnerfaret 17

Under regulering i regi av Undervisningsbygg Oslo KF. Det vurderes innpassing av barnehage i prosjektet. Uavklart ferdigstilling.

Fossumberget 100/80

8-avdelings barnehage under regulering i regi av Oslobygg KF. Høy reguleringsrisiko. Uavklart ferdigstilling.

Permanentgjøring av barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse i Tokerudberget 24 B

Under utredning.

Stovnerbakken, Tokerudberget 24 B

4-avdelings barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse. Anbefales ikke avviklet før ny permanent kapasitet er etablert. Forutsetter forlenget brukstillatelse.

Haugen barnehage, Garver Ytterborgs vei 87

4-avdelings barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse. Anbefales ikke avviklet før ytterligere permanent kapasitet er etablert. Forutsetter forlenget brukstillatelse.

Karihaugveien 22

Privat reguleringssak for boliger, tjenesteyting, forretning og barnehage pågår. Uavklart ferdigstilling.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

I Bydel Stovner viser befolkningsprognosen at veksten for 1-5-åringer synke frem til 2024 og deretter øke svakt de neste årene. 0-åringer vil ha en jevn svak økning i hele perioden. Kapasitetstallene viser at bydelen har forholdsvis mye ledig kapasitet, tilsvarende over 15 prosent av kapasiteten. Bydelen har derfor potensiale for større kapasitetsutnyttelse, og spesielt i delbydeler Vestli, Haugenstua og Fossum. Mobiliteten mellom delbydelene i bydelen er imidlertid lav. Dette gjør det utfordrende å optimalisere utnyttelsen av barnehagelokalene.

Med en samlet dekning på 76 prosent ligger Bydel Stovner under snittet for byen som helhet. I bydelen er det derfor grunnlag for å redusere kapasiteten, om ikke rekrutteringen til barnehager i bydelen øker betydelig.

Aktuelle tiltak

- Vurdere midlertidige tiltak for å tilpasse kapasitet til etterspørsel
- Øke rekrutteringen til barnehagene
- Gjennomføre innregulerte og påstartede prosjekter, spesielt i delbydelen Stovner og Høybråten
- Avvikle barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse når det er rom for det

3.12 Bydel Alna

Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	48 789	1414	2077
2016	49 249	1444	2042
2017	49 251	1383	2025
2018	49 427	1318	1994
2019	49 507	1339	1962
2020	49 801	1294	1952

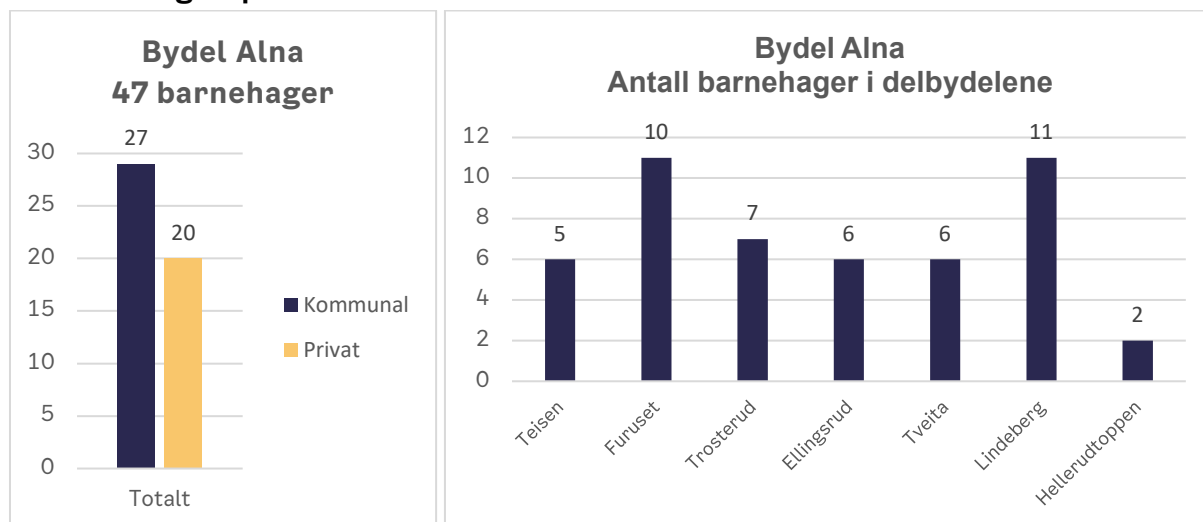
Tabell 12.1: Folkemengde Bydel Alna 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Bydel Alna har hatt en svært beskjeden befolkningsvekst, og den største veksten er i delbydeler Furuset, Tveita og Lindeberg. Delbydeler Furuset og Trosterud har størst andel innbyggere. I delbydeler Trosterud og Ellingsrud var det noe nedgang i folketallet det siste året. Det totale arealet for bydel Alna er 13,7 km².

I Bydel Alna (2020) har 15,1 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 12,8 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør 7,2 prosent. Totalt utgjør husholdninger med barn 35,1 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent).

For Bydel Alna vil barnehagebefolkningen synke helt frem til 2027, for deretter å øke veldig svakt. 0-åringer vil holde seg noenlunde stabilt i hele perioden.

Om barnehagekapasitet

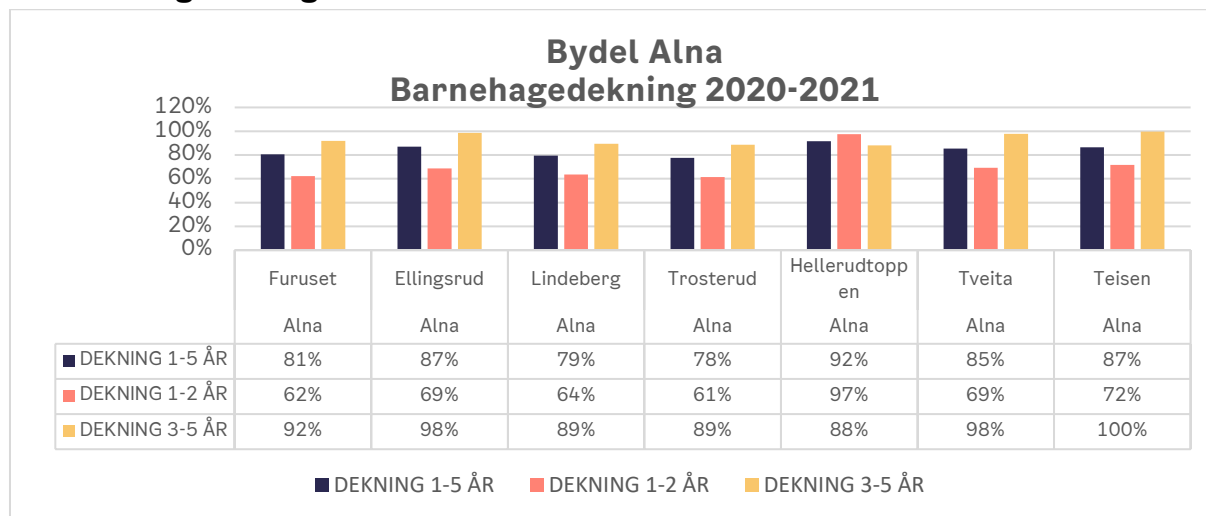
Tabell 12.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I bydel Alna er det 47 aktive barnehager, hvorav 27 er kommunale. Blant de 20 barnehagene som er i privat drift er to av disse familiebarnehager som har plass til fire til åtte barn. Bydelen har nå én åpen barnehage, Furuset Åpen barnehage. Alna Åpen barnehage på Tveita og på Lindeberg er nedlagt.

Bydel Alna har totalt kapasitet på 3 068 storbarnsplasser fordelt på syv delbydeler og 49 barnehager. Til sammen går det 2 572 barn (store og små) i barnehagene i bydelen. Av den

totale storbarnskapasiteten er litt over to prosent av kapasiteten ledig. Bydelen har i én delbydel underkapasitet. Bydelen har for øvrig veldig god kapasitetsutnyttelse.

Om barnehagedekning

Tabell 12.3: Barnehagedekning i Bydel Alna fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet dekning på 84 prosent ligger Bydel Alna under snittet for byen som helhet. I delbydel Hellerudtoppen er deltagelsen størst hvor 92 prosent av alle barn i barnehagealder går i barnehage, fulgt av Teisen og Ellingsrud (begge 87 prosent dekning). På den andre delen av skalaen er delbydel Lindeberg med 79 prosent dekning blant barna i barnehagealder.

Sett bort fra på Hellerudtoppen er det høyest deltagelse i barnehage blant de største barna (3-5 år). 93 prosent av barn i denne alderen går i barnehage. Lavest deltagelse i delbydelene finner vi blant barn 1-2 år med et gjennomsnittlig deltagelse på 73 prosent. Lavest deltagelse er på Trosterud, med en dekning på 61 prosent blant de minste barna, fulgt av Furuset (62 prosent) og Lindeberg (64 prosent).

Utvikling i bydelen

Bydelen har totalt sett god kapasitet, selv om bydelen avviklet Kastanjen med 72 plasser fra 2020. Bydelen har stor pågågang på Teisen og på Tveita. Bydelen har kun en barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse i Teisenparken etter at Kastanjen ble avviklet. Paviljongen i Teisenparken skal avvikles når permanent barnehage i Teisenveien 5 er etablert i 2022.

Pågående prosjekter

Frelsesarmeen, Teisenveien 5A

10-avdelings privat barnehage, med planlagt ferdigstilling i 2022.

Teisenparken barnehage

4-avdelings barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse, som avvikles i 2022 når ny barnehage i Teisenveien 5 A er ferdigstilt.

Solfjellet barnehage

En utvidelse av Solfjellet barnehage er innlemmet i reguleringsplan for Haugerudsenteret 45 m.fl. i regi av Eiendoms- og byfornyelsesetaten. Utvidelsen skal minimum erstatte to barnehager som må avvikles som en konsekvens av ønsket boligutbygging. Utvidelse av andre barnehager i området vurderes. Uavklart ferdigstilling.

Jerikoveien 1-7

Privat regulering for Lindeberg senter. Utvidelse av Plassen barnehage vurderes. Uavklart ferdigstilling.

I tillegg pågår det et prosjekt med samlokalisering av Lohøgda, Smalvollskogen og Trosterud senter barnehager, og som er under regulering.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

For Bydel Alna vil barnehagebefolkningen synke helt frem til 2027, for deretter å øke veldig svakt. 0-åringer vil holde seg noenlunde stabilt i hele perioden. Samtidig viser kapasitetstillene at én delbydel har underkapasitet. Bydelen har for øvrig veldig god kapasitetsutnyttelse, og har få ledige plasser, tilsvarende litt over to prosent av kapasiteten.

Med en samlet dekning på 84 prosent ligger bydel Alna noe under snittet for byen som helhet. I bydelen er det derfor grunnlag for å øke kapasiteten, og grunnlaget øker dersom rekrutteringen til barnehager i bydelen øker.

Aktuelle tiltak

- Vurdere behovet for å utrede ny kapasitet for planperiodens andre halvdel ved neste rullering av barnehageplanen
- Vurdere å avvikle små og uhensiktsmessige barnehager

3.13 Bydel Østensjø

Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	49 242	1419	2209
2016	49 911	1376	2163
2017	50 189	1383	2027
2018	50 163	1352	2034
2019	50 580	1280	1975
2020	50 806	1237	2038

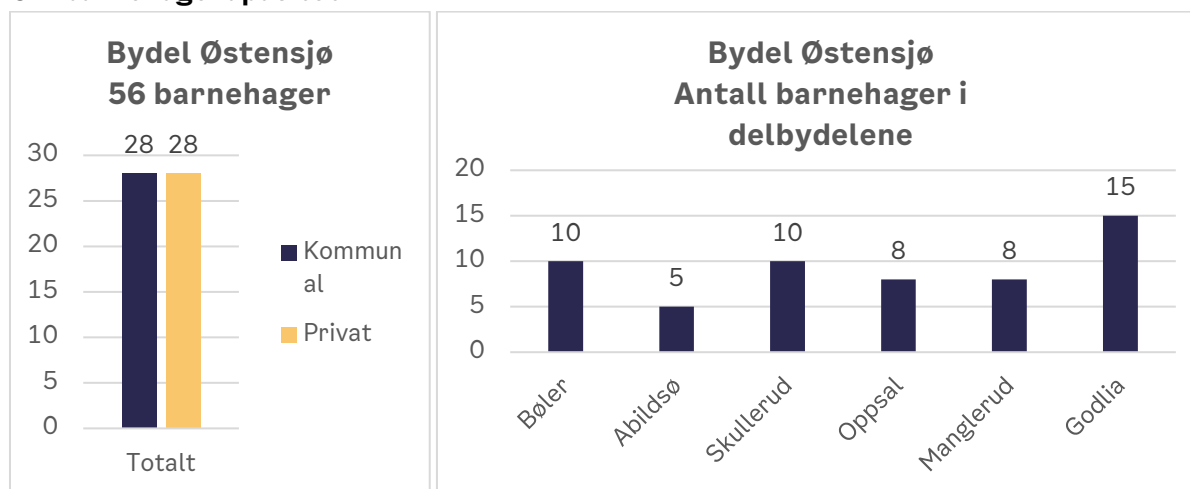
Tabell 13.1: Folkemengde Bydel Østensjø 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Bydel Østensjø har hatt en beskjeden vekst i befolkningen, og den største veksten er i delbydeler Skullerud og Manglerud. Delbydeler Oppsal og Manglerud har størst andel innbyggere. Det totale arealet for bydel Østensjø er 12,2 km².

I Bydel Østensjø (2020) har 16,5 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 15,5 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør 4,4 prosent. Totalt utgjør husholdninger med barn 36,4 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent).

I Bydel Østensjø forventes det en synkende vekst frem til 2025, for deretter å øke svakt. 0-åringene vil holde seg noenlunde stabilt, men med en veldig svak vekst i hele perioden.

Om barnehagekapasitet

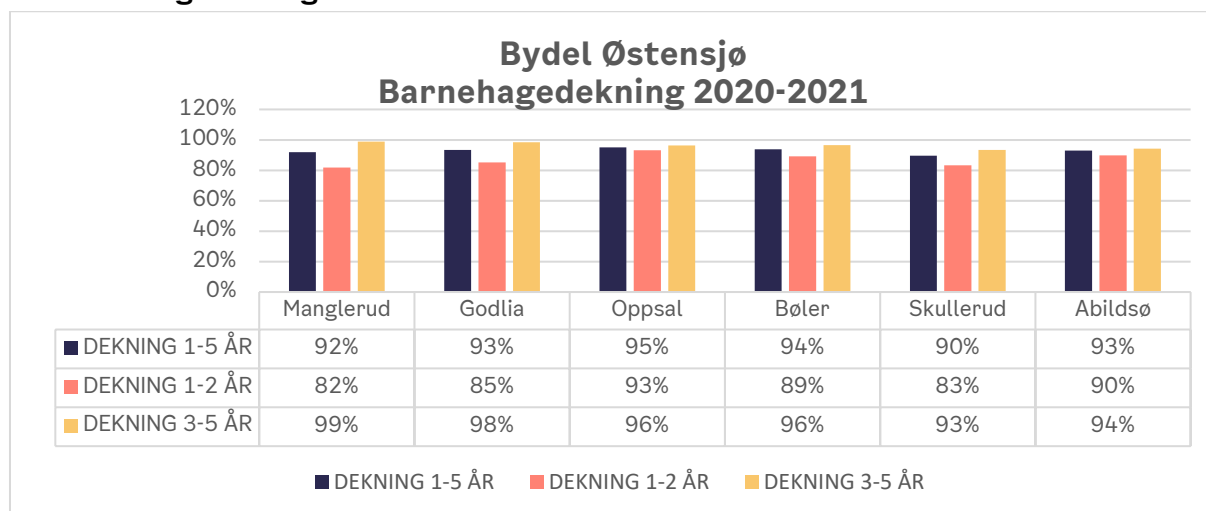
Tabell 13.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I bydel Østensjø er det 54 aktive barnehager, hvorav 28 er kommunale. Blant de 28 barnehagene som er i privat drift er 11 av disse familiebarnehager som har plass til fire til åtte barn, og en familiebarnehage (Lykketrollet familiebarnehage). Bogerud Åpen barnehage på Skullerud er den eneste åpne barnehagen i kommunal drift. Bøler barnehage er nedlagt.

Bydel Østensjø har totalt kapasitet på 3 817 storbarnsplasser fordelt på seks delbydeler og 56 barnehager. Til sammen går det 2 766 barn (store og små) i barnehagene i bydelen. Av den totale storbarnskapasiteten er 14 prosent av kapasiteten ledig, dette er medregnet

Skullerudbakken barnehage med 192 storbarnsplasser som ikke er i bruk. Bydelen har derfor samlet sett potensiale for bedre utnyttelse av barnehagekapasiteten.

Om barnehagedekning

Tabell 13.3: Barnehagedekning i Bydel Østensjø fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet dekning på 93 prosent ligger Bydel Østensjø over snittet for byen som helhet. I delbydel Oppsal er deltagelsen størst hvor 95 prosent av alle barn i barnehagealder går i barnehage, tett fulgt av delbydel Bøler hvor 94 prosent av barn i barnehagealder går i barnehage. I bydelen har alle delbydeler over 90 prosent barnehagedekning. Lavest dekning er på Skullerud hvor det er 90 prosent deltagelse blant barn i barnehagealder. Likt blant alle delbydeler på Østensjø er at det er høyest deltagelse i barnehage blant de større barna (3-5 år). 96 prosent av barn i denne alderen går i barnehage. Lavest deltagelse i delbydelene finner vi blant barn 1-2 år med et gjennomsnittlig deltakelse på 87 prosent. Lavest deltagelse er på Manglerud, med en dekning på 82 prosent blant de minste barna, fulgt av Skullerud (83 prosent).

Utvikling i bydelen

Bydelen har god kapasitet, og har tatt ned kapasitet i ulike barnehager de siste årene. Oppsalområdet er stabilt og riktig dimensjonert nå. Det er minst tilsøkning på Manglerud. Bydelen har kun Rønningjordet som er en barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse og denne er planlagt avviklet fra neste barnehageår i forbindelse med etablering av ny kapasitet i Oppsalområdet.

Pågående prosjekter

Lillejordet barnehage, Haakon Tveters vei 61

4-avdelings barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse. Avvikles i 2022 når ny barnehage er etablert i Haakon Tveters vei 88.

Haakon Tveters vei 88

Ny 4-avdelings barnehage i privat bygg med flere funksjoner. Planlagt ferdigstilt sommeren 2022. Oslobygg KF er i leieforhandlinger med eier på vegne av Oslo kommune.

Ryensvingen 2, 4, 6 og 8

Privat reguleringssak for boliger, næring og barnehage pågår. Fortsatt behov for barnehage i prosjektet må vurderes. Uavklart ferdigstilling.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

Befolkningsprognosene for bydel Østensjø viser en forventet synkende vekst frem til 2025, for deretter å øke svakt. 0-åringer vil holde seg noenlunde stabilt, men med en veldig svak vekst i hele perioden.

Kapasitetstallene viser at bydelen har forholdsvis mye ledig kapasitet, tilsvarende over 14 prosent av kapasiteten. Bydelen har derfor samlet sett potensiale for bedre utnyttelse av barnehagekapasiteten.

Med en samlet dekning på 93 prosent ligger Bydel Østensjø over snittet for byen som helhet. I bydelen er det derfor grunnlag for å opprettholde eller redusere kapasiteten.

Aktuelle tiltak

- Utfordringen blir å tilpasse bruken av dagens kapasitet til barnetallet på en måte som både er kostnadseffektiv og ivaretar hensynet og ønskene til foreldre og barn om gode barnehager i nærområdene
- Det er ikke nødvendig å utrede ny barnehagekapasitet, gitt dagens befolkningsutvikling
- Det bør gjøres nærmere vurderinger av egnethet for eksisterende barnehagelokaler og om man kan organisere seg annerledes eller med en annen struktur
- Avvikle barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse
- Vurdere å avvikle små og uhensiktsmessige barnehager

3.14 Bydel Nordstrand

Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	49 506	1340	2043
2016	50 219	1261	2089
2017	50 769	1261	2040
2018	51 294	1271	2029
2019	51 952	1274	1992
2020	52 459	1215	2007

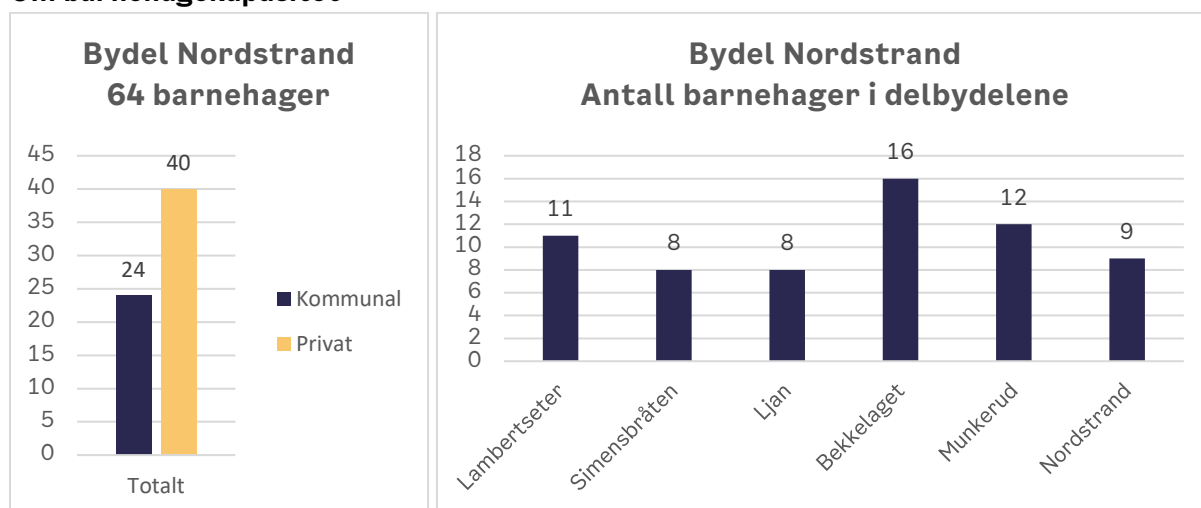
Tabell 14.1: Folkemengde Bydel Nordstrand 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Befolkningen i bydel Nordstrand har økt med totalt cirka 3000 innbyggere de seneste årene, og den største veksten er i delbydeler Simensbråten, Bekkelaget og Munkerud. Delbydeler Lambertseter og Bekkelaget størst andel innbyggere. I delbydelen Lambertseter var det noe nedgang i folketallet det siste året. Det totale arealet for bydel Nordstrand er 16,9 km², og er Oslos nest største bydel målt i areal (etter Søndre Nordstrand).

I bydel Nordstrand (2020) har 16,3 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 16,5 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør 4,5 prosent. Totalt utgjør husholdninger med barn 37,3 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent).

For bydel Nordstrand vil barnehagebefolkningen være på det laveste i 2024, for deretter å øke veldig svakt. 0-åringene vil holde seg noenlunde stabilt i hele perioden.

Om barnehagekapasitet

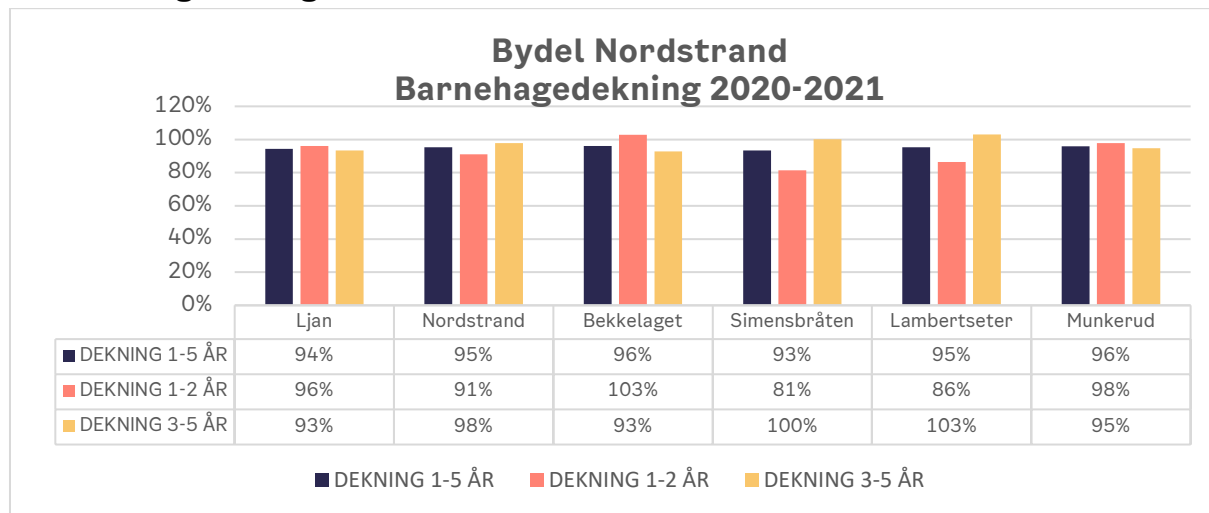

Tabell 14.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I Bydel Nordstrand er det 64 aktive barnehager, hvorav 24 er kommunale. Blant de 40 barnehagene som er i privat drift er 17 av disse familiebarnehager som har plass til fire til ti barn. For Leker'N Åpen Kultur barnehage på Lambertseter er det ikke avsatt budsjettmidler til drift for 2021, men den er ikke nedlagt. Karlsrud Åpen barnehage ble ikke gjenåpnet som planlagt etter flyttingen til nytt bydelshus i 2020, og det jobbes med å finne alternative lokaler.

Bydel Nordstrand har totalt kapasitet på 4 000 storbarnsplasser fordelt på seks delbydeler og 64 barnehager. Til sammen går det 3 137 barn (store og små) i barnehagene i bydelen. Av den totale storbarnskapasiteten er syv prosent av kapasiteten ledig. Bydelen har derfor noe potensiale for større kapasitetsutnyttelse, og spesielt i delbydel Lambertseter som har stor ledig kapasitet.

Om barnehagedekning

Tabell 14.3: Barnehagedekning i Bydel Nordstrand fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet dekning på 95 prosent ligger Bydel Nordstrand godt over snittet for byen som helhet. I denne bydelen har alle delbydeler over 93 prosent barnehagedekning. I delbydeler Munkerud og Bekkelaget går 96 prosent av alle barn i barnehagealder i barnehage. Lavest dekning i bydelen er på Simensbråten, med 93 prosent dekning blant barna i barnehagealder.

Størst dekning finnes blant barna i aldersgruppen 3-5 år. 97 prosent av barn i denne alderen går i barnehage. Lavest deltagelse i delbydelene finner vi blant barn 1-2 år med et gjennomsnittlig deltagelse på 93 prosent. Lavest deltagelse er på Simensbråten, med en dekning på 81 prosent blant de minste barna.

Utvikling i bydelen

Bydel Nordstrand har noe overkapasitet, men forholdsvis i balanse. Syv familiebarnehager har lagt ned de siste årene, og bydelen har dermed gått fra 23 til 17 familiebarnehager. Bydelen har tre barnehagepaviljonger med tidsbegrenset brukstillatelse, der den ene skal avvikles 31.07.2021.

Pågående prosjekter

Radiobølgen 2, Feltspatveien 13 B

4-avdelings barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse. Barnehagedriften ble avviklet våren 2021 og brukes nå som vaksinesenter.

KFUM familiearena Ekeberg, Ekebergveien 109

8-avdelings barnehage i arenaprosjekt, med planlagt ferdigstilling i 2024. Oslobygg KF er i dialog om leie med utbygger på vegne av Oslo kommune.

Frierveien 18

4-avdelings barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse som må avvikles når ny barnehage i KFUM-prosjektet er ferdigstilt. Forutsetter forlenget brukstillatelse frem til KFUM-prosjektet er ferdigstilt.

Kapt Oppeg vei 19B+21 og Langbølgen 67

5-avdelings barnehage under regulering. Det er uavklart når barnehagen skal realiseres og vil etter reguleringsvedtak foreløpig ligge som en reserve til et fremtidig behov.

Ny permanent barnehage på Nedre Bekkelaget/Ormsund

Planlegges med 4 avdelinger som en permanentgjøring av barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse. Under utredning.

Nedre Bekkelaget, Grønsundveien 15

4-avdelings barnehagepaviljong med tidsbegrenset brukstillatelse. Anbefales ikke avviklet før det er etablert permanent kapasitet i området. Forutsetter forlenget brukstillatelse.

Poppelstien 2

Privat reguleringsplan for boliger og barnehage på eget felt pågår. Uavklart ferdigstilling.

Områderegulering Lambertseter-Karlsrud

Områderegulering pågår. Det vil sikres ytterligere barnehagekapasitet for området i planen.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

Befolkningsprognosen for de neste ti årene viser ingen store endringer for Bydel Nordstrand, veksten i barnehagebefolkningen vil først øke noe fra 2025. Samtidig viser kapasitetstallene at bydelen har en del ledige plasser, tilsvarende syv prosent av kapasiteten. Bydelen har derfor potensiale for større kapasitetsutnyttelse.

Med en samlet dekning på 95 prosent ligger Bydel Nordstrand godt over snittet for byen som helhet. I denne bydelen har alle delbydeler over 93 prosent barnehagedekning. I bydelen er det derfor ikke grunnlag for å øke kapasiteten.

Aktuelle tiltak

- Gjennomføre innregulerte og påstartede prosjekter
- Avvikle barnehagepaviljonger med tidsbegrenset brukstillatelse
- Vurdere å avvikle små og uhensiktsmessige barnehager

3.15 Bydel Søndre Nordstrand

Alder	Alder i alt	1-2 år	3-5 år
År			
2015	37 956	1145	1812
2016	38 445	1136	1790
2017	38 716	1080	1744
2018	38 965	1098	1703
2019	38 847	1090	1615
2020	39 066	965	1591

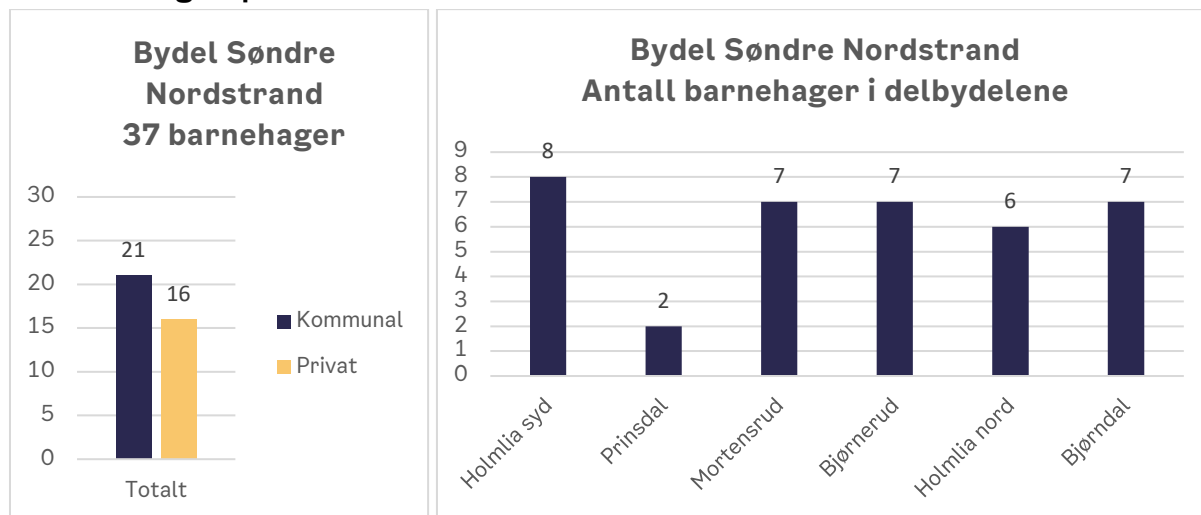
Tabell 15.1: Folkemengde Bydel Søndre Nordstrand 2015-2020 (uttrekk Statistikkdatabanken)

Bydel Søndre Nordstrand har hatt en økning i befolkningen og størst er den i delbydel Holmlia syd. Delbydeler Bjørndal og Bjørnerud har størst andel innbyggere. I delbydeler Prinsdal og Bjørndal var det noe nedgang i folketallet det siste året. Det totale arealet for bydel Søndre Nordstrand er 18,4 km², og er Oslos største bydel målt i areal.

I bydel Søndre Nordstrand (2020) har 17,6 prosent av husholdningene ett barn, husholdninger med to barn utgjør 16,4 prosent, og husholdninger med tre barn eller flere utgjør 11,3 prosent. Totalt utgjør husholdninger med barn 45,3 prosent i bydelen (Oslo i alt 27,4 prosent).

Prognosene for barnehagebefolkningen på Søndre Nordstrand viser en nedgang frem til 2025, for deretter å øke svakt. 0-åringer vil holde seg forholdsvis stabilt i hele perioden.

Om barnehagekapasitet

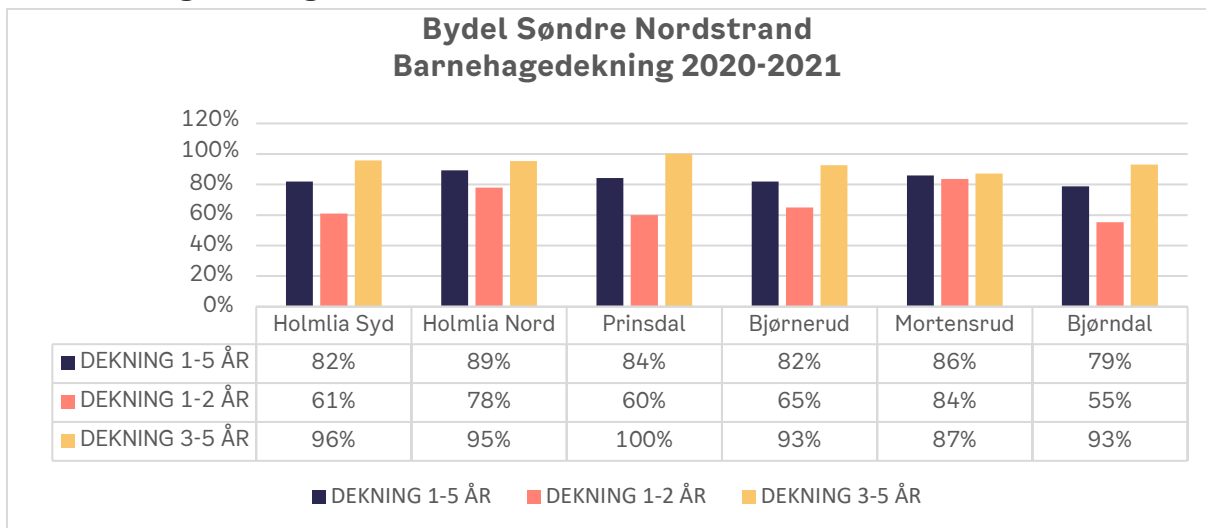
Tabell 15.2: Antall barnehager i bydelen fordelt på kommunal eller privat drift, og barnehager fordelt på delbydeler

I bydel Søndre Nordstrand er det 37 aktive barnehager, hvorav 21 er kommunale. Blant de 16 barnehagene som er i privat drift er tre av disse familiebarnehager som har plass til fire til åtte barn. Bydelen har to åpne barnehager og vil åpne én til i januar 2022.

Bydel Søndre Nordstrand har totalt kapasitet på 2 807 storbarnsplasser fordelt på seks delbydeler og 37 barnehager. Fire av bydelens barnehager har en kapasitet på over 100 storbarnsplasser. Til sammen går det 2 072 barn (store og små) i barnehagene i bydelen. Av

den totale storbarnskapasiteten er 15 prosent av kapasiteten ledig. Bydelen har derfor potensiale for større kapasitetsutnyttelse.

Om barnehagedekning

Tabell 15.3: Barnehagedekning i Bydel Søndre Nordstrand fordelt på delbydeler. Kilde: IST Årsmeldinger fra barnehagene per. 15.12.2020, befolkningstall fra Statistikkdatabanken 2021

Med en samlet dekning på 84 prosent ligger Bydel Søndre Nordstrand under snittet for byen som helhet, som er 91,4 prosent. I delbydel Holmlia nord er deltagelsen størst hvor 89 prosent av barn i barnehagealder går i barnehage, tett fulgt av Mortensrud (86 prosent). På den andre delen av skalaen er delbydel Bjørndal med 79 prosent dekning blant barna i barnehagealder, fulgt av Bjørnerud og Holmlia syd (begge 82 prosent).

Likt blant alle delbydeler i Søndre Nordstrand er at det er høyest deltagelse i barnehage blant de større barna (3-5 år). 94 prosent av barn i denne alderen går i barnehage. Lavest deltagelse i delbydelene finner vi blant barn 1-2 år med et gjennomsnittlig deltakelse på 67 prosent. Lavest deltagelse er på Bjørndal, med en dekning på 55 prosent blant de minste barna.

Utvikling i bydelen

Det er til dels overkapasitet i bydelens barnehager i dag og dette må tilpasses løpende.

Pågående prosjekter

Mortensrud, felt 20

8-avdelings barnehage under regulering. Det planlegges også andre bydelsfunksjoner i bygget, som kan stimulere til økt barnehagedeltakelse. Planlagt ferdigstilt i 2024/2025, samtidig med de nye boligene på felt BG Syd.

Sammendrag - forslag til nye tiltak og utredninger

Befolkningsprognosen for de neste ti årene viser ingen store endringer for Bydel Søndre Nordstrand, veksten i barnehagebefolkningen vil først øke noe fra 2025. Samtidig viser kapasitetstallene at bydelen har mange ledige plasser, tilsvarende over 15 prosent av kapasiteten. Bydelen har derfor potensiale for større kapasitetsutnyttelse.

Med en samlet dekning på 84 prosent ligger bydel Søndre Nordstrand under snittet for byen som helhet. I bydelen er det derfor ikke grunnlag for å øke kapasiteten om ikke rekrutteringen (dekning) til barnehage øker betydelig.

Aktuelle tiltak

- Gjennomføre påstartet prosjekt
- Vurdere en midlertidig restrukturering av barnehagekapasitet inntil befolkningsutvikling og økt etterspørsel tilsier behov for økt kapasitet
- Aktiv jobbing med å øke etterspørselen etter barnehageplasser